

DZIENNIK BYDGOSKI

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.
Do „Dziennika“ dołącza się co tydzień „SPORT POMORSKI“.
Redakcja otwarta od godziny 8—12 przed południem i od 5—6 po południu.
Redaktor naczelny przyjmuje od godziny 11—12 przed południem.
Rękopisów niezamówionych nie zwraca się.
Redakcja i Administracja w Bydgoszczy, ulica Poznańska 30.
Filje: w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 2 — w Toruniu, ul. Mostowa 17
w Grudziądzu, ul. Groblowa 5.

Przedpłata wynosi w ekspedycji i agencjach 2.75 zł. miesięcznie, 8.25 zł. kwartalnie; przez pocztę w dom 3.11 zł. miesięcznie, 9.33 zł. kwartalnie.
Pod opaską: w Polsce 5.00 zł., do Gdańska 4.00 guld., do Niemiec 4.00 mk., do Francji i Ameryki 7.50 zł. miesięcznie.
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczanie pisma, a abonenci niemają prawa do odszkodowania.

Telefony: Redakcja 326, Naczelny redaktor 318, Administracja 315, Buchalterja 1374. — Filje: Bydgoszcz 1299, Toruń 800, Grudziądz 294.

Numer 148.

BYDGOSZCZ, piątek dnia 29 czerwca 1928 r.

Rok XXII.

Rząd marszałka Piłsudskiego ustąpił. Profesor Bartel utworzył nowy rząd.

Wczoraj, w środę, po południu gruchnęła po Warszawie wiadomość o ustąpieniu rządu marszałka Piłsudskiego i powierzeniu wicepremierowi profesorowi Bartlowi misji utworzenia nowego rządu. Wiadomość ta lotem błyskawicy za pomocą telefonów i telegramów rozeszła się po całym kraju, a także i zagranicą.

Po otrzymaniu wiadomości telefonicznej z Warszawy wydaliśmy wczoraj około godziny 3-ciej po południu na miasto Bydgoszcz doda-

tek nadzwyczajny, który w mgnieniu oka rozchwytywany został przez publiczność.

Wiadomość o ustąpieniu rządu marszałka Piłsudskiego, jakkolwiek nie spadła na nas jak piorun z pogodnego nieba, wywołała zrozumiałą sensację w kraju i zagranicą.

O samym fakcie, mającym niezmiernie ważne znaczenie polityczne dla państwa i narodu, dają należyte obrazek poniższe wiadomości telefoniczne i telegraficzne.

Ustąpienie rządu marsz. Piłsudskiego

Warszawa, 27. VI. (Pat.) Dziś o godz. 13.30 p. Prezydent Rzeczypospolitej podpisał następujące pisma:

Do Pana Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, Prezesa Rady Ministrów i Ministra Spraw Wojskowych: Przychylając się do przedstawionej mi prośby o dymisję zwalniam Pana z urzędu Prezesa Rady Ministrów i Ministra Spraw Wojskowych razem z całym gabinetem.

Warszawa, dnia 27 czerwca 1928 r.

Prezes Rady Ministrów
(—) Józef Piłsudski

Prezydent Rzeczypospolitej
(—) Ignacy Mościcki

Do Pana Profesora Kazimierza Bartla w Warszawie:

Przychylając się do przedstawionej mi prośby o dymisję zwalniam Pana z urzędu Ministra.

Warszawa, dnia 27 czerwca 1928 r.

Prezes Rady Ministrów
(—) Józef Piłsudski

Prezydent Rzeczypospolitej
Ignacy Mościcki

Podobne pisma otrzymali wszyscy ministrowie, a tem samem gabinet marszałka w dotychczasowym składzie przestał istnieć.

Nowy rząd.

Warszawa, 27 czerwca. (PAT). Równocześnie wicepremier Bartel otrzymał z kancelarii Prezydenta Mościckiego następujący dekret:

Mianuję Pana Prezesem Rady Ministrów. Równocześnie na wniosek Pański mianuję Panów:

Gen. Sławoj Składkowskiego Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Augusta Zaleskiego, senatora, Ministrem Spraw Zagranicznych.

Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego — Ministrem Spraw Wojskowych.

Gabriela Czechowicza, posła do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej — Ministrem Skarbu.

Aleksandra Meysztowicza — Ministrem Sprawiedliwości.

Dr. Kazimierza Świtalskiego — Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Karola Niezabytowskiego — Ministrem Rolnictwa.

Inż. Eugenjusza Kwiatkowskiego, posła do Sejmu Rzeczypospolitej — Ministrem Przemysłu i Handlu.

Inż. Alfreda Kühna — Ministrem Komunikacji.

Inż. Jędrzeja Moraczewskiego — Ministrem Robót Publicznych.

Dr. Stanisława Jurkiewicza — Ministrem Pracy i Opieki Społecznej.

Dr. Witolda Staniewicza — Ministrem Reform Rolnych.

Bogusława Miedzińskiego — Ministrem Poczty i Telegrafów.

Warszawa, Zamek, dnia 27 czerwca 1928 roku.

Prezydent Rzeczypospolitej
(—) Ignacy Mościcki.

W ten sposób otrzymaliśmy bez długiego i denerwującego przesilenia nowy gabinet.

Różni się od poprzedniego tem, że: premierem w miejsce marszałka Piłsudskiego został p. Bartel;

stanowisko wicepremiera zostało nieobsadzone;

ministrem oświaty w miejsce ministra Dobruckiego został p. Świtalski,

ministrem komunikacji w miejsce p. Romockiego został inż. Alfred Kühn.

Dlaczego Piłsudski ustąpił z urzędu premiera?

Od dłuższego już czasu było wiadomem, że marszałek Piłsudski jest przeciążony pracą i że stan jego zdrowia wymaga dłuższego urlopu wypoczynkowego. Ostatnio Rada Ministrów pod przewodnictwem marszałka Piłsudskiego przez dwa dni obradowała nad tem, komu powierzyć urząd premiera w miej-

sce Piłsudskiego, który musi wyjechać na dłuższy urlop wypoczynkowy, przypuszczalnie na trzy miesiące. Ostatecznie postanowiono, że premierem zostanie prof. Bartel, a marszałek Piłsudski zatrzymuje tekę ministra spraw wojskowych.

Marszałkowie Sejmu i Senatu u marszałka Piłsudskiego.

Warszawa, 27. 6. (Pat.) Dziś o godz. 5.30 p. marszałek Sejmu Daszyński i p. marszałek Senatu Szymański złożyli p. marszałkowi Piłsudskiemu w Belwedrze przed ferjami wizytę pożegnalną. Wizyta trwała przeszło godzinę.

Zaprzysiężenie nowego rządu.

Warszawa, (AW) Dziś wieczorem odbędzie się pierwsze posiedzenie nowo-naznaczonego gabinetu, jutro zaś zaprzysiężenie na zamku przed p. Prezydentem Rzplitej.

Sejm i Senat a nowy rząd.

Jak wiadomo, Sejm i Senat zamknięto. Posłowie i senatorowie rozjechali się do domów. W tym czasie ni stąd ni zowąd nastąpiła zmiana rządu. Ani posłowie, ani senatorowie nie zostali powołani do wspólnych narad. W państwach parlamentarnych tworzenie nowego rządu nie może odbywać się bez wiedzy i woli ciała ustawodawczego. U nas jednakże wytworzyły się osobliwe stosunki, które sprawiły, że przedstawicielstwo narodu niema wogóle głosu przy tak ważnych sprawach państwowych, jakimi są ustąpienie i tworzenie rządu.

Czyżby nie wierzyl w swe długie urzędowanie?

Warszawa, 28. 6. (tel. wł.) Minister Kühn zastrzegł sobie prawo powrotu na stanowisko dyrektora tramwajów miejskich, które zajmował przez 10 lat.

Endecy a zmiana rządu.

„Kurjer Poznański“ pisze: „Nagła dymisja gabinetu Piłsudskiego zupełnie zaskoczyła sfery polityczne. Jak się okazuje, pozostaje ona w związku z poniedziałkowym posiedzeniem rady gabinetowej, na której premier Piłsudski wystąpił z ostrą krytyką wszystkich członków rządu. Piłsudski zarzucił swoim kolegom, że asekurują się na dwie strony — z jednej strony, by być członkami rządu Piłsudskiego, z drugiej zaś, by móc zostać w gabinecie o charakterze parlamentarnym.

Powrót p. Bartla na stanowisko szefa rządu oznacza raczej, jak sędzić z pierwszego jego gabinetu, oraz z tarć, które spowodowały dymisję rządu Piłsudskiego, zamiar nawiązania ściślejszego kontaktu z parlamentem stonowania „dyktatorskiego“ kursu pomajowego. Przypominamy wywiad p. Bartla z dziennikarzem duńskim Bøgholmem, w którym zapowiadał powrót do parlamentarizmu, a nawet nawiązanie współpracy z P. P. S. Jesteśmy, zdaje się, w przededniu wyrażnych rządów „centrolewu“, co również nie może zaskoczyć bystrych obserwatorów życia politycznego w Polsce“.

Czy przewidywania głównego organu endeckiego się sprawdzą, wykaże niedaleka przyszłość.

Moraczewski zastąpi Bartla w czasie urlopu.

Warszawa, 28. 6. (tel. wł.) Wedle pogłosek, w razie wyjazdu premiera Bartla na urlop, zastępstwo objąłby minister Moraczewski, domniemany wicepremier.

Zmiana rządu w oświetleniu prasy warszawskiej.

Warszawa, 28. 6. (tel. wł.) „Rzeczpospolita“ podnosi, że przez wstąpienie do gabinetu p. Świtalskiego, wzmocniono czynnik polityczny. Świtalski odgrywał dużą rolę w czasie wyborów i był wysuwany na wicepremiera w razie objęcia laski marszałkowskiej przez Bartla. Ustąpienie Romockiego ma być wynikiem różnic zdań między nim a premierem co do komercjalizacji kolei.

W kołach parlamentarnych utrzymują, że Piłsudski już przed kilkoma tygodniami wyrażał chęć usunięcia się od bezpośredniego kierownictwa sprawami państwa. Jako powód zmian wymieniają kwestję budżetu, który rząd uważa za niewykonalny.

Wszystkie isma utrzymują zgodnie, że dotychczasowa linja polityczna nie zmieni się. System rządzenia pozostanie ten sam.

„Robotnik“ socjalistyczny mocno o-

burza się na powołanie Świtalskiego, organizatora wyborów jedykowych, i uważa jego nominację za bojową.

„Głos Prawdy“, który jeszcze wczoraj wyśmiewał pogłoski o zmianie rządu, dziś zaznacza że zmiany są bez znaczenia. Nastąpiło to tylko w chęci odciążenia Piłsudskiego i oderwania go od technicznych drobnostek koniecznych przy rządzeniu państwem. Pismo zapowiada, że Piłsudski oświecił przyczynę obecnego aktu politycznego i dąsa się na pozostawienie Meysztowicza w gabinecie.

„Kurjer Poranny“ mniema, że nic się nie zmieniło, poza przesunięciem dwóch ministrów.

„Gazeta Warszawska Poranna“ zaznacza, że dymisja zaskoczyła Romockiego. Z rana był on jeszcze na otwarciu jakiejś instytucji kolejowej, a w międzyczasie stracił tekę.

Głosy prasy niemieckiej.

Zmiana rządu — bez zmiany klerunku.

Berlin, 28. 6. (Tel. wł.) Prasa berlińska podaje zmiany w rządzie polskim z krótkimi tylko uwagami, gdyż nie zaszła zmiana zasadnicza w Polsce. Ustąpienie Piłsudskiego — pisze „Vos. Ztg.” — z kierownictwa rządu polskiego, nie ma zdaje się zbyt wielkiego znaczenia politycznego, gdyż marszałek pozostanie członkiem nowego gabinetu. I nowy rząd składa się wyłącznie ze zwolenników Piłsudskiego, który będzie nadal silną w nim osobistością. Można przypuszczać, że marszałek także jako

minister spraw wojskowych będzie wpływał na politykę zewnętrzną tak silnie, jak dotychczas, jako prezes ministrów. Znamienne, że zmiany rządu dokonano po odroczeniu obu izb parlamentarnych do jesieni.

„Berliner Tageblatt” nazywa Świtalskiego najbliższym mężem zaufania Piłsudskiego. O Romeckim pisze, że ustąpił on, gdyż jego poglądy na komercjalizację kolei nie odpowiadały stanowisku sfer wojskowych.

Nowy minister wyznań religijnych

I oświecenia publicznego dr. Świtalski.

Warszawa, 27. 6. (Pat.) Nowomianowany minister wyznań rel. i ośw. publ. p. dr. Świtalski, urodził się w 1886 r. w Sanoku, gdzie ukończył gimnazjum. Studja filologiczne odbywał na uniwersytecie lwowskim. W r. 1908 uzyskał stopień doktora filozofii. Od r. 1904 p. dr. Świtalski pracował w szkolnictwie jako profesor gimnazjalny we Lwowie. Od wybuchu wojny walczył w szeregach Pierwszej Brygady Legjonów Polskich. W r. 1917 wydalony za agitację przeciw przysiędze, — powraca do Lwowa na opuszczone stanowisko w gimnazjum. W grudniu 1918 r. został powołany do adjutantury generalnej Naczelnika Państwa. Do końca urzędowania Naczelnika Państwa pełnił w randze majora obowiązki referenta spraw politycznych w adjutanturze. W r. 1925 na własną prośbę został przeniesiony do rezerwy. W czerwcu 1926 r. p. dr. Świtalski obejmuje urząd zastępcy szefa kancelarii cywilnej p. Prezydenta Rzplitej. Postanowieniem p. Prezydenta Rzplitej z dnia 25. października 1926 r. p. dr. Świtalski zostaje mianowany dyrektorem departamentu politycznego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Nowy minister kolei Kühn.

Warszawa, 27. 6. (Pat.) Nowomianowany minister komunikacji p. Alfred Kühn urodził się w r. 1879 w Przymach powiatu przasnyskiego. Szkołę realną ukończył w Warszawie, a politechnikę w Darmstadzie ze stopniem inżyniera dyplomowanego w r. 1902. W r. 1903 wsta-

pił do magistratu w Warszawie, na stanowisko inżyniera budowy. Kolejno zajmował stanowiska zarządzającego miejską inspekcją elektryczną, kierownika wydziału przedsiębiorstw koncesyjnych, naczelnika budowy miejskiej, a od 11 listopada 1918 r. dyrektora tramwajów miejskich. P. Alfred Kühn jest zarazem prezesem związku przedsiębiorstw komunikacyjnych i członek międzynarodowego komitetu związków komunikacyjnych.

Co powiedział nowy minister kolei?

Warszawa, 27. 6. (tel. wł.) Nowy minister komunikacji Kühn, oświadczył delegatowi „Expresu Porannego”, że za najważniejsze zadanie uważa rozbudowę kolei i ich usprawnienie techniczne i handlowe. Na razie nie może wypowiedzieć się co do zagadnienia zamiany kolei na samodz. przedsięb., ale już obecnie może zauważyć, że będą konieczne potrzebne dla dróg żelaznych pewne formy, upodabniające je do przedsiębiorstwa prywatnego. Ze względu na ochronę państwa może usamodzielnienie polegać tylko na zmianie metod zarządzania. Minister zapewniał, że będzie dbał o podwładnych współpracowników.

Marszałek Piłsudski wyjeżdża na południe.

Warszawa, 28. 6. (tel. wł.) Marszałek Piłsudski zdecydował się do wyjazdu zagranicę do jednej z miejscowości kuracyjnych na południu. Na razie ścisły termin wyjazdu trzymany jest w tajemnicy.

Senat gdański tłumaczy się.

Na późną i zbyt uprzejmą interwencję rządu polskiego nic nie mówiące wyjaśnienie.

Gdańsk, 27. 6. (Pat.) Komisarz generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku komunikuje co następuje: Wobec otrzymania przez rząd polski szeregu zażaleń na zbyt szorstkie postępowanie (tylko tyle?) gdańskich organów bezpieczeństwa w odniesieniu do obywateli polskich, bawiących w przejeździe lub w czasie ich pobytu na terytorjum Wolnego M. wnoszą o przeprowadzenie surowych dochodzeń oraz o wydanie takich zarządzeń, któreby zapobiegły podobnym wypadkom. Według otrzymanych wiadomości, senat Wolnego Miasta polecił przeprowadzić szczegółowe dochodzenia.

Jak senat gdański informuje, wynik zbadanych dotychczas przez władze gdańskie wypadków wskazuje, że wina zająć nie leży po stronie policji gdańskiej. Wobec oświadczenia senatu Wolnego Miasta, władze gdańskie powezmą

dalsze kroki, aby wspomniane wypadki ostatecznie wyjaśnić. Niezależnie zaś od wyniku, jaki te dochodzenia dadzą, senat Wolnego Miasta przypomni sobie władzom i instytucjom przepisy, w myśl których obowiązkiem organów bezpieczeństwa jest zachowanie się wobec przejezdnej publiczności poprawnie i uprzejmie oraz przychodzenie jej z pomocą.

Ponieważ nieporozumienia zachodzą często z powodu nieznamomości miejscowych przepisów, komisarz generalny Rzplitej zaproponował, ażeby kierownictwa wycieczek, zwiedzających Gdańsk, o ile wycieczka taka składa się z większej liczby osób, zgłaszały się przy zwiedzaniu miasta do Bratniej Pomocy zrzeszonych studentów Polaków przy Politechnice gdańskiej (Langfuhr Heeresanger nr. 11, telefon nr. 41, 268.)

Skandaliczne przyjęcie delegacji polskiej w Kownie.

Zła wróżba o wyniku rokowań.

Warszawa, 28. 6. (Tel. wł.) Przybył do Kowna delegację polską powitał na dworcu jeden urzędnik ministerstwa spraw zagranicznych i to najniższej rangi. Na placu przed dworcem czekał rozgitywany tłum i rzucił pod adresem gości obelżywe okrzyki. Policja zaczęła dla przyzwolności rozpra-

szać zbiegowisko, czyniła to jednak pozornie i niechętnie. W kołach politycznych utrzymują, że pobyt polskiej delegacji w Kownie potrwa najwyżej trzy dni. Sądząc z nastroju, jaki tam panuje, nie należy po rokowaniach oczekiwać żadnych rezultatów.

Kronika telegraficzna.

O rząd wojskowy w Jugosławii.

Wiedeń, 27. 6. (Pat.) Z Białogrodu donoszą: Wobec zgodnego oświadczenia tak większości rządu, jak i opozycji rozwiązanie przesilenia rządowego nastąpi rychło. We wszystkich kombinacjach ma największe szanse gabinet generała Żywkowicza.

Stresemann zrewizytuje Benesa.

Berlin, 27. 6. (Pat.) Jak donosi prasa berlińska, min. Stresemann po ukończeniu pierwszej części swej kuracji w Schwarzwaldzie ma udać się na dalsze cztery tygodnie do Karlsbadu. Przy tej okazji prawdopodobnie odwiedzi on ministra Benesa w Pradze.

Z grupy parlamentarnej francusko-polskiej.

Paryż, 28. 7. (Tel. wł.) Grupa parlamentarna francusko-polska liczy obecnie 400 senatorów i członków. Grupa dba o materialne i moralne położenie wychodźstwa polskiego we Francji i walczy specjalnie o naukę języka ojczystego dla dzieci polskich. Na swym walnym zebraniu grupa wybrała ponownie na prezesa deputowanego (posła) Loquina.

Nobile chory — jego wyhawca Lundberg na krzyż lodowy.

Warszawa, 28. 6. (Tel. wł.) Norweskie dzienniki donoszą, że stan zdrowia gen. Nobila poważnie się pogorszył. General ma wysoką gorączkę. Fachowcy twierdzą, że towarzyszy jego oraz pilota Lundberga nie będzie można uratować prędzej niż po trzech lub czterech tygodniach.

Statut Banku Rolnego i inne rozporządzenia „Dz. Ustaw”.

„Dz. U. nr. 64 zawiera: rozporządzenia o statucie Państwowego Banku Rolnego, o potrąceniach z uposażenia oficerów i zawodowych szeregowych, oraz rozporządzenie wykonawcze rozporządzenia o potrąceniach z uposażeń osób wojskowych.

Sprawa chorzowska w Hadze

Kaufmann chciał oszukać sąd, lecz sam musiał odwołać swa fałsze.

Haga, 27. 6. (Pat.) Dzisiejsze posiedzenie trybunału wypełniła replika agenta niemieckiego Kaufmana. Wyraził on na wstępie ubolewanie z powodu uczynionych w swoim ostatnim przemówieniu rzecznikowi polskiemu zarzutu, jakoby dowiedział się drogą nielegalną o złożeniu przez towarzystwo Bayerische Stickstoffwerke skargi do trybunału arbitrażowego polsko-niemieckiego w Paryżu oraz z powodu złożenia trybunałowi fotografii Chorzowa,

zdejtej z planu i przedstawiającej fałszywą większą, niż jest w rzeczywistości. Postępowanie swoje tłumaczy Kaufman pomyłką. Następnie agent niemiecki rozwinął niemiecki punkt widzenia w sprawie odszkodowań, oraz podtrzymał żądanie strony niemieckiej. W piątek nastąpi replika agenta polskiego.

Partja Pracy i Związek Naprawy Rzeczypospolitej przyjęły wspólną nazwę „Zjednoczenie Pracy Wsi i Miast”.

Warszawa, 27. 6. (Tel. wł.) Dnia 27 bm, o godz. 7 wieczorem odbyło się wspólne posiedzenie głównego zarządu Partji Pracy i rady naczelnej Związku Naprawy Rzeczypospolitej. Przyjęto jednogłośnie rezolucję, w której władze naczelne Partji Pracy i Związku Naprawy Rzplitej likwidują w dniu dzisiejszym swą dotychczasową odrębną formę organizacji i powołują do życia wspólną organizację pod nazwą „Zjednoczenie Pracy Wsi i Miast”. Zebrani wysłali depesze holdownicze do p. Prezydenta Rzplitej, p. marszałka Józefa Piłsudskiego i p. premiera dr. prof. Kazimierza Bartla.

Głód niszczy ludność powiatu Mościskiego.

Warszawa, 28. 6. (tel. wł.) Do województwa lwowskiego nadeszły z powiatu Mościska alarmujące wiadomości o panującym tam głodzie. Uboga ludność tego powiatu nie ma dosłownie co jeść, i zaledwie co trzeci dzień gotuje obiad. Wieśniacy snują się jak cienie o białych twarzach i zapadłych oczach. Dzieci idą spać bez jedzenia. Zaczęła się szerzyć epidemia gorączki.

Biblioteka Narodowa otrzyma dział sądownictwa.

Warszawa, 27. 6. (AW). W Bibliotecę Narodową projektowane jest utworzenie specjalnego działu sądownictwa. W dziale tym znalazłyby się stare księgi sądownictwa polskiego i dokumenty, dotyczące wielkich procesów historycznych, jak procesu filaretów i filomatów, organizacji powstańczych i t. d.

Opozycja we Francji zmiękła.

Paryż, PAT. Grupa radykałów lewicowych Izby Deputowanych postanowiła jednomyślnie wypowiedzieć się za przyjęciem do wiadomości deklaracji rządowej, która, jak wiadomo, zawiera wytyczne polityki francuskiej.

Skazany na dożywotnie więzienie chce się ożenić.

Praga. Skazany na dożywotnie więzienie w procesie o morderstwo w Verespartypowej dr. Klopetař złożył podanie o zezwolenie na ślub z głównym świadkiem obrony Kowarżową.

Projekt reformy konstytucji gdańskiej odrzucony.

Gdańsk, 27. 6. (Pat.) Na dzisiejszym posiedzeniu sejmu gdańskiego zapadła oczekiwana od kilku dni z nerwowym napięciem decyzja co do losów projektu ustawy o reformie konstytucji Wolnego Miasta, opracowanej przez senat gdański i uchwalonej w drugim czytaniu. W głosowaniu wzięło udział zaledwie 74 posłów, z których 72 o-

świadczyło się za projektem, jeden przeciw oraz jeden wstrzymał się od głosowania. Wobec braku większości kwalifikacyjnej, która wynosi 80 głosów projekt o reformie konstytucji Wolnego Miasta został odrzucony. W głosowaniu nie brał udziału nacjonalisci niemieccy, narodowi liberali, komuniści i grupa urzędników.

Müller nie może stworzyć rządu.

Przeszkodami — jego niedołęstwo i zaciekle targi partyjne o teki.

Berlin, 27. 6. (Pat.) Rokowania posła Hermana Müllera o utworzenie gabinetu w ciągu dnia dzisiejszego nie dały również pozytywnego rezultatu. Główną przeszkodą było żądanie stronnictwa centrum, które domaga się albo stanowiska wicekanclerza dla posła Wirtha, albo teki politycznej, to znaczy teki spraw wewnętrznych, która już właściwie została w toku rokowań obsadzona przez socjalistę Severinga.

Posel Herman Müller udał się do prezydenta Hindenburga, o godz. 6 wieczorem, aby złożyć sprawozdanie o nie-

pomyślnym wyniku rokowań. Prezydent Hindenburg oświadczył, że nie może uznać konieczności obsadzenia urzędu wicekanclerza i że musi pozatem stanowczo odrzucić narzucanie sobie w wykonywaniu jego konstytucyjnych praw, wiążących przepisów przy akcji tworzenia gabinetu. Prezydent Hindenburg prosi posła Müllera, aby tę jego decyzję zakomunikował frakcji centrowej. Posel Müller ma w ciągu czwartku prowadzić dalej rozmowy z prezydentem frakcji centrowej i złożyć nowe sprawozdanie prezydentowi Hindenburgowi.

Zapomniana sprawa. Waloryzacja pożyczek państwowych.

Waloryzacja pożyczek państwowych z lat 1918—1920 mimo całej swej doniosłości, spoczywa niesłusznie w cieniu zapomnienia, będąc zdystansowana przez inne zagadnienia, bardziej poruszające sentyment społeczeństwa, niż interes „kapitalisty”, ofiarującego na skarb najczęściej prawdziwie wdowie grosze.

Według obliczeń rządowych, niezupełnie przekonywujących, Polska uzyskała od swych obywateli z asygnał w 1918 r. — 2 miliardy mk, w 1919 i 1920 — 13 miliardów z pożyczek krótko- i długoterminowych, i w 1921 z milionówki — 4 miliardy, tj. łącznie 19 miliardów o równowartości w dolarach blisko 40 milionów dolarów. Poza to w ciągu 4 lat do 1925 r., na skutek dewaluacji marki polskiej, posiadacze pożyczek stracili procenty od wypożyczonych sum, co daje, licząc również procenta od procentów po dzień dzisiejszy dalszą sumę, blisko 15 milionów dolarów i zaokrąglą dług skarbu wobec społeczeństwa do sumy 55 milionów dolarów, tj. do równowartości prawie pożyczki stabilizacyjnej, zaciągniętej w Ameryce w roku ub.

Trzykrotnie poprawiana waloryzacja nie zaspokoiła żądań wierzycieli w następujących kierunkach: 1. Kursy przeliczeniowe miesięczne dla wpłat w markach polskich zostały ustalone zbyt nisko. 2. Nie udzielono rekompensaty (odszkodowania) za zaległe kupony. 3. Wypuszczono pożyczkę konwersyjną w złotych obie-

gowych i narażono dzięki temu wierzycieli na dalszą stratę 40 procent ich kapitału. 4. Waloryzację starych pożyczek uwarunkowano szeregiem przepisów, nad wyraz dla wierzycieli niekorzystnych i posiadających znamiona szykan administracyjnych, jak a) niższa waloryzacja dla wierzycieli, którzy swe pożyczki lombardowali w dawnej P. K. K. P., b) niesłuchanie niskie kursy waloryzacyjne dla osób, nie mogących się wykazać dowodami nabycia, a nawet odmawiania im prawa konwersji, c) wczesne zamknięcie terminu dla składania wniosków o wyższe przerachowanie. 5. Ministerstwo Skarbu, wbrew obowiązującym ustawom, nie losuje pożyczki konwersyjnej, tylko amortyzuje jej część i drogą skupu na giełdach po kursie o 40 procent niższym od parytetu, dzięki czemu wierzyciele tracą szansę zwro-

tu pełnej wartości posiadanej pożyczki konwersyjnej.

Przy stosowaniu tego rodzaju metod wierzyciele ponoszą następujące straty: 1. Na niskim kursie podstawowym przerachowania, 2. Na spadku złotego, 3. Na długim trwaniu przerachowania (koszta przy staraniu, przeciętna 2-letnia niemożność użycia kapitału i procentów), 4. Na niskim kursie pożyczki konwersyjnej, z powodu nieprawego wstrzymania losowania i są narażeni na ewentualność całkowitej utraty kapitału w wypadku spóźnienia terminu do składania wniosków, lub gdy instytucja, która przyjmowała w 1919 do 1921 r. subskrypcję, nie może dostarczyć dowodów z powodu niedbalstwa, zaginięcia ksiąg i t. p.

Bilansowanie powyższych strat nie jest zagadnieniem łatwym, wobec tego, że rząd trzyma w tajemnicy przebieg waloryzacji pożyczek i nie ogłasza cyfr statystycznych. Zapewne nie będziemy jednak dalecy od prawdy, jeśli przypuścimy, że licząc

spadek złotego i niski kurs giełdowy pożyczki konwersyjnej (około 60 procent) wierzyciele skarbu państwa stracili conajmniej 300 milionów złotych, tj. 3/4 swych kapitałów.

Wywłaszczenie patriotycznej części społeczeństwa, która złożyła na ołtarzu ojczyzny krwawo uciulany grosz, w momentach niezwykle ciężkich dla państwa jest bezwzględnie działaniem niesłuchaniem dla Polski szkodliwym.

O ile w pierwszych latach stabilizacji można było jeszcze rozumieć intencje kierowników nawy państwowej, którzy borykając się z wielkimi trudnościami natury finansowej i gospodarczej mogli się zdecydować na hekatombę z majątku najlepszych synów ojczyzny, to dziś jednak względy te odpadają i sprawa waloryzacji pożyczek państwowych wychodzi z ukrycia w ponurem świetle wywłaszczenia.

Trzeba ponadto nadmienić, że blisko 90 procent pożyczek państwowych wpłaćcia ofiarnie b. dzielnica pruska i dzięki temu z łosów sprawy waloryzacji nie wolno nam spuszczać oczu i ani tembardziej cofnąć się ze stanowiska, że niwelacja poziomu gospodarczego państwa nie może iść w kierunku ubożenia najzamożniejszej i najpatriotyczniejszej dzielnicy tylko w kierunku podnoszenia innych dzielnic do poziomu Wielkopolski.

S. O.

Urząd Ziemi w Tczewie.

Jak ogłasza „Dziennik Ustaw” nr. 64, siedzibę powiatowego urzędu ziemskiego w Starogardzie przenesi się do Tczewa, i to z dniem 1. 7. br.

Ekonomiczny kongres międzyparlamentarny.

Paryż. W Wersalu został otwarty XIV Ekonomiczny Kongres Międzyparlamentarny. Biorą w nim udział delegacje 44 parlamentów. Delegację polską stanowią: przewodniczący sen. Łubieński, oraz pp. Targowski, Szydłowski, Trepka, Bryła, Wartalski, Kuśnierz, Towarnicki, Wiślicki i b. senator Eryk Kurnatowski. Sekretarzem delegacji jest p. Henryk Łubieński. Delegacja polska przyjmuje bardzo czynny udział w obradach przyczem sen. Łubieński

zajmuje się sprawą kredytu rolnego, pos. Szydłowski i b. pos. Trepka pracują w komisji rozbrojenia ekonomicznego, a sen. Kurnatowski, który już w Rio de Janeiro zgłosił swój wniosek w sprawach traktatu handlowego na warunkach państw uprzywilejowanych, i imigracyjnymi wygłosił dłuższe przemówienie w komisji dla spraw emigracyjnych, której przewodniczył prezes delegacji szwajcarskiej pos. Manoir.

Do 10. roku
delikatną skórę dziecka pielęgnować należy łagodnym i czystym
MYDŁEM NIVEA
DLA DZIECI

Mniej łagodne mydła mogą zaatakować delikatny naskórek i zaszkodzić mu na zawsze. Mydło dla dzieci Nivea wyrobione jest według przepisów lekarskich specjalnie dla delikatnego dziecięcego ciała. Miękką jego jak jedwab pianą wnika łagodnie w pory skóry, czyści gruntownie i umożliwia jej należyte i zdrowe oddychanie. Cena zł 1.50

Opalisz się
jeśli przed kąpielą powietrzną czy słoneczną, przed wyjazdem i wycieczką nacierać się będziesz
KREMEM NIVEA

Krem ten potęguje działanie promieni słonecznych i chroni zarazem przed bolesną a nawet niebezpieczną ogorzelizną.
Pudełka po zł 0.40 0.75, 1.40 i 2.60
Tubki po zł 1.35 i 2.25
Tylko Krem Nivea zawiera euceryt i na tem polega niezrównana jego skuteczność.

Dr. Antoni Marczyński. (16)

NIEWOLNICE Z LONG ISLAND

Powieść współczesna.
(Ciąg dalszy).

— Bo ja wiem, proszę pana. Przeprowadzamy obecnie remont kilku sal, kilkanaście separataek się odświeży i tak dalej i tak dalej.
— I tak dalej. Co razem potrwa najwyżej?
— Trudno mi określić doprawdy.
— A mniej więcej?
— Może dwa tygodnie, albo więcej.
— Co? — wrzasnął Jack: — Dwa tygodnie?!

— Nic za to nie mogę, sir. Z polecenia zarządu.
— Co mnie obchodzi twój głupi zarząd! Zapłaciłem wkładkę za miesiąc z góry i mam prawo żądać dotrzymania warunków umowy.
Jim rozłożył ręce bezradnie:
— Przykro mi niezmiernie, sir, lecz jestem zupełnie bezsilny. Vis-major...
— Niech sobie będzie nawet vis-generał. Nie, mój Jim. Takim postępowaniem nie pozyskacie sobie nowych przyjaciół, a straciecie dawnych. Nie myślcie, że posiadacie monopol w tej branży.
— Jack ma rację
— Słusznie. Nie jesteście jedyni w New Yorku, którzy...
— Tsss, panowie, — przerwał Jim, kładąc palec na usta.
— Dlaczego cicho? Czy kto podłu-

— POCO krzyżeć.
— Powtarzam raz jeszcze: nie posiadacie monopolu; to ci mówię ja, Jack. Nie dalej, jak trzy dni temu byliśmy w pewnym lokalu, gdzie można dostać koniak, szampan, kokainę i inne przyjemności, jakie wy swoim członkom ofiarujecie, z tą różnicą, że ceny są o 25% niższe.
— Chyba jakaś bardzo obskurna bu-
da, sir...
— Nie wiele obskurniejsza od waszej — odciął tamten.
— Znam to, znam. — Menager dobrze nadstawiał ucha, lecz nie dał po sobie poznać, że zasłyszana wiadomość bardzo go zainteresowała i kiwał głową melancholijnie: — Ze też panowie, stanowiący kwiat złotej młodzieży New Yorku, nie boją się odwiedzać takie spelunki, Falszowany szampan, koniak na olejku eterycznym, o kokainie wołę już nie mówić, a damulki od dojenia krów.
Jack zaprotestował gorąco. Jim ciągnął go za język w dalszym ciągu, a złota młodzież bawiła się doskonale sprzeczką, dupingując odpowiednimi wykrzyknikami obie strony.
— Możemy się przekonać, — powiedział Jack zaciętrzewiony do ostateczności: Ty Jim pójdziesz ze mną i zobaczysz na własne oczy.
— Niestety, sir. Stąd nie wolno mi odejść ani na krok. Straciłbym posadę.
— My z tobą pójdziemy — zaofiarował się kilku.
— Ja także.
— I ja.
— I my... Coż mamy robić? Przeglądać czasopisma?
— Przyszliśmy się zabawić, obojętnie

Jack powstał sprężyćcie i ujawszy się pod boki, podszedł do menagera.
— Słuchaj, lisie. To wszystko, co nam przedtem opowiadałeś, to wierutne kłamstwo — powtórzył z naciskiem. — Macie jakieś powody, aby nas dzisiaj nie zawieść do pałacu. Jakie powody, nie wiem. Może wam policja łązi po piętach, może jakaś wycieczka z prowincji zwiedza przybytek niecnoty. Nie wchodzę w to, lecz zapytuję kategorycznie: chcesz spełnić nasze życzenie czy nie?
— Proszę mi wierzyć.
— Proszę odpowiedzieć krótko: tak, albo: nie — przerwał ostro delegat złotej młodzieży.
Jim miał już na języku odpowiedź przeczącą, kiedy nagle genjalna myśl zakomunikuje panom.
— Panowie. Dla was zrobię wszystko, ale decyzja należy nie do mnie. Pozwólcie, że się zapytam mych szefów.
— No, zmiękłeś przecie...
— Za wynik mej interwencji nie ręczę!
— A ja ręczę, oszuście przeklęty!
— Panowie będą łaskawi zaczekać w salonach klubowych małe pół godzinki. Przez ten czas porozumię się z moimi chlebobdawcami, poczem ich odpowiedź zakomunikuję panom.
— Pół godziny możemy zaczekać, prawda Jack? Zawsze co Cissy to Cissy. Damulki z tamtej spelunki nie umyły się do naszych, prawdę rzekłszy.
— A co?! — wtrącił Jim triumfując Mr Wolfson sam przyznaje, że jest gruba różnica.
Jack przerwał energicznie:
— Nie jestem ciekawy twych studiów porównawczych. Czekamy w głó-

wnym salonie, a ty, przyjacielu pogadał z twym godnym szefem tymczasem. W ciągu trzydziestu minut musimy otrzymać odpowiedź... Zrozumiano? To rzekłszy, podsunął swój zegarek menagerowi pod sam nos, poklepał go protekcyjnie po plecach i wyszedł ostatecznie z kancelarii klubu „Mitośników Wschodu”, zatraskując drzwi za sobą z hałasem.
Jim odetchnął z ulgą, lecz nie stracił czasu ani minuty. Porwawszy kapelusze wybiegł tylnymi schodami z gmachu, wskoczył do czekającego nań zawsze auta, sam usiadł przy kierownicy i popędził w stronę City olbrzymiej metropolii.
Dziesięć minut później był już w prywatnym mieszkaniu Mr. Sworda, który pod nazwiskiem Tinsel pełnił obowiązki agenta policji i uchodził ogólnie za najzdolniejszego detektywa New Yorku. Tinsel, postrach przemytników alkoholu, pogromca kilku międzynarodowych szajek handlarzy żywym towarem, nawiasem mówiąc, stanowiących silną konkurencję dla przedsiębiorstwa Izaka Ironfielda i Harry'ego Foxa. Tinsel, prawa ręka dyrektora policji, był właśnie w domu, kiedy zląłany Jim wpadł do niego z gwałtownością monsunu.
— Mam 5 minut czasu — zawołał od proga, łapiąc oddech — Tylko 5 minut. Czy mogę mówić swobodnie?
— U mnie, zawsze.
— Jest robota dla pana, Mr. Tinsel. Zdobędzie pan nowe laury i premie jak się łatwo domyślić.
— Hm. Chodzi zapewne o zdemaskowanie bandy, rywalizującej z wami, co?
(Ciąg dalszy nastąpi)

Wiadomości z kraju.

Rząd oddali postulaty kamieniczników.

Warszawa, 27. 6. Organizacje właścicieli nieruchomości miejskich w Polsce w wyniku zjazdu odbytego w ub. tygodniu, czynią obecnie starania u czynników miarodajnych o podniesienie podwyżek kwartalnych komornego od lokali jednopokojowych do wysokości 12 proc. i spowodowania z dn. 1 lipca r. dalszego biegu kwartalnych podwyżek komornego od lokali złożonych z pokoju i kuchni. Ponadto domagają się ograniczenia władz komunalnych przy wymiarze podatków miejskich najwyższej do wysokości 50 proc. państw. podatku od nieruchomości. Wszelkie różnice wynikające z podwyższonych podatków i opłat ponad normy 1914 miałyby być przełożone na najemców. Podobno starania te nie będą przez władze uwzględnione.

Defraudant zwraca szkodę ratami.

Warszawa, 27. 6. W roku 1925 zorganizowana szajka defraudantów, złożona z kilku urzędników Izby Skarbowej w Stołpcach, okradła skarb państwa na 65 tys. zł. Należał do niej też niej. Witkowski, któremu jednak udało się uciec. Kilkuletnie poszukiwania pozostały bez rezultatu. Niedawno nadszedł do Izby Skarbowej w Stołpcach przekaz na 1000 zł. i list tej treści: „Mając możliwość uczciwego zarobkowania, zwracam na poczet nielegalnie zaciągniętego długu 1000 zł. Podpis: Witkowski.”

Pożar strawił 23 zagrody.

We wsi Jaszutów pow. zamojskiego, wskutek nieznanego narazie przyczyny wybuchł pożar, który zniszczył 23 zagrodę gospodarskich wraz z inwentarzem. Ogólne straty wynoszą około 200 tysięcy złotych.

We wsi Słomianka pow. białostockiego od uderzenia pioruna spłonęło 5 stodół i 4 chlewy. Straty wynoszą około 10.000 złotych.

Na terenie wsi Ruda nieznaną sprawcą podpalił drzewo budulcowe. Straty wynoszą około 7.000 zł.

Odkrycie ciekawych fresk w Krakowie.

Przy remoncie pokoju w starym domu przy ul. Sławkowskiej 18 w Krakowie natrafiono na bardzo ciekawe freski, przedstawiające szereg portretów, ujętych w owalne medaljony. Sądząc ze strojów postaci te prawdopodobnie mają wyobrażać członków rodziny panującej. Jak przypuszczają ogólnie, malowidła pochodzą z drugiej połowy XVI wieku, a wykonanie ich wskazuje, że wyszły z pod pędzla nieprzeciętnego malarza.

270 robotników porzucilo pracę.

W walcowni metali w Dziedzicach wybuchł strajk załogi robotniczej 270 osób. Strajk ma podłoże ekonomiczne. Odnośnie władze poczyniły kroki celem zlikwidowania zatargu.

Defraudant w ciągu 2 miesięcy roztrwonil 10 tysięcy zł.

Przed sądem okręgowym w Sosnowcu stawał Henryk Ciosek, urzędnik warszawskiego towarzystwa kopalń w Niemczech, który w lutym r. zdefraudował ponad 130 000 zł. otrzymanych na wyplatę dla robotników i pieniędzy ze roztrwonil w Zakopanem. Aresztowany tamże w dwa miesiące później posiadał już tylko 19 zł. Na rozprawie Ciosek tłumaczył się, że do defraudacji skłoniła go ciężka sytuacja materialna, wobec czego chciał w zabawie znaleźć zapomnienie o troskach codziennego życia. Sąd skazał Cioska na 10 miesięcy więzienia.

Muzeum konstrukcji lotniczej.

Warszawa, (AW.) Zarząd główny L.O.P.P. uchwalił utworzyć nową placówkę lotniczą pod nazwą „Instytut Muzeum Konstrukcji Lotniczej”. Nowa ta placówka będzie miała na celu tworzyć pracę konstrukcyjną przez budowę i badanie konstrukcyjnych lotniczych prototypów. Placówka ta przyniesie również poważne korzyści naszemu ubogiemu i szczele przemysłowi lotniczemu.

Złodziei jak piasku w morzu.

Na polecenie sędziego śledczego aresztowano w Lwowie niejakiego Kazimierza Brygidera, urzędnika firmy przewozowej „Madejski” pod zarzutem kradzieży. Brygider zajęty był przewo-

zem desek z państwowego zakładu w Persenkówce. W kilku wypadkach stwierdzono, że transporty desek wartości kilku tysięcy złotych nie zostały dostarczone. Stwierdzono dalej, że Brygider deski owe sprzedał i przywłaszczył sobie pieniądze. Jednocześnie w zakładzie skradziono księgi handlowe, by utrudnić możliwość udowodnienia kradzieży.

Żydowska fabryka cudownego eliksiru.

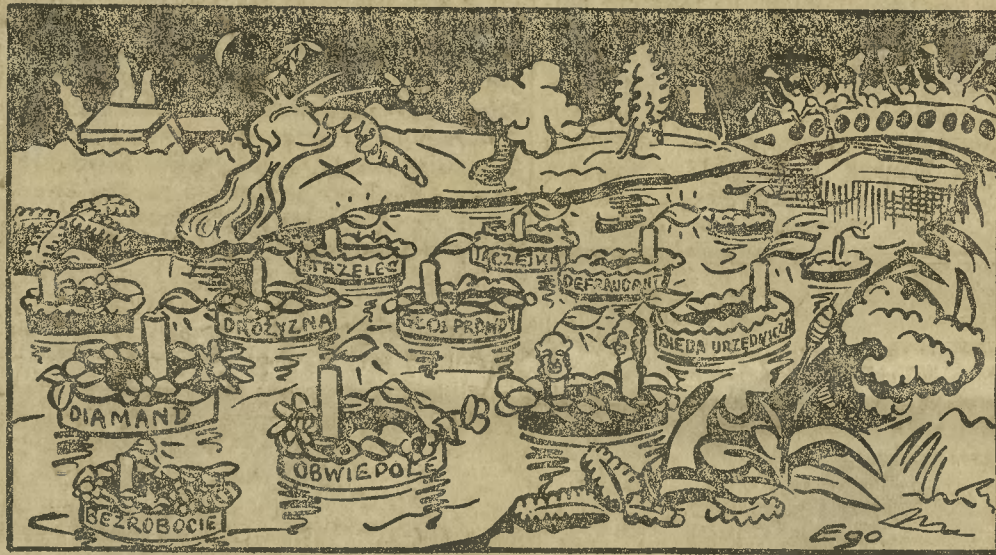
Eliksir ten zamieniał denaturat w smaczną pomarańczówkę.

Policja w Jarosławiu wpadła na ślad rozpowszechnionego handlu środkami, służącymi do oczyszczania domowym sposobem spirytusu denaturowanego. Energiczne śledztwo doprowadziło do wykrycia w Krakowie przy ul. Kalwaryjskiej 1. 82 tajnej fabryki odpowiedniego płynu, który wyrabiał osadzony obecnie w aresztach Ignacy Wachstaettel, pochodzący z Przeworska, u którego skonfiskowano cały zapas materiałów do wyrobu „cudownego” płynu oraz sam fabrykat.

Flaszeczki 60-gramowe tego płynu, służącego do oczyszczania denaturatu, sprzedawane były po 6 zł przez agentów w różnych miejscowościach. Oczywiście, nie możemy wyszczególnić sposobu samej fabrykacji, jakoteż składu owego środka. Zazna-

czyć trzeba tylko, że po dodaniu kilku lub kilkunastu kropli do litra denaturatu następowało odbarwienie, a dalsze preparowanie polegało już na zagotowaniu, ostudzeniu a wreszcie oczyszczeniu z osadu. Spreparowany w ten sposób denaturat z domieszką kilku kropli eteru lub kropli Hoffmana, oraz esencji do wyrabiania wódek, zwłaszcza pomarańczowej, dawało zdaniem znawców znośny wcale napój, zdatny do użycia. Ów środek sprzedawano też jako służący do oczyszczenia spirytusu dla celów stolarskich przy sporządzaniu polityru. Szkody, jakie poniósł Skarb Państwa przez uszczuplenie kupna czystego spirytusu są znaczne, sięgające poważnych kwot, których na razie ustalić nie można.

W noc świętojańska.

Gdyby to można było takie wianki puścić Wisłą do morza!

Sybiracy.

Dnia 29 i 30 bm. odbędzie się w Warszawie z okazji 10-lecia uformowania V. Dywizji Syberyjskiej pierwszy zjazd Sybiraków, do którego należą:

- 1) powstańcy 1863 roku,
- 2) zesłańcy i więźniowie polityczni,
- 3) członkowie byłego wojska polskiego na Syberji,
- 4) pracownicy Polskiego Komitetu Wojennego,
- 5) pracownicy polskich placówek państwowych,
- 6) jednostki, które brały czynny udział w polskiej pracy społecznej.

Ze zjazdu byli wojskowi V. Dyw. Syb. wyjadą do Brześnia n. B. na uroczystość wręczenia sztandaru 82 pp. (b. 1 pułk imienia Tadeusza Kościuszki V Dyw.) Uczestnicy zjazdu otrzymają zniżki kolejowe w drodze powrotnej w wysokości 66 procent.

O liczny udział w imię naszej jedności uprasza Zarząd Główny.

Oddzielnych zaproszeń nie wysyła się. Bliższe szczegóły: Leszczyńskiego nr. 93.

Czolem! Jan Miller, sybirak.

Tylko aptekom wolno sprzedawać szczepionkę ospy.

Warszawa, 27. 6. (AW.) Departament służby zdrowia ministerstwa spr. wewn. zabronił felczerom i zakładom fryzjerskim sprzedaży szczepionki ospy, co było dotychczas nader rozpowszechnione w miastach prowincjonalnych. Razury sprzedawały częstokroć zupełnie starą i nieskuteczną szczepionkę. Obecnie sprzedaż szczepionki dozwolona jest jedynie aptekom i koncesjonowanym zakładom, wyrabiającym surowicę ospy.

Warjat w roli inspektora lasów.

Tragiczne zajście w ministerstwie rolnictwa.

Do ministerstwa rolnictwa (Senator-ska 15 w Warszawie), zawiątał przed dwoma tygodniami 30-letni mężczyzna z tęczką pod pachą. Grzeczenie, lecz stanowczo dał woźnym do zrozumienia, iż przychodzi urzędować.

— Jestem inspektorem lasów państwowych powiatu Lubomli — oświadczył.

Woźni zakrzętnęli się żwawo. Wobec braku miejsca, inspektorowi ustawiono stolik w poczekalni, gdzie rozgospodarował się w najlepsze. Nie zapomniano też o maszynie do pisania. Pan radca dzień cały redagował listy, podpisywał nazwiskiem „T. K. Osłowski”, zaopatrywał we własne pieczętki i ekspedjował.

Treść listów nie była urozmaicona. Inspektor korespondował z rozmaitymi urzędami leśnemi na Wołyniu. Czasami chwalił za gorliwość, to znów ganił, a nawet udzielał dymisji, jak na przykład p. Łukaszewiczowi z Wołynia.

Jednocześnie wśród bezrobotnych pracowników umysłowych w Warszawie rozeszły się pogłoski, jakoby pewien inspektor nadleśnictwa, chwilowo urzędujący w Warszawie, kompletował nowy personel na wyjazd do lasów wołyńskich. Pana radcę zaczęli odwiedzać liczni interesanci, ostentacyjnie wprowadzeni przez woźnych.

Dygnitarz, urzędujący bardzo punktualnie, przyjmował „strony” od godz. 11—1. Popijając ministerjalną herbatkę, przeglądał podania i szczerze się gniewał, jeżeli brak było znaczków stemplowych za 4 zł. 75 gr.

W ostatnich czasach zjeżdżali się

Komuniści w Polsce

palą, niszczą, wywołują katastrofy itd., a rząd lotrów traktuje jako „partję polityczną.”

Brześć n/B., 26. 6. PAT. W rezultacie dochodzeń, przeprowadzonych w sprawie pożarów w powiecie stolińskim, władze bezpieczeństwa wykryły w tych dniach sprawcę dwukrotnego podpalenia we wsi Lutyńsk, które to podpalenia miały miejsce w dniach 24 marca i 1 kwietnia br. Sprawcą jest niejaki Michał Dworak — mieszkaniec wsi Lutyńsk. Dworak przy badaniu zeznał, że podpalenia dokonał na polecenie organizacji komunistycznej, działającej na terenie gminy Dąbrowickiej powiatu sarnowskiego. W rezultacie dochodzeń aresztowano 12 osób, które zostały na polecenie władz sądowniczych osadzone w więzieniu przewencyjnym. Jak stwierdzono, działalność Dworaka i jego towarzyszy wiąże się także z akcją organizacji ukraińskich, operujących na terenie południowo-wschodnich województw a pozostających pod bezpośrednim kierunkiem komunistów. Organizacje te, jak wynika z zatrzymanych przez władze listów i czasopism, propagowały wśród swoich członków terrorystyczne metody działania, dając m. in. instrukcje, w jaki sposób należy powodować katastrofy kolejowe, niszcząc linie telegraficznych, telefonicznych itd.

Podręczniki szkolne obowiązują!

Wobec lekceważenia przez duży procent nauczycielstwa podręczników szkolnych i zmuszania młodzieży do korzystania wyłącznie z notowanego wykładu, min. oświaty wydało okólnik, w którym poleca nauczycielstwu racjonalne wyzyskiwanie podręczników szkolnych.

Ministerstwo stoi na stanowisku, iż podręczniki są równie ważnym czynnikiem w pracy szkolnej, jak wykład i ćwiczenia laboratoryjne. Przestrzegając nauczycielstwo przed lekceważeniem podręczników, ministerstwo potępia stanowczo dyktowanie wykładu, uważając ten sposób nauczania za nieodpowiadający wymaganiom dzisiejszej pedagogiki.

Głos Prawdy w Sejmie.

Warszawa, 27. 6. (AW.) W kołach sejmowych krąży pogłoski jakoby plk. Bronisław Pieracki, prezes komisji wojskowej w sejmie zamierzał w najbliższych dniach złożyć mandat poselski. Na jego miejsce, jak twierdzą, ma wejść do komisji wojskowej Leopold Tomasz-kiewicz, redaktor „Głosu Prawdy”.

Parowcem do Finlandji.

(Listy z podróży).

II.

Z pięknego Tallina do Helsinki.

Wielwa, estońska nazwa miasta Rewla, illinn, oznacza dosłownie „miasto Duńców”. Król duński, Waldemar, zdobywając r. 1219 twierdzę pogańskich Estów Lindaisa (dzisiejszy Tallin) — miał cudowne widzenie. Na niebie, wśród krwawej zorzykazał mu się nagle jaśniejący krzyż, podobnie jak ongiś Konstantynowi Wielkiemu; z czerwona chorągiew z podłużnym białym krzyżem jest odtąd godłem Duńczyków, zwanem Danebrog.

Estońska bogini Linta żywo nam przypomina naszą — Wanę. Mitologicznego Krolusa zastępuje Estorczykom — Kalew. Dzisiejsi kupcy estońscy tak sobie upodobałi obie nazwy, że pewną markę papierosów (taki sam „szund” jak nasze „Kaprale”) nazwali „Kalew”, Linda zaś musiała dać swe cudne imię jednemu z największych kabaretów w stolicy Estonji. Także kina obrały sobie za patronkę.

Jeśli mowa o kinach, warto zaznaczyć, że w stutysięcznym mieście, jak Tallinn (Rewel), jest obecnie 12 kinematografów, oprócz tego są aż cztery teatry, w tem jeden rosyjski i jeden niemiecki.

Ponieważ wiosna tu dopiero się zaczęła, widać na plantach kwitnąceby, kasztany i kartowate, pachnące akacje. Niedługo ludy północy obchodzą święto Wiosny. Cała Estonja i Finlandja wyiera się z tej okazji na wielki zjazd śpiewaków w Tallinnie. Pokazywano nam budującą się olbrzymią estradę dla piętnaście tysięcy śpiewaków i trybuny na 35.000 miejsc. Zjazdy takie odbywają się raz na pięć lat. W tym roku spodziewają się tutaj także goście z Polski. Sekretarz poselstwa naszego w Estonji — Dobrowolski (od r. 192—25 mieszkał w Bydgoszczy) — z dumą opowiadając o stosunkach łączących Estończyków z Polakami, przypomniał, iż rewelski pułk huzarów zadzierzgnął węzły ordecznej przyjaźni z ulanami bydgoskimi.

— Ilu rzeczywiście mamy Poaków w Estonji? — pytam z ołówkiem w ręku.

— Zarejestrowało się około pięciuset, lecz wielu przyjęło obywatelstwo estońskie; młodzież, niestety, szybko się wynaradawia. Dziś niema ich więcej jak dwustu.

W Tallinnie samem, według informacji zasięgniętych przeze mnie w redakcji popularnego dziennika „Waba Maa”, przynajmniej do polskości tylko 43 osób.

Spoglądając z progu starożytnego ratusza na maly rynek, spostrzegamy umieszczony tuż naprzeciwko duży sztyd z napisem W. Szewczyk. Jest to znana kwaciarnia. Szewczyk nie jest już Polakiem, był nim jego dziadek — powstaniec z 1863 r.

Są też w Rewlu groby polskie, głęboko na dnie morza... W roku 1893 rozbił się w zatoce krążownik rosyjski „Rusalka”, rzucony podczas burzy na skały. Na pomniku, przedstawiającym anioła śmierci z prawosławnym krzyżem w ręku, wzniesionym nad brzegiem morza, uważny przechodzień przeczytać może kilkanaście nazwisk marynarzy-Polaków w służbie rosyjskiej, którzy tutaj zginęli. Marynarze nasi ze statku Żegluga Polskiej „Gdynia” opowiadają, iż w pobliżu wyspy Dagö spoczywają na dnie morza trzy inne okręty rosyjskie, w tem pancernik „Sława”, zatopione przez Niemców w 1916 roku. Iluż tam znowu było naszych nieboraków?! Szczątki tej „Sławy” można zobaczyć, wychylające się z morza przy pomysłnym wietrze. Rybacy estońscy raz po raz dojeżdżają i zabierają żelastwo do swego użytku... Groźnie wygląda taki szkielec potężnego niegdyś okrętu.

„Strzeżonego Pan Bóg strzeże” — mówi polskie przysłowie, dlatego kapitan naszej łupiny, w porównaniu z innymi parowcami pasażerskimi kursującymi na Bałtyku, stary wilk morski, ostrożnie „Gdynię” prowadzi, omijając zdradliwe rafy podwodne i mielizny.

O północy 18 czerwca opuściliśmy Tallinn i już o 6-jej rano dobiliśmy do portu w Helsinki (Helsingfors). Po prawej pozostał Sweaborg, romantycznie na skalach

granitu położony i kilka drobnych wysepek.

Niebo się rozplakało. Podobno Finowie mniej Polskę kochają — bo jej nie znają. Pierwszy raz polska bandera pojawiła się na wodach Finlandji! Przybył jednocześnie z nami polski okręt wojenny „Iskra”; w drodze są jeszcze dwie kanonierki. Urzędnicy dawniejszej akcyzy rosyjskiej, dziś pracujący w fińskiej policji tropiącej przemytników wódki — spoglądają na nas z ukosa. Dziesięciu urzędników i jedna starsza urzędniczka wchodzą na statek, aby poddać gruntownej rewizji — 26 „gentlemanów” polskich. Przekonawszy się z naszych paszportów, że nie jesteśmy kupcami ani handlarzami spirytualji (choć są tacy, co za kolnierz nie wylewają), przeprosili nas grzecznie, pozostawiając jednego — dla pewności — na straży, przez cały czas pobytu naszego w Finlandji.

Okazuje się, że nasz „stróż trzeźwości” był w roku 1914 stójkowym w Warszawie i sam lubi... panie tego...

— „Jeszcze Polska nie zginęła, póki my żyjemy, jeszcze wódka nie skwaśniała, więc ją wypijemy!” — to były jego pierwsze słowa, kiedy był sam. Nie bardzo nam się jego bezczelna prowokacja podobała, lecz go wnet uświadomiliśmy, że przyjechalśmy w najlepszej intencji, aby zbadać, jak się też u nas zabrało do prohibicji.

— Nie radzę, panom! — odpowiedział poprawną polszczyzną. W Finlandji lud był zawsze trzeźwy i uczliwy. Wprowadzając

zupelny zakaz sprzedaży alkoholu chcieliśmy wszystkich oduczyć picia, atoli poczyniliśmy niewesołe doświadczenia: ludziska piją pokryjomu i stali się nieuczliwymi, gdyż trudnią się szmuglem i pokątną sprzedażą.

Kiedy tak rozmyślamy, co złe a co dobre, obok nas, na lądzie, mocno „wstawiony” dostawca ryb — typowy Szwed — urąga naszemu statkowi, wykrzywiając mocno buzię.

— Co on wygaduje? — pytamy celnika.

— Naśmiewa się z was, że wasz statek taki maly...

— Poczekaj, bratku, za rok lub dwa... I my takie jak wasze zamorskie olbrzymy sobie sprawimy!

Naprawdę możemy się chlępić, że przynajmniej już coś mamy. Kraje zamorskie inaczej dziś spoglądają na Polskę. Przyjazd okrętu polskiego do dalekich portów jest najlepszą propagandą polskości. Przejmy więc rząd nasz w jego chwalebnych usiłowaniach i stwórzmy jaknajprędzej Narodową Flotę. Korzyści będą namacalne — oszczędzimy 200 milionów złotych rocznie, które zarabiamy na nas obcy za przywóz towarów do Polski. Rodacy nasi zagranicą, widząc naszą potęgę na lądzie i na morzu, nie wynarodowiają się.

Przybyła właśnie na „Gdynię” delegacja majstrów polskich, pracujących w fabrykach w Helsingforsie i zapewniła nas o tem ze łzami radości w oczach.

Stanisław Nowakowski.

O pokój powszechny.

Nowa nota amerykańska do państw europejskich.

Ponieważ ustawicznie grozi światu wojna, mówi się tu usilniej o potrzebie pokoju. Obecnie, podczas kongresu pokojowego w Warszawie nadeszła z Ameryki do Europy nowa nota pokojowa, wystosowana przez sekretarza stanu Kellogga do państw europejskich w sprawie zawarcia wielostronnego traktatu przeciwwojennego. Nota przewiduje, że traktat obejmie wszystkie państwa, które podpisały traktat locarneński i dominja brytyjskie, rozszerzając tym sposobem udział w przyszłym pakcie przeciwwojennym na 15 państw, a mianowicie: Stany Zjednoczone, Wielką Brytanię i jej dominja, Indje, wolne państwo Irlandzkie, Kanadę, Australję, Nową Zelandję i Związek południowoafrykański, Francję, Niemcy, Włochy, Japonję, Belgję, Polskę i Czechosłowację.

Proponowany pakt jest w postanowieniach swych identyczny z pierwotnym projektem traktatu, przedstawionym w dniu 30 kwietnia br., ze zmianami we wstępie, uwzględniającymi poglądy niektórych państw i wyrażającymi uznania zasady, które daje uczestnikom traktatu wolną rękę wobec strony gwałcącej traktat przez ucieknięcie się do wojny. Nota podkreśla, że podjęcie woj-

ny ze strony któregośkolwiek z uczestników traktatów locarneńskich jest pogwałceniem wspomnianych traktatów a z chwilą przyjęcia proponowanego traktatu przeciwwojennego, również takim samym pogwałceniem i tego traktatu. W odpowiedzi na zagadnienie, poruszone przez rząd francuski, a odnoszące się do państw, które podpisały traktaty neutralności, nota Kellogga głosi: „Stany Zjednoczone pragnęłyby, aby państwa te przystąpiły do proponowanego traktatu jako jego twórcy, zachowując w całej rozciągłości swe uprawnienia, nabyte w traktatach wyżej wspomnianych.”

Odwolując się do opinii światowej o poparcie traktatu przeciwwojennego Kellogg oświadcza: „Traktat wielostronny, potępiający wojnę, jako czynnik polityki państwowej, zbliży ludzkość do ideału pokoju powszechnego oraz bardziej, aniżeli kiedykolwiek w historii świata, do praktycznego rozwiązania wielkiego zagadnienia pokoju.”

Kellogg kończy swą notę wyrażeniem nadziei, że zaproszone narody przystąpią do nowego paktu z gotowością i bez zastrzeżeń.

List z Rzymu.

Konieczne porozumienie francusko-włoskie.

(Od własnego korespondenta).

Rzym, w czerwcu.

Zawsze byliśmy zwolennikami porozumienia francusko-włoskiego. Wiemy, iż jego realizacja w powojennej Europie jest rzeczą trudną. Nie powód to jednak, aby zeń rezygnować. Polityka i publicystyka polska mają obowiązek dyskretnie pracować w miarę sił i możliwości nad torowaniem drogi owemu porozumieniu, od którego w znacznej mierze zależy utrzymanie pokoju europejskiego.

Wiemy dobrze, iż we Francji nie wszyscy sobie życzą ściślej z Włochami współpracy. Wrogie faszystowski czynnik lewicowe chętnie poświęcają interes narodowy na ołtarzu swych masonskich nienawiści. Wielu Francuzów uprawiających politykę zagraniczną najnamniejszego oporu bardziej wierzy w Locarno niż w pożytek porozumienia z Rzymem. Ci ostatni przecież nie są doktrynerami: rzeczowe argumenty mogą im przemówić do przekonania. Jest jeszcze jedna, największa może trudność na drodze francusko-włoskiego porozumienia, a mianowicie trudność psychologiczna. Włosi dopatrują się u Francuzów drażniącego ich tonu wyższości i lekceważenia prowadzącego

nieraz aż do pomniejszania istotnego wysiłku moralnego i materialnego Włoch w czasie wielkiej wojny.

Mimo wszystko, sprawa porozumienia z Włochami beznadziejną we Francji nie jest. Jesteśmy przekonani, że zwolennicy współpracy dwu wielkich narodów łacińskich mogą w Paryżu zwyciężyć. A w Rzymie?

Aby móc odpowiedzieć na to pytanie — pojechalśmy do Rzymu. Rozmawialiśmy tu z szeregiem najwybitniejszych osobistości faszystowskich; przeprowadziliśmy także ankietę w kołach dyplomatycznych stolicy Włoch. Rezultat tego badania jest pomyślny. Na szczytach wyczuwa się tu wszędzie zrozumienie dziejowej doniosłości tego faktu, jakim będzie szeroka, szczerą i trwała współpraca francusko-włoska. W swej mowie z 5 czerwca mówił w Senacie Benito Mussolini, że stosunki francusko-włoskie w ostatnich czasach „znacznie się poprawiły”, że obecne rokowania francusko-włoskie toczą się w dwu kierunkach: po pierwsze — przygotowania „szerokiego paktu przyjaźni; po drugie — „likwidowania poszczególnych rozbieżności”. Podkreślił także „Duce” doniosłość ogólnego układu z Francją, albowiem „układ taki utrwał pokój w Europie”.

Z owych rozbieżności, o jakich wspominał Mussolini załatwiono już jedną, a mianowicie sprawę Tangeru: Włochy, wielkie mocarstwo śródziemnomorskie, nie mogły być w zarządzie tego wольnego miasta i portu nieobecne; Francja to

rozumiała i zgodziła się na dopuszczenie Włoch do organizmów zarządzających na zasadzie równości z mocarstwami, które dotychczas Tangerem administrowały (Francja, Hiszpanja i W. Brytania). Takich „rozbieżności” jest więcej. Wspomniemy tylko o rywalizacji francusko-włoskiej w Abisynji, o nieustalonej granicy trypolitańsko-tunezańskiej i o niepewnej sytuacji Włochów w Tunisie. Następnie ważną bardzo rzeczą jest tu wzajemne wyjaśnienie polityki Francji i Włoch wobec Jugosławji. Włosi nie rozumieją dlaczego Francji zależało na podpisaniu paktu przyjaźni z Belgradem zanim wogóle rozpoczęła rozmawiać rzeczowo z Rzymem; posiadają dyplomację francuską o tendencje, które były uzasadnione za czasów Ludwika XVI-go, ale które dziś osądzone są nad Tybrem jako przestarzałe, nieodpowiadające realnemu układowi stosunków w Europie, a w skutkach tylko ujemne i dla Francji i dla pokoju.

W opinji publicznej włoskiej z łatwością można wyczuć duże podrażnienie i duży żal do Francji z powodu tonu, w jakim Paryż z Rzymem do niedawna jeszcze rozmawiał, oraz z powodu lekceważącego stosunku znacznego odłamu opinji francuskiej nie tylko do politycznych rewindykacji włoskich, ale nawet do wysiłków Włoch w dziedzinie reorganizacji państwa, oraz ich twórczości umysłowej. Wszyscy moi włoscy rozmówcy podkreślali jednak z mocą, że to podrażnienie nie wynika z

zasadniczo antyfrancuskiego stanowiska Włoch: jest ono tylko reakcją na nastroje francuskie wobec Włoch i zniknie bardzo szybko kiedy Włochy będą mogły stwierdzić, iż owe nastroje uległy pomyślniej dla nich zmianie.

Francja niewątpliwie prowadzi w powojennej Europie politykę w ogólnym zarysie mądrą i przewidującą. Francja rozumie, że najpewniejszą podstawą pokoju są istniejące traktaty. Aby jednak hasło utrzymania traktatów było polityczną rzeczywistością — trzeba je oprzeć na trwałym systemie. Nie uważamy układów locarneńskich za jakieś niefortunne posunięcie, ale nie uważamy też Locarna za taki system. Systemem jest sojusz francusko-polski, oraz układy Francji z Belgją i z Małą Ententą, ale obawiać się należy, czy w chwili niebezpieczeństwa system ten okaże się dostatecznie mocnym. Trzeba doń wprowadzić Włochy, trzeba go shierarchizować i dać w nim Włochom miejsce równorzędne z Francją.

Cena takiej przebudowy jest stosunkowo niewielka. Włosi nie chcą ani Nicei, ani Korsyki, ani Tunisu. Posądzanie ich o takie zamiary jest złą wolą. Ale aby zawsze być panią swych komunikacji z Afryką północną, aby utrzymać swą faktyczną hegemonję w zachodnim basenie Morza Śródziemnego — nie powinna Francja stawiać żadnych przeszkód pokojowej i ekonomicznej ekspansji włoskiej w basenie wschodnim tego wольnego „mare nostrum”. Kazimierz Smogorzewski.

Potworne prześladowanie katolików w Meksyku.

Odezyt o męczennikach Wiary Chrystusowej. — Zgroza i oburzenie wśród publiczności na katów. — Tragiczne obrazy. — Jak zginęła Juliana Oleazar. — Las krzyżyków. — Ostatnia modlitwa. — Bohaterska matka. — „Wielbię Zbawiciela“. — 18-letni męczennik. — Jak zginął biskup Pro Juarez. — Łzy ojcowskie i krew niewinnych synów. — Z dni zgrozy. — Krwawym szlakiem zbrodni.

Specjalny korespondent wiedeński naszego bratniego organu, poznańskiego „Nowego Kurjera“, nadesłał temuż pismu ciekawy artykuł o potwornych prześladowaniach katolików w Meksyku. Artykuł ten podajemy w całej rozciągłości:

Dawno już nie widziałem takiej zgrozy, takiego współczucia, tak wyrazistego protestu na prześladowania krwawe katolików jak po odczytaniu redaktora „Katholische Volkpost“ Ferdynanda Szmahela, który wobec tysięcznej publiczności w jednej z największych sal w Wiedniu „Sophiensäle“ przedstawił męczeństwo księży, umiarkujących z spokojem na Wiare.

Wspomniany dziennikarz przybył z Meksyku, gdzie bawił dłuższy czas, był świadkiem wielu okropnych zbrodni i aktów gwałtu, dokonywanych na niewinnych ludziach, dlatego tylko, że wierni pozostali wierze i Kościołowi.

Przesuwały się przed nami groźne obrazy, straszne sceny, przypominające prześladowania pierwszych chrześcijan za czasów rzymskich — groza zawisła nad nami, że te wszystkie niesłychane zbrodnie uchodzą bezkarnie i że to wszystko możliwe jest w dzisiejszym stuleciu. Z tych wielu krwawych faktów, opowiedzianych przez naocznego świadka, wybierałem te, które utkwily mi swym tragizmem w pamięci i które zdołałem w wzruszeniu zanotować.

W Huajnapan aresztowano biskupa Leona Atamirano i sprowadzono go skutego w kajdanach do Meksyku. Cały naród oplakiwał go jak ojca. Potajemnie urządzano nabożeństwa błagalne za biskupa. Pewna nauczycielka Juliana Oleazar, kupiła kilkadziesiąt krzyżyków, by rozdać je swoim uczniom w dniu nabożeństwa.

Każdemu dziecku z osobną powiesiła krzyżyk na szyi i w te odezwała się słowa: — Nigdy nie rozstawajcie się z tym talizmanem, moje kochane dzieci.

A potem z tajemnie zwinętego czarnego sukna wyjęła krucyfik, powiesiła go na ścianie i rzekła:

— Teraz pomódlmy się do Pana naszego. Módlmy się za naszego biskupa, aby uwolnił się z rąk oprawców.

Rozległa się modlitwa, zmieszana z szlochaniem dziecięcych piersi, gdy nagle rozległ się przeraźliwy krzyk — kolby żołnierskie uderzyły z całej siły w drzwi — a następnie drzwi wywalono.

Dzieci zbladły ze strachu, nie wiedząc dokąd uciec — tułały wszystkie przelęknięte do nauczycielki swojej, szlochając rzewnie.

Dwunastu żołnierzy z oficerem na czele wpada do sali szkolnej. Kolbami oddzielają nauczycielkę od niewinnych maleństw, tułaczą się do niej, jak do matuli, a następnie z wściekłością rzucają się na dzieci, zrywając im krzyżyki i w bestjańskiej nienawiści rzucają na ziemię — oficer zrywa krucyfik ze ściany i rzuca brutalnie między inne krzyżyki.

Oficer każe dzieciom tańczyć na krzyżach, deptać je.

Dzieci wzbraniają się. Wtedy żołnierze chcą rzucić się na krzyże, by je deptać. Ale w tej chwili wyrzyna się nauczycielka z rąk oprawców, rzuca się na ziemię, rękoma rozpaczliwie broniąc świętych relikwii przed zbieszczeszczaniem i woła:

— Depczcie mnie — katujcie mnie... ale nigdy nie próbujcie hańbić Pana mego i Króla na Krzyżu...

A w tej chwili oficer kieruje lufę rewolweru w jej skroń — pada strzał, w kilka chwil leży nieżywa Juliana Oleazar w swej męczeńskiej krwi. Trupie ręce jeszcze kurzowo zaciskają krzyżyk...

W Lissisio oddział Callesa schwytał 18-letniego chłopca. Oficer oświadcza mu:

— Teraz pójdziesz do miasta i będziesz wołał: „Precz z Chrystusem“.

Z oburzeniem odrzuca chłopak te propozycje:

— Nie umiałbym bluźnić przeciw Panu memu i nic podobnego nie uczynię.

— A więc jesteś rewolucjonistą, — woła

oficer.

— Nie jestem rewolucjonistą, nigdy nie miałem z rewolucjonistami nic wspólnego, ale jestem katolikiem i nigdy nie wypnę się Chrystusa za nic w świecie.

Na progu stanęła matka, a kiedy siepacze sądzili, że pod wpływem matki chłopak przecież ulegnie — usłyszeli słowa matuli, skierowane w stronę syna: „Nie bluźnij Panu“.

Wtedy zawiązali mu ręce, wrzucili na wóz i powlekli, bijąc po drodze, tak, że ciałem krwią było złane. A kiedy oficer zwrócił się do chłopca ze słowami:

Poraz ostatni cię wzywam, wznies o krzyk na cześć Callesa, a precz z Chrystusem — zawołał chłopak głosem donośnym:

— Wielbię i błogosławię Zbawiciela, precz z tymi, co przeciwko Kościołowi walczą, co księży naszych w więzieniach катуją. Chrystus Pan jest nieśmiertelny.

Oficer dał znak.

U stóp matki legło skrwawione ciało chłopczyzny.

Bohaterką śmierć poniósł biskup meksykański Miguel Pro Juarez. Władze meksykańskie fotografują wszystkie krwawe egzekucje na katolikach, aby odstraszyć wierzących i złamać ich opór. Wczesnym rankiem 23 listopada ujrzała ludność — przyzwyczajona już do tych groźnych obrazów — jak pod osłoną licznego oddziału wojska i żandarmerji, prowadzono skutego biskupa na miejsce stracenia.

Sześć policji Gruz, znany ze swych krwiożerczych występów zbrodniarz, mający na sumieniu niejedno niewinne życie — osobiście zjawił się na miejscu kaźni, by postwić się widokiem stracenia dygnitarza kościelnego.

O godzinie 10 przed południem było wszystko gotowe.

Na ponurem podwórzu więziennym, oczekiwali żołnierze swoich ofiar. Pierwszy wyprowadzony został na miejsce stracenia biskup Pro Juarez. Siedział spokojny, zrównoważony. W rękę miał krucyfik, a usta poruszały się w cichej, żarliwej modlitwie. Komenderujący oficer zapytał biskupa, czy ma jeszcze jakieś życzenie.

Kapłan odpowiedział:

— Pozwólcie mi się jeszcze pomodlić.

Pozwolono. Uklęknął jak gdyby przed ołtarzem i kilka chwil modlił się żarliwie.

Po skończonej modlitwie podniósł się, rzucił przyjazny wzrok na żołnierzy. Padła komenda; ksiądz rozwarł swe ramiona w kształcie krzyża, w lewej ręce trzymał różaniec.

Oficer dał znak.

Sześć kul śmiertelnych — i męczennik padł nieżywy.

Wyprowadzono na miejsce stracenia młodego inżyniera. Umierał z zupełnym spokojem. A teraz przyszła kolej na Huberta Prio, brata straconego biskupa. Poprowadzono go pod stupek, tuż obok trupa jego brata. Delikwent wyjął medaljonik z kieszeni i ucałował go, przeżegnał się nad braterskimi zwłokami — usta szeptały modlitwę.

I znowu rozległy się strzały. I znowu męczennik za Wiare Chrystusową zamknął oczy na wieki.

Trupy odwieziono do szpitala wojskowego celem oddania ich rodzinom. Zjawił się ojciec dwóch straconych braci, 80-letni Prio. Był tylko z córką. Żona w przeddzień wykonania wyroku umarła. Pękło z bólu serce matczyne. Pochylił się ojciec nad skrwawionymi głowami swych zamordowanych synów i ucałował je. Zmieszały się czyste łzy ojcowskie z niewinną krwią męczeńskich synów.

Roman Hernicz.

Egzotyczne żniwo.

Plon niesiemy, plon
w gospodarza dom!

Kto pierwszy pojedzie na księżyc?

(Od własn. korespondenta berlińskiego).

Parę tygodni temu, przeprowadził fabrykant i sportowiec Fritz von Opel, karkołomny eksperyment z autem wyścigowym, którego jedynym motorem było dwadzieścia parę rakiet, umieszczonych w tyle wozu i nadających swą siłą eksplozywną olbrzymią szybkość samochodowi. Dla przewyższenia zbyt słabej siły wybuchowej, która zdolna byłaby wyrzucić lekki wóz do góry, zaopatrzone był samochód w dwie boczne płaszczyny, tak umieszczone, że niejako przyciągały pojazd do toru.

Pan Opel po zaprodukowaniu swego auta-rakiety, zaznaczył, że widzi przyszłość lotnictwa w samolotach-rakietach, które np. wystrzelone pod Berlinem, będą mogły dolecieć do Nowego Jorku w trzy kwadransy; potem, po uzyskaniu szybkości, która przewyższy siłę przyciągania ziemi, będą mogły owe samoloty-rakiety dolecieć do innych planet, w pierwszej zaś linii do najbliższej — księżycy.

Firma Opel porozumiała się z konstruktorem samolotów bezsilnikowych p. Raabem i zaczęła budować w fabryce p. Raaba w Kassel samolot próbny dla lotów rakietowych, chwilowo bez obsady ludzkiej.

Powodzenie fantastycznie śmiałego projektu stało się jednak przyczyną niesnasek: nim próbny samolot wybudowano, doszło do wielkiej awantury między obu firmami, tak, że obecnie zarówno fabryka Opel, jak też fabryka Raab-Katzenstein, budują na własną rękę pojazdy rakietowe.

Sprawa skomplikowała się jeszcze bardziej, na skutek rozejścia się p. Opla z pierwszym wynalazcą pojazdu rakietowego, p. Vallier. Inżynier Vallier pracuje obecnie z firmą Raab, i zanoszą się na to, że obie grupy będą się starać jak najprędzej osiągnąć pozytywne wyniki.

Niedługo będziemy czekać, aż zamiast modnych obecnie przelotów nad

Oceanem, zaczną się wyścigi międzyplanetarne. Pytanie lotnicze ajblizszych lat brzmi: „Kto pierwszy pojedzie na księżyc?“.

Dr. ski.

„Idealna“ żona

Amerykańska statystyka ksantyp, bciuszaków, lalek porcelanowych i tancerek azzu“.

(Wiadomość własna „Dziennika Bydgiego“).

Chicago, w czwart.

Jak wiadomo, kobieta w Stanach Zjeoczonych jest wszystkim a mężczyzna tu niewiele znaczy. Doprowadza to często do oburzających faktów samowoli kobiet, wobec których, pięć silna — zwłaszcza w Ameryce, jest słabi bezbronna.

Amerykańskie organizacje kobiece zęły ostatnio badać układ stosunków i to mciwie bezstronnie. Oto mamy przed sobą najwzszą statystykę Zjednoczonych klubów kobiet w Hlnels, które próbowały obliczyć ilość „realnych“ żon. Rezultaty statystyki nie są byt zachęcające.

Okazuje się, że na sto kobiet zaledw 30 zaliczyć można do „idealnego“ typu żon, nających upodobanie do domowego ognia, a więc kobiet takich, za którymi samotny mężczyzna tęskni i których pragnie.

Z pozostałych 70 proc. wypada 20 procna typ drugi; są to kobiety, które jedynie cętańczyć do upadłego; ten typ charlestonowy — black-boitom'owy używa konserw zamiast świeżych produktów, brie jak gospodaruje a żyje naprawdę tylko danciem, flirtem i abawą.

Trzeci typ: ksantyp który jak osławiona żona Sokratesa jęczą, rzędzą i obrzydają mężom życie. Stanowią one 15 proc. ogólnej ilości żon.

Czwarty typ: 20 proc. kopcuszków, które nie mogą nigdy wydląć pracy i nigdy nie są gotowe. Jest to typ przyjemniejszy od ksantyp, ale daleki od ideału!

Ostatni typ: osławie 15 proc.: lalka porcelanowa, której do wszystkiego szkoda. Laleczka porcelanowa nie nąaje się, oczywiście, do roboty domowej ani d gospodarstwa wogóle. Jest kosztownym przedmiotem zbytku, ale nie dobrą żoną.

Kobiety amerykańskie same więc stwierdziły, że na dziesięć mężów przypadają tylko trzy idealne żony Amerykanie, zaś poczciw przebakują, że zżyzna widocznie być lepiej, skroto się piękniepanie same tak surowo osądziły.

Old Boy.

Ołrutny los.

Krakowlak rzędniczy na pogrzebową nutę.

Na pogrzebowe śpiewamy
Krakowaki nuty,
Bo bra nam jest ciągle
Na żywe waluty.

Powieściano w Sejmie
Naszej delegacji,
Ze żądć podwyżki
Niem wcale racji,

Póki nie wydebją
Od wościan podatku
Tymczasem chodź głodno
Urzaniku bratku,

Opyhać się bardzo
Niejest to rzecz zdrowa,
Bo d tego boli
Żołdek i głowa.

Pa Dąbski, choć o nas
Głwa go zaboli,
Lcz nieda obciążać
Kmratów na roli,

Zesztą niech se radzą
Jk mogą ciarachy,
A wszelkie pogroźki
B strachy na Lachy.

za to na rynku
Wyszło takie hasło:
Iać mieszczuchu drogo
za jaja i masło,

Jak nie możesz płacić,
To nie jedz zbyt tłusto;
Jadaj sobie pyry
I okraś kapustą.

My się nie zgadzamy
Na jakiś podatek,
Chociaż byś miał chodzić
Nawet bez... krawatek.

Z. F.

Samoloty sowieckie obserwują pogranicze.

Na pograniczu polsko-sowieckiem w ejonie Radoszkowic dwa samoloty owieckie przez dłuższy czas obserwowały terytorjum polskie, przelatując nad niem. Samoloty były typu niemieckiego.

Z WIELKOPOLSKI i POMORZA

KORONOWO. Pożar. Z 25 na 26 bm. w nocy wybuchł pożar u gospodarza Fika w Koronowie, wybudowanie Romanów. Spłonęła cała stodoła i znajdujące się w niej narzędzia rolnicze, jak: kompletna młóckarnia wraz z lokomobilą, młóckarnia konna, dwa manerze itd. itd. Szkody znaczne, przyczyna pożaru niewiadoma. W akcji ratunkowej brała udział koronowska straż pożarna.

Nakło.

Drożyna roślin. Na targu zaznaczyła się poważna zwyżka w cenie za kartolle, za które żądano do 8,50 zł. za centnar. Dowóz był bardzo mały.

Pod adresem panów piekarzy. Od pewnego czasu ustalila się cena za żyto o wiele niższa jak przed kilku tygodniami, tymczasem tu w Nakle cena chleba pozostała niezmienną. Zwracamy się do miarodajnych czynników, by zechcieli wglądać w tę sprawę.

Najazd żydowski. Jak się dowiadujemy, w niedalekiej przyszłości ma być otwarty drugi żydowski skład bławatny. „Zasługę” tego należy przypisać p. „C.” który już podobno zawarł odpowiedni kontrakt z odnośną firmą i w tym celu przeprowadza obecnie renowację składu i mieszkania. Panie „C.”, czas jeszcze nawrócić z błędnej drogi i nie dopuścić do tego, by żydostwo zalewało swoją tandetą naszą dzielnicę i urządziło tu drugie Nalewki.

Pomysłowa włócianka. Do jakiego stopnia dochodzi już nieuczciwość ludzka, niech posłuży następujący fakt: p. A. Piechota mistrz piek. zakupił na targu pewną ilość jaj, w których jak się w domu przekonał, były zamarte kurczątkami. Pomysłową sprzedawczynią zajęła się policja i spisała odpowiedni protokół.

Strzelno.

Mianowanie wójtów. W powiecie strzełskim ustanowieni zostali wójtami pp.: na obwód Strzelno południe p. Andrzej Kuchowicz, ziemianin z Zbytka, zastępcą wójta p. Franciszek Stanek, rolnik z Młynic; na obwód Strzelno północny wójt p. Władysław Benedycki, rolnik z Ciecchrza Górnego, zast. zaś p. Józef Krawczak, rolnik z Rzadzkwina. Na obwód Kruszwica wójt p. Stanisław Paluszak, rolnik z Sokolnic, zastępcą zaś p. Jan Kmiec, rolnik z Bachorza. Na obwód Chełmce wójt p. Franciszek Kotas, rolnik z Chełmca, zastępcą p. Ignacy Wiśniewski, rolnik z Kieka.

Wieczornica. Dnia 24 bm. urządziło Tow. gimnast. „Sokół” wieczornicę. Na wstępie odegrano komedię w 2 aktach p. t. „Janek doktorem”. Przedstawienie wypadło dobrze. Po przedstawieniu nastąpiły popisy gimnastyczne (budowanie piramid), oraz tańce: 1) „Czardasz”, wykonany przez Sokolice w kostiumach z tamboretami, 2) tańce góralski mężczyźni w odpowiednich ubiorach. Na zakończenie odbyła się skromna zabawa taneczna.

Święto W. F. i P. W. odbędzie się dnia 29 bm. urządziło staraniem powiat. komitetu P. Wojsk. i Wych. Fiz. w Strzelnie. Program dorocznego święta jest nast.: o godz. 9-ej zbiórka towarzystw przed Parkiem Miejskim. O godz. 10.15 nabożeństwo, o godz. 11.15 defilada, o g. 12.30 wspólny obiad w Parku Miejskim. o godz. 15.30 zawody sportowe, o godz. 21-ej zabawa w Parku Miejskim. Wstęp na zabawę od mężczyzn 2 zł., od kobiet 1 zł., dla zawodników bezpłatnie.

Z Tow. Kat. Robotników. W niedzielę, dn. 1 lipca br. urządził Kat. Tow. Robotników Polskich w Strzelnie w ogrodzie p. Piątkowskiego (Park Miejski) swą doroczną zabawę. Program nast.: o godz. 3.30 zbiórka wszystkich członków Kat. Tow. Rob. na dziedzińcu kościelnym, o godz. 3.45 pochód z salki parafialnej do Parku Miejskiego, o godz. 4 koncert w ogrodzie z różnymi niespodziankami, jak strzelanie do tarczy o premje, koło szczęścia oraz zabawa taneczna. Czysty zysk przeznaczony na szerzenie oświaty wśród szerokich warstw pracujących.

Wystawa. W czasie od 29 bm. do 15 lipca br. w godzinach od 11—12 i od 3—6 odbędzie się wystawa aparatów kościelnych w Strzelnie, w salce parafialnej na wikarjacie. Wstęp 1 zł., dla dzieci 50 gr.

Wycieczka. Dnia 24 bm. urządziło tu. Kółko Muzyczne po południu wycieczkę do lasu. Pogoda była piękna. Wycieczkowicze spędzili kilka przyjemnych chwil.

RZADKWIN, pow. Strzelno. Żgon duszpasterza. Nad parafją rzadzkwinską rozkołysały się żałobnie dzwony, parafianie osierozeni zostali przez śmierć s. p. ks. Jana Stefaniaka, proboszcza rzadzkwinskiego. Ks. Jan Stefaniak zasnął w Bogu dnia 20 bm. o godz. 7 rano, po długich cierpieniach, zaopatrzonej Sakramentami św., w 61 roku życia, a 32 roku kapłaństwa. Eksportacja zwłok z domu żałoby do kościoła nastąpiła dnia 23 bm. o godz. 9, poczem odbyło się nabożeństwo żałobne i pogrzeb. Zwłoki

Święto pieśni w Nakle. XX Okręg Włkp. Związku Kół Śpiewaczych

urządza dnia 29 bm. w Nakle w Strzelnicy zjazd okręgowy, połączony z „Świętem Pieśni” z nast. programem:

O godz. 8: zbiórka Towarzystw w lokalu p. Aleksiewicza; 8.15: pochód do kościoła; 8.30: uroczysta Msza św.; 9.45: pochód z kościoła do Strzelnicy; 10.30: uroczyste otwarcie zjazdu i składanie życzeń; 11.30: próba generalna chóarów ogólnych w Strzelnicy, w której zobowiązane są brać udział wszystkie koła, należące do XX okręgu; 12.30: popisy Pieśni konkursowej w sali Strzelnicy; 13.15: przerwa obiadowa; 14.15: pochód Kół przez miasto; 15: koncert orkiestry kolejarzy w ogrodzie Strzelnicy; 15.30: Zbiórka wszystkich śpiewaków przy estradzie do wykonania pieśni ogólnych (trzykrotny sygnał trąbki); 16: rozpoczęcie Święta Pieśni (występ poszczególnych Kół); 18.30: ogłoszenie

wyniku konkursu.

Chórami dyryguje p. Ciszewski, dyrygent XX okręgu.

Do komitetu honorowego zjazdu wchodzi pp. Wuyek, starosta, Bobowski burm., Teska, redaktor nac. „Dziennika Bydgoskiego”, ks. prof. Bajerlein, Bandurski, T. Biniakowski, M. Burettowa, Dzwonkowski, M. Helakowa, Janicki, kom. obw., M. Kryszkiewiczowa, Z. Latonowicz, Łobodziński, W. Malicki, W. Mroczek, Nadolny, ks. prob. Niedbał, ks. kan. Opiełiński, A. Pieczyński, Pituła, Polakowski Z., Pokrzywiński J. Rybarczyk burm., ks. prob. Skrzypczyński, inż. Sierosławski, Szczurkiewicz, Szczypiński, Wardziński, A. Wiśniewski, P. Wojciechowski, Zeyda, J. Zygmantowski.

Wieczorem odbędzie się zabawa taneczna na 2 salach w Strzelnicy i u p. Aleksiewicza.

Zjazd delegatów kół Polskiego Stronnictwa Chrześc. Demokracji.

W niedzielę dnia 1 lipca br. w salce hotelu Rzymskiego (przy Al. Marcinkowskiego) w Poznaniu, odbędzie się zjazd delegatów Ch. D. z województwa.

Program zjazdu przewiduje: o godz. 9 rano msza św. w kościele św. Marcina, zaś o godz. 10.30 rozpoczęcie zjazdu.

Na porządku obrad będą następuj. punkty:

1. Zagajenie i wybór prezydium.
2. Stwierdzenie pełnomocnictw delegatów.
3. Sprawozdanie z działalności organizacyjnej zarządu wojew. za rok sprawozdawczy.

4. Sprawozdanie komisji rewizyjnej.
5. Referat prezesa klubu p. posła Chacińskiego „Sytuacja polityczna państwa polskiego”.
6. Referat ks. dr. Mirka p. t. Metody organizacyjne komunizmu a ruch chrześc.-społeczny.
7. Wybór komisji Matki.
8. Dyskusja nad referatami.
9. Wybór zarządu i rady wojewódzkiej na rok 1928-29.
10. Wnioski
11. Zakończenie zjazdu.

Wiecznie niezmienna brutalność pruska.

Z Nakła donosi nam korespondent:

U pana St. niemca. była zatrudniona w charakterze bony wdowa po nauczycielu p. W. wypełniając swoje obowiązki z nadzwyczajną sumiennoscia. „Nieszczęście” chęta, że p. W. jako katoliczka i prawa Polka, kupowała polską gazetę „Przewodnik katolicki” i w tajemnicy (jak za czasów zaborczych) przed chlebodaw-

cami, czytywała ją wieczorami. Była pewna, że w wolnej niepodległej Polsce wolno jej to. Innego zdania zaś był p. St., bo z chwila, gdy się przypadkowo o „występk” p. W. dowiedział, zwolnił ją ze służby, oświadczając „In meinem Hause, darf nicht polnische Zeitung sein”. Powyższy fakt mówi sam za siebie. Do jakiego stopnia dochodzi dziś brutalność pruska.

Malwersacje podatkowe w magistracie w Strzelnie.

Dzięki sprężystości obecnego nowego burmistrza p. Stan. Radomskiego wykryte zostały w tut. Magistracie dość poważne malwersacje podatkowe, uprawiane od dłuższego czasu przez jednego z egzekutorów miejskich. Jak się dowiadujemy, sumy zdefraudowane sięgają kilka

tysięcy złotych. Niesumiennego urzędnika zawieszono, a sprawę skierowano do prokuratury. Proces budzi zrozumiałe zainteresowanie, gdyż są poszlaki, że w aferę tę wmieszanych jest kilka osób.

Gniezno.

Z Bractwa Strzeleckiego. Członkowie naszego Bractwa mogą się poszczycić sukcesami w strzelaniu w Żninie, a mianowicie król kurkowy p. I. Pawlak zdobył II. nagrodę honorową Zjednoczenia, p. Nakulski III. nagrodę pływkową a p. L. Pischody nagrodę Braci Sniadeckich.

Obchód wianków odbył się u nas przy udziale tysięcznych tłumów w ub. sobotę w ogrodzie Wenecji. I. nagrodę przyznano łodzi Tow. Powst. i Woj. II. harcerzom morskim, III. firmie Holka; na zakończenie odbyła się zabawa taneczna w sali.

II zjazd b. słuchaczy Uniwersytetów ludowych odbył się w ub. niedzielę, dnia 24 bm. w Dalkach. Po nabożeństwie, które odprawił ks. dyr. Ludwiczak, zebrał się słuchacz w liczbie 70, w salce, gdzie przywitał ich ks. dyrektor, następnie wygłosił prof. Motloch referat p. t. „Konstytucja 3 maja jako skutek reform ks. Konarskiego”. Po wspólnej fotografii przed gmachem Uniwersytetu udali się zebrani na obiad. Właściwe obrady zjazdu rozpoczęły się o godz. 15. Po zagajeniu zjazdu przez prezesa p. Mikołajczyka, odczytano telegramy, nadane przez redakcję „Promienia”. Pol. Akad. Młodzieży Lud. Włkp. Zw. Młodzieży Wiejskiej i p. dr. Michalkiewicza. Sprawozdanie z czynności zarządu złożył wicepr. p. Miklaszewski, ze stanu kasy skarbnik p. Ossowski. Ze sprawozdań tych wynika, że Związek w ostatnim roku rozwinął nader ożywiając działalność, czego najlepszym dowodem założenie kół powiatowych w Poznaniu i Środzie. Liczba członków wynosi obecnie 203. W dalszym ciągu obrad wygłosił prezes p. Mikołajczyk referat pt. „Organizacja, jej cele, zadania i skutki”. Sprawę poprawek statutowych i regulaminu kół powiat. oddano celem opracowania zarządowi, zmieniając jedynie § 1 statutu, który brzmi następująco: Związek nosi nazwę „Promień”, związek b. słuchaczy Uniwersytetów Ludowych. Siedzibą Związku są Dalki. Do nowego zarządu weszli: p. Mikołajczyk, prezes, p.

Miklaszewski wicepr., p. Szafran sekretarz, p. Ossowski skarbnik, pp. Czerwiński i Dumke ławnicy. Po zebraniu odbyła się skromna zabawa taneczna, która zakończyła się o północy.

Z Inowrocławia.

Na odbudowę kościoła Matki Boskiej zebrał dotychczas ks. radca dziekan Kubski 11.380,20 zł.

„W rajskim ogrodzie”, komedię w 4 aktach R. Bernauera i R. Oesterreichera, wystawił Teatr Pomorski w ub. piątek w Parku Miejskim. Publiczności było mało, chociaż gra bardzo dobra.

Wydzierżawic żydowi zamierza p. Luxenbergowa skład przy ulicy Kościelnej, dawniej własność p. Paczkowskiego.

Skradziono zegarek w ub. piątek na szkodę p. Antoniego Szulca z Inowrocławia.

Za ciężką kradzież skazał tut. sąd niejakiego Szubargę ze Strzelna na sześć miesięcy więzienia i Ratajczakównę z Fordonu na rok ciężkiego więzienia oraz policzenie kosztów sądowych. Dalej niejakiemu Franciszka Majewskiego za zwykłą kradzież na 14 dni więzienia.

Za oszustwo skazał tut. sąd ławnicy Antonię Sulską z Bachorców na 14 dni więzienia i Józefa Sulskiego na 10 dni więzienia oraz ponoszenie kosztów postępowania sądowego.

10-letnią rocznicę założenia miejskiej szkoły handl.-przemysłowej dla dziewcząt w Inowrocławiu obchodzono uroczystie ub. soboty o godz. 12 w południe, w obecności przedstawicieli władz państwowych, komunalnych i społeczeństwa. Zaigła ją p. dyr. Lewandowska pięknym przemówieniem. Następnie p. Przybyszewska dokonała otwarcia wystawy, urządzonej rok rocznie przez szkołę, a w tym roku specjalnie przygotowanej z okazji uświetnienia rocznicy. Obchód zakończył się smaczną przekąską, sporządzoną przez uczennice.

Osirów.

Z karty żałobnej. W ub. sobotę zmarł ka. proboszcz Stanisław Witkowski z Rososzycy. W poniedziałek po południu nastąpiło uroczyste wprowadzenie zwłok do kościoła. Eksportował ks. dziekan Rupiński z Gostyczyny, w asyście 23 księży. We wtorek przed południem, po mszy żałobnej oraz wzniesieniu przemówieniu ks. dziekana Rolewskiego, odprowadzono zwłoki na wieczny spoczynek.

Złot Sokółów okręgu ostrowskiego odbędzie się w nadchodzącą niedzielę, dnia 1 lipca.

ŁOCHOWO. Tow. Pow. i Wojsaków w Łochowie urządza wielce urozmaiconą zabawę w dniu 1 lipca br. w lesie pod Łochowem, na którą zaprasza sympatyków i gości zarząd.

Krotoszyn.

Śmierć wskutek poparzenia. Służąca Agnieszka Wielebska z Baszkowa, zapalała nafłową lampę przy czym powstała eksplozja, a paląca się nafta rozlała się na suknie nieszczęśliwej. Poparzenie było tak straszliwe, że wkrótce zmarła wśród okropnych boleści.

Ujęcie niebezpiecznych rabusiów. Policja państwowa pochwyciła w Srokach pow. krotoszyńskiego dwóch, dawno poszukiwanych rzeźmieszków: Teodora Szuberta z Krotoszyna i Józefa Pawlaka. Pierwszy przyznał się do kradzieży w kościele w Baszkowie u pastora Michałowskiego.

OKONIN. Lustracja gniazda. Odbyła się tu dnia 21. bm. lustracja i pierwsza lekcja ćwiczeń gimn. nowo utworzonego „Sokoła” na którą przybył naczelnik okręgu p. Paweł Bączyński.

WIERZCHOSŁAWICE. Poświęcenie sztandaru Stow. Młodzieży Kat. Stow. Młodzieży Polskiej obchodzi w niedzielę, dnia 8 lipca br. uroczystość poświęcenia sztandaru. O godz. 10.30 odbędzie się w kościele parafialnym w Ostrowie uroczyste nabożeństwo i poświęcenie sztandaru. O godz. 12 zebranie uroczystościowe w cukrowni wierchosławskiej. O godz. 15-cj zawody sportowe. O godz. 17 zabawa taneczna na dziedzińcu cukrowni.

ŚMIGIEL. Pożar. W ub. niedzielę, podczas zabawy w Śniatkach, w pow. śmigielskim u niej. Pawłowskiego wybuchł pożar. Zgorzała stodoła i chlewik. Ogień prawdopodobnie był podłożony.

MIASTECKO. Staraniem kier. tut. szkoły powszechnej p. Graczyka, odbyła się w ub. niedzielę po południu na Górze Dębowej zabawa dla dzieci szkolnych z racji ukończenia roku szkolnego.

WOLSZTYN. Pożar domu towarowego. W ub. niedzielę, wybuchł pożar w ubikacjach firmy Zaporowski Straż po wybuchu pożaru była na miejscu wypadku. Wysokość strat dotychczas nie ustalono.

LASOSICE. Wisielec. Popełnił samobójstwo przez powieszenie Marcin Lamprzech z Lasosic. Denat pozabawił się życia w własnej stodoła. Powodem samobójstwa było prawdopodobnie zamroczenie umysłowe.

Tow. Czeladzi Kat. w Inowrocławiu urządziło ub. niedzieli zebranie miesięczne w Sokolin, na którym wiceprezes Dombek wygłosił referat. Uchwalono odbyć wycieczkę do Suchatówki na dwa tygodnie.

Zmiana nazw ulic. Magistrat ustanowił szereg nowych nazw dla nast. ulic: 1) Ulicę, na której pobudowano domy rodzinne przy ul. Jaczewskiej, nazwano Blonie. 2) Ulicę za koszarami 4 p. a. p. do Kozłowski — Okrężak. 3) Ulicę obok koszar 4 p. a. p. — Glinki. 4) Ulicę od mostu do Żłobka — Boczną. 5) przedłużenie ulicy Aleje Sienkiewicza do solanek — Aleje Sienkiewicza. 6) Ulicę od sądu powiatowego do Drogi Krusiwickiej — Sw. Barbary. 7) Ulicę obok gimnazjum żeńskiego do solanek — Parkoskiej — ulicą Jasną. 8) Ulicę następną nazwano Bratnią. 9) Ulicę przy solankach — ul. Wilkońskiego. 10) Aleje Solankowe zmieniono na Aleje Powstańców. 11) Planty przy Poprzecznej na Plac Wolności. 12) Plac przy szkole wydziałowej — Plac Sienkiewicza. 13) Uliczkę z ul. Sw. Mikołaja do Król. Jadwigi — Przesmyk. 14) Uliczkę między ul. Zbychora a Alejami Sienkiewicza — Ustronie. 15) Uliczkę na granicy Jaczewskiej — Kątnie. 16) Uliczkę od Sw. Mikołaja do Farnej — Kręta. 17) Ulicę od Turuskiej do Przypadku obok plebanji — Plebanka. 18) Uliczkę z Placu Klasztornego do Królowej Jadwigi — Łączna. 19) Ulicę Zygmuntońską na ul. Solankową (ważna to bardzo zmiana, której domagaliśmy się w kilku korespondencjach). 20) Ulicę Kilińskiego rozciągnięto na ulicę Wałową. 21) Ulicę Synagorską zmieniono na ul. Wałową. 22) Nowy Rynek na Plac Kasprzowicza.

Z Torunia.

Nocny dyżur ma do dnia 27 bm. włącznie apteka „Radziecka”, ul. Szeroka.

Z Teatru Pomorskiego.

W piątek, dnia 29 bm. o godz. 4 po poł. z okazji zjazdu Kółek Rolniczych, po cenach znacznie niższych (od 20 gr. do 2.40 zł.), doskonała komedia Stefana Kiedrzyńskiego p. t. „Powrót do grzechu”, której pierwszorzędne zalety sceniczne, nieposłedni humor i subtelna ironja, poparta koncertową grą artystów, a w szczególności pp. Chmurkowskiego, Oriicza, Zielińskiej, Chrzanowskiej, Zarembiny, Bystrzyńskiego, Bojarskiej i Jejdedo, budzą powszechny podziw na widowni.

Wieczorem o godz. 8.15 doskonała 3-aktowa operetka Waltera Kollo p. t. „Marietta”. Jej walory muzyczne, pogodna akcja i humor bez troski, uwypuklone w reżyserji p. Witolda Zdzitowieckiego oraz w doskonałej grze zespołu z pp. Leonowicz, Okszańska, Waczyńska, Zdzitowieckim, Ilcewiczem, Balcerzakiem i Aleksym w rolach głównych, spotkały się z entuzjazmem tłumów publiczności, która gromkimi oklaskami nagradzała niestrudzonych wykonawców. Urozmaica ten nowy szlager repertuaru operetkowego wielka rewja p. t. „Ach, te nóżki”, wykonana przez artystów oraz zespół baletowy pod dzielnym przewodnictwem Łucji i Gertrudy Piechotowien. Ceny miejsc od 40 gr. do 4 zł.

Przeniesienie. Pan R. Szczesny, naczelnik wydziału administracyjnego okręgowego urzędu ziemskiego, z dniem 1 lipca przeniesiony zo-

staje na własną prośbę do Warszawy na stanowisko naczelnika wydziału ogólnego warszawskiej Izby skarbowej.

Zebranie P. L. O. P. P. Dnia 1 lipca odbędzie się w sali sądu powiatowego w Toruniu zebranie informacyjne P. L. O. P. P.

Na Powszechną Wystawę Krajową. Jak się dowiadujemy, Izba Przem.-Handlowa w Toruniu uchwalila na zebraniu, które się odbyło dnia 18 bm. 5.000 zł., jako jednorazową, bezwrotną subwencję na rzecz Powszechną Wystawę Krajową.

Popisy uczniów. Dnia 28 bm. na zakończenie roku szkolnego odbędą się w auli gimnazjum popisy uczniów konserwatorium Pom. Towarzystwa Muz., na program których złożą się utwory Haendla, Glucka, Beriota i Schumana, w wykonaniu uczniów klas fortepianu, skrzypiec oraz śpiewu. Początek popisów o godz. 20-tej.

Kradzieże zgłosili dnia 26 bm.: Wisniewska Antonina, zam. przy ul. Bydgoskiej 104, zgłosiła kradzież sukni wartości 30 zł. Stawicki Ludwik, zam. przy ul. Wiazowej 3, zgłosił kradzież gotówki około 20 zł.

Pułkownik Sławek w Toruniu. Dnia 27. bm. przybył do Torunia pułk. Sławek z Warszawy, prezes Klubu parlamentarnego Be - Be, który następnie wyjechał samochodem do majątku w Biskupicach na zjazd Chrz. Rolników. Tematem zjazdu ma być, jak się dowiadujemy organizacja kół Be - Be na Pomorzu.

Ponowna kompromitacja magistratu toruńskiego.

Nie przebrzmiały jeszcze echa wykrycia nadużyć w urzędzie podatkowym przy magistracie toruńskim, na skutek których aresztowano pięciu komorników, a już dnia 27 bm. dowiadujemy się o przytrzymaniu drugiej grupki komorników, zaangażowanych do kasowania pieniędzy za wyznaczony na rok 1928/29 podatek inwestycyjny.

Szczegóły tej nowej afery, jak również wysokości nadużyć, ze względu na toczące się śledztwo trzymane są w tajemnicy.

Podatek ten, jak już swojego czasu donosiliśmy, był nałożony na obywateli

przez magistrat zupełnie bezpodstawnie to też wnoszono masami przeciwko niemu sprzeciwy. Nie wszystkim jednak była znana bezpodstawnosc tego podatku. Znaleźli się tacy, którzy przy doreczeniu nakazu płacili komornikom pieniądze zaraz.

Nadużycia te, wykryte tak w pierwszym jak i w drugim wypadku kompromitują sromotnie nasz magistrat, a zwłaszcza jego kierowników, którzy bądź to przez swoją opieszałość, czy nieudolność narażają miasto na poważne straty i podkopują zaufanie obywateli.

Poświęcenie Stacji Sanitarnej w Serocku, powiat świecki.

(Od własnego koresp. „Dzien. Bydg.”).

Akcję opieki społecznej, zainicjowaną przez Pow. Kasę Chorych w Świeciu, z jej ruchliwym kaszarzem, p. Wachowiakiem z Bydgoszczy na czele, rozszerzono obecnie już prawie na cały powiat świecki. Na pierwszy plan tej akcji wysunęły się: stworzenie stacji sanitarnej we wszystkich częściach powiatu i akcja przeciwgruźlicza.

Pierwszą stację sanitarną w powiecie świeckim założono w Serocku, w domu p. Ledochowskiej. Poświęcenie i otwarcie stacji nastąpiło w ub. sobotę. Na uroczystość tę przybyli: starosta p. Kowalski, lekarz pow. p. dr. Hillar, dyrektor Pow. Kasy Chorych p. Dąbrowski — wszyscy ze Świecia i miejscowy komitet lokalny: ks. prob. Sarnowski, wójt p. Wiecki, sołtys p. Gollnik, sołtysi z okolicy i liczne obywatelstwo miejscowe.

Słowo wstępne wygłosił dyr. Pow. Kasy Chorych p. Dąbrowski, przedstawiając obecnym znaczenie utworzonej stacji sanitarnej. Potem przemówił ks. prob. Sarnowski, który po przemowie dokonał aktu poświęcenia stacji.

Starosta p. Kowalski w swym przemówieniu wyraził zadowolenie, że utworzenie stacji nastąpiło w tak krótkim czasie. Lekarz powiatowy p. dr. Hillar przedstawił obecnym zakres działalności utworzonej stacji sanitarnej, prosząc równocześnie o zwracanie się do niej o radę i pomoc z całym zaufaniem. W imieniu komitetu lokalnego przemówił wójt p. Wiecki. Przemawiał jeszcze pod koniec dyrektor p. Dąbrowski.

Nowo założonej, a tak pozytywnej placówce „Szczęść Boże”.

Poświęcenie sztandaru Tow. Powst. i Wojaków w Lnianie, pow. świecki.

Tow. Powst. i Wojaków w Lnianie obchodzi w niedzielę, 1 lipca br. uroczystość poświęcenia sztandaru. Program jest nast.: o godz. 6 pobudka; od godz. 6.10 do 10.30 przyjmowanie gości i delegatów; o godz. 10.35 zbiórka wszystkich towarzystw, raport, przegląd, a następnie wymarsz do kościoła na uroczyste naboże-

stwo i poświęcenie sztandaru. Po nabożeństwie na boisku szkolnym składanie przysięgi, przemówienia i wbijanie gwoździ pamiątkowych, wreszcie dajlada; o godz. 14-jej wspólny obiad z kuchni polowej, w sali p. Seidla, zaś wieczorem zabawa taneczna w salach p. Seidla i p. Woźniaka.

Z Grudziądza.

Z Teatru Miejskiego.

W piątek dnia 29 bm. „Chata za wsią”. — A więc już w piątek urzemy na scenie Opery Leśnej wspaniałe, malownicze widowisko, opracowane z powieści Kraszewskiego „Chata za wsią” przez p. W. Gańczę. W przedstawieniu bierze udział cały zespół Teatru Miejskiego, połączone chóry tow. muzycznych, orkiestry Towarzystwa Muzycznego i 64 p. p. pod hatutą kapitana A. Dulina. Reżyserję prowadzi St. Zięciakiewicz. Bilety wcześniej nabywać można w dziennej kasie Teatru Miejskiego.

W piątek i w sobotę w razie niepogody przedstawienia Opery Leśnej zostaną odwołane a w teatrze na scenie odegrana będzie po raz drugi i trzeci świetna komedia „Dama od Maksyma”.

Kurs wychowania fizycznego dla nauczycieli powiatu grudziądzkiego. Z inicjatywy inspektora szkolnego p. Sowińskiego odbył się w Grudziądzu kurs wychowania fizycznego dla nauczycieli pow. grudziądzkiego. Udział brało 28 pań i 47 panów. Kierownikiem kursu był prof. Murawski, wykładali pp.: prof. Odyja, Dylówna, Felkerówna oraz Paweł Bączyński. Przed południem odbywały się wykłady i zajęcia praktyczne, po południu uprawiano lekką atletykę i gry. Zakończenie kursów odbyło się w ub. poniedziałek. Należy się serdeczna podziękować p. Sowińskiemu za urządzenie kursu, który niewątpliwie wyda bogaty plon. Serdeczne uznanie należy się również kierownikowi kursu p. prof. Murawskiemu i wszystkim profesorom.

Z klubu kręglarskiego „Swoboda”. Klub kręglarski „Swoboda” rozwija się bardzo pomysłnie pod przew. prezesa dyr. Fr. Komorowskiego. Sekretarzem i duszą tego klubu jest p. Fr. Śliwa. Ćwiczenia w kulaniu odbywają się regularnie w poniedziałki w Strzelnicy. Klub kręglarski „Swoboda” składa się przeważnie z braci Strzelców. Zachęcamy wszystkich chętnych do zapisywania się do klubu.

Z Bractwa Strzeleckiego. Ostatnie strzelanie Bractwa Strzeleckiego dało wyniki dobre.

L. Tarcz kubbkwa: I. nagrodę zdobył znany, dobry strzelec, br. Polley, którego obwołano królem kurkowym. II. Tarcz orderowa: I. br. Mazur, II. br. Czapczyk, III. Tarcz pieniężna: I. nagrodę br. Alojzy Kamrowski (58 pierścieni), II. Czapczyk, III. Rost. IV. Tarcz z wolnej ręki: br. Polley.

Z „Sokoła” żeńskiego. W ub. sobotę urządził „Sokół” żeński wieczorek w „Bagateli”. Impreza ta cieszyła się wielką frekwencją. Prezesa p. K. Kaczmarkówna i gospodyni p. M. Kellasowa wraz z zarządem pełniły obowiązki gospodyń. Sala była pięknie udekorowana, bawiono się w miłej harmonji jak w rodzinnym kole. Należy zaznaczyć, że imprezy „Sokoła” żeńskiego udają się zawsze, bo przewodnicząca komisji zabawowej p. Kellasowa dba o to, i nic dziwnego, że tak wielki zastęp miłych gości zastaliliśmy w „Bagateli”. Gospodarzowi „Bagateli” p. A. Mackowskiemu należy się serdeczne podziękowanie za bezpłatne udzielenie lokalu i muzyki.

Wystawa prac uczniowskich. Szkoła im. Karola Marcinkowskiego przy ul. Brackiej, której rektorem jest p. Powalski, rok rocznie urządza wystawę prac uczniowskich. I w tym roku wystawa przyszła do skutku. Ekspozycje robót ręcznych, rysunków, wykresów, wykonane przez uczniów bardzo starannie. Wystawę zwiedzili nauczyciele, którzy przybyli na kurs wychowania fizycznego. Wystawę otwar-

to w dniu 24. bm. Trwać ona będzie do 28. bm. włącznie. Niechże dzieło p. rekt Powalskiego zachęci wszystkich innych kierowników szkół do naśladowania, do szlachetnej rywalizacji. „Strażnica Bałtycka”. Ukazał się numer lipcowy „Strażnicy Bałtyckiej”, wychodzącej piąty rok w Grudziądzu, jako organ Powstańców i Wojaków oraz Oficerów Rezerwy na Pomorzu. W dziale ilustracyjnym, obejmującym 10 stronice, znajdują się fotografie członków zarządu Związku Powstańców i Wojaków, fotografie z Grudziądza, Radzyna i sztafety majorowej. Wśród licznych artykułów znajdują się: Bitwa pod Grudziądzem — Rada Żoń. Polaków z początkiem ruchu wojskowego w Grudziądzu — „Straż Ludowa” w Grudziądzu — Kościół św. Mikołaja w Grudziądzu — Polityka Jagiellonów na Bałtyku. Piękna okładka trójbarwna dopełnia całości.

Wyciągi motocyklowe urządza tuż. Klub Motocyklistów w niedzielę dnia 1 lipca br. o godzinie 3,15 po poł. na szosach pod górą Dusocińska, na przestrzeni 150 km. t. j. 15 okrążeń. Do wyciągów tych zgłosili dotychczas swój udział najlepsi jeźdźcy klubów Poznania, Bydgoszczy, Gdańska, Łodzi i Grudziądza. Oczonekiwane są zgłoszenia z Warszawy i Katowic. Komunikacja na miejsce wyciągów od ostatniego przystanku tramwajowego w M. Tarpnie jest zapewniona.

Baczność, druhowie Hallerczycy i Drużyno Błękitna! Zjazd Chorągwi Pomorskiej Zw. Hallerczyków odbędzie się dnia 1 lipca w Grudziądzu. W tym dniu stawić się winni wszyscy druhowie tuż. Placówki Zw. Hallerczyków o godz. 9 rano w Teatrze miejskim. Przed zjazdem odbędzie się zebranie Placówki Hallerczyków oraz drużyny Błękitnej dnia 29 bm. o g. 16-iej u p. Arenda przy ul. Lipowej 19, na którym bliższych informacji udzieli zarząd. Zaproszenia otrzymać można u druha prezesa, ul. Koszarowa 2. Przwybiecie wszystkich konieczne.

Mój skrzat.

...Oczy ma z chabrów, jako len jej włosy,
Jest na tym świecie blisko trzy miesiące,
Niczego nie chce tylko mlecznej rosy
Którą wciąż spija na matczynej łące...

Jej ręce pulchne, jako żywe grabki
W promiennej słońca wciąż latają

[smudze,
Nosek ma zimny tak jak skóra żabki
I rzewnie płacze, gdy ją czasem zbudzę...

Po pracy ciężkim, lecz owocnym znoju
Biorąc ją w dłonie urządzam „wyciągi”
I pełno szczęścia jest w moim pokoju
Szczęścia co zwie się „ge-ge” albo „gi-gi”.

Lecz czasem, nocą na twarz córki bładą
Patrzę i cienie nieuchwytnie liczę,
Cienie co kiedyś w zmarszczki się

[układają
Duszy wiadome, oczom tajemnicze.

Tak bardzo, bardzo kocham wtedy skrzata
Bo jeśli dostał biedne serce moje [ta,
Chłodną pogardę będzie mieć dla świata,
Którą otuli łyzy i niepokoję.

M. Szurlo-Gorzela.

Pomorze, w czerwcu 1928 r.

Tczew.

Wianki w Tczewie wypadły w tym roku bardzo okazałe. Wspaniałe iluminacje i dekoracje jaśniały przepyszną grą kolorów i odcieni. Wszystkie części programu wykonano bardzo dobrze.

Bazar na szpital św. Wincentego. Dnia 1 lipca odbędzie się w ogrodzie Hali Miejskiej w razie niepogody w salach „Bazar”. Program nadzwyczaj urozmaicony. Koncert dwóch orkiestr, korowody, śpiewy i rozmaite inne niespodzianki. Na zakończenie o godz. 11 „Włoska noc”. Czysty zysk przeznaczony na rozbudowę szpitala św. Wincentego w Tczewie.

Do odebrania. Około 1½ metra skóry miękkiej chromowej, prawdopodobnie pochodzącej z kradzieży, można odebrać za udowodnieniem na policji.

TCZEW. Zjazd delegatów cechów rzeźniczych. Siódmy zjazd delegatów cechów rzeźniczych województwa pomorskiego, połączony z uroczystością poświęcenia sztandaru cechu tczewskiego odbędzie się dnia 15 lipca br. Na zjazd przybędzie również delegat z ramienia województwa pomorskiego.

Wykrycie wielkich nadużyć w Tczewie.

„Ilustr. Kurjer Pomorski” donosi: Prokurator Sądu Okręgowego pr. dr. Konieczny przez kilka dni prowadził dochodzenia w Tczewie przeciwko urzędnikowi szkoły morskiej Neupauerowi. Neupauer został na skutek docho-

CHELMŻA. Baczność, podoficerowie rezerwy! Dnia 1 lipca br. o godz. 16-iej odbędzie się w hotelu Pomorskim nadzwyczajne walne zebranie Koła, celem dokonania wyboru nowego zarządu. Przybycie wszystkich członków konieczne. — Zarząd okręgu D. O. K. VIII.

JANIA GÓRA, pow. świecki. Miejsce. Tow. Powst. i Woj. obchodziło ub. niedzieli 24 bm. swoje tegoroczne święto strzeleckie. Członkowie Tow. zebrali się na dziedzińcu szkolnym, skąd z orkiestrą p. Ignacego Szwedowskiego i sztandarem na czele wymaszerowano do lasu, do strzelnicy. Najlepszym strzelcem został funkcjonariusz leśny p. Maksymilian Stawski, drugim p. Alojzy Szatkowski, trzecim p. Marcin Chmara. Z 20 zawodników młodzieży wojskowej najlepiej strzelali pp.: Jan Tomasiak i Jan Więkowski. W czasie zawodów odbyła się w lesie zabawa.

LNIANO. (Poświęcenie Stacji Sanitarnej). Wioska nasza doczekała się tak niezbędnej i pozytywnej Stacji Sanitarnej, urządzonej staraniem Powiatowej Kasy Chorych w Świeciu, szczególnie dzięki zabiegom komisarza rządowego Wachowiaka, oraz dyrektora Dąbrowskiego. Poświęcenie odbyło się w ub. niedzielę. Byli obecni: starosta p. Kowalski, z małżonką, właściciel ziemski p. Janikowski z Lnianka, miejscowy sołtys p. Kukawka, kilku sołtysów sąsiednich miejscowości, należących do obwodu Stacji Sanitarnej. W imieniu komisarza rządowego Powiatowej Kasy Chorych p. Wachowiaka, który z powodu choroby w poświęceniu udziału brać nie mógł, powitał obecnych w serdecznych słowach dyrektor Powiatowej Kasy Chorych p. Dąbrowski.

RADZYN. Na nadzwyczajnym walnym zebraniu „Sokoła”, prezesem wybrano p. Alfonsa Dramińskiego, I. wiceprezesem p. Roberta Dolnego, sekretarzem Bronisława Wówke-go, zast. sekretarza Fr. Szyburskiego, skarbnikiem p. Fr. Dramińskiego, naczelnikiem p. Jana Derdę zast. naczelnika p. Leona Truskawę, ławnikami pp.: Piotra Smolińskiego i Kazim. Żakowskiego. Przewodnictwo Wydziału Szkolnic powierzone p. Stanisławowej Kozłowskiej. Do komisji rewizyjnej powołano pp. Franciszkę Truskawę, Augustyną Milewiczka i Augustyną Kwasińską. Delegatami do Rady Okręgowej wybrano prezesa A. Dramińskiego i przew. Wydziału Sokolnic do Gdyni wysłała się Zofję Olszewską i Zofję Sietniewską. Na kurs sokołów do Kozłówka wysłała się naczelnika p. Derdę.

IWIEC, pow. tucholski. Produkcja torfu. Łąki w tuż. okolicach obfitują w bogate pokłady torfu. W bieżącym sezonie wydobycie się wielkie masy tego taniego opału; teraz praca wre w najlepszej.

jako kasjer szkoły morskiej. Skarb państwa poniósł dzięki sprytnemu oszustowi bardzo poważne straty.

Tajemnicza afera kasjera Szkoły Morskiej przybiera coraz to szersze kręgi.

Neupauer w celach oszukańczych wszedł w kontakt z pewną firmą gdańską, do spółki, z którą przemycił szampian i spirytus przez zieloną granicę.

Skarb państwa poniósł i na tych następnych czynach bardzo duże straty

KRONIKA Skandaliczna kradzież i podejrzana reklama.

Bydgoszcz, dnia 28 czerwca 1928 roku.

KALENDARZYK.

Dziś: Leona II pap., Irenjusza b. m.
Jutro: Piotra i Pawła apostołów.
Wschód słońca: godz. 3,38.
Zachód słońca: godz. 20,27.

DYŻUR NOCNY W APTEKACH.

Od 25 czerwca do 30 czerwca dyżurują następujące apteki:

- 1) Apteka Centralna, Gdańska 19.
- 2) Apteka pod Lwem, Okole.

Od 30 czerwca do 2 lipca dyżurują następujące apteki:

- 1) Apteka Piastowska, Śniadeckich 25.
- 2) Apteka pod Złotym Orłem, Stary Rynek.

Wypożyczalnia książek „Lektor”, ulica Gdańska 141, otwarta codziennie od godziny 8 rano do 6 wieczór. Telefon 1739.

TEATR MIEJSKI.

Dziś, w czwartek ukaże się operetka W. Kolla „Tylko ty”.

W piątek powtórzenie niedzielnej premjery doskonałej komedji B. Górczyńskiego „Rzeczywistość”.

W sobotę wieczorem po cenach znacznie niższych dana będzie zawsze atrakcyjna „Księżna cyrkówka” Kalmana.

W niedzielę po raz 3-ci „Rzeczywistość”.

Najbliższą premjerą będzie głośna operetka L. Falla „Miłość cygańska”.

W prasie naszej dużo i to poczyniło miejsca, zajmują wielkości filmowe. Opisuje się te niezwykle bożyszcza, mianowicie kobiety, tak dokładnie, z tak intymnymi szczegółami, że ostatecznie każda staje przed naszymi oczami jak Zuzanna w kąpielu. Wiemy o każdej co je, co pije, jak śpi, jaką nosi bieliznę, w czym się kąpie, co używa na wypadek obstrukcji żołądkowej, czem sobie smaruje tydki, a czem łądziwie, — ba, w ostatnim czasie poczęto nawet podawać drastyczne szczegóły z ich przeżyć miłosnych, szczegóły, które w sam raz nadają się do Boccacie de Camerona.

Prawda, że panie te, (bo o nie tu najczęściej chodzi) idą w tem naszej bezmyślnej prasie na rękę, posyłając czasopismom swe gołe fotografie wraz z gotowymi już ad hoc artykułami. Dostają się gratis gotową kliszę z kobiecą golizną, do tego pieprzny artykuł — jakże tego nie zamieścić!

Gdy się przegląda różne niedzielne do datki do naszych (a i zagranicznych) dzienników, widzi się przeważnie gołe filmówki w najniemożliwszych pozach. Nawet „Światowid”, któremu chyba nietrudno byłoby o inne tematy, lubuje się w tych rycinach, jak karaluch w wieprzowym sosie.

W ludziach starszych budzi to niesmak. A dla młodszych umysłów kryje wielkie niebezpieczeństwo. Bo w rezultacie wyrabia się w nich przekonanie, że niema piękniejszej kariery i szczytniejszej misji, jak zostanie filmowym komedjantem.

Ta smutna orientacja życiowa zgubiła już i zabiła tysiące młodych ludzi. Mianowicie bardziej od mężczyzn egzaltowane dziewczęta zaprowadziła tam, skąd się zwykle — nie wraca.

Niema dnia, aby jakaś kandydatka do filmu nie zgłaszała się w naszej redakcji z prośbą o posadę, co robić i jak robić, aby się dostać bodaj do takiego — Hollywood Tam przecież czekają na nią jak na musztardę do kielbasy.

Obowiązkiem prasy byłoby nie podsycać i podjudzać tych niezdrowych i zgubnych aspiracji, lecz raczej im przeciwdziałać. Może ten i ów dziennik stracił samą w sobie poczynność i popularność, ale zyska stanowczo na przekonaniu, że nie przykładą ręki do rzeczy złej, i dla naszych młodych pokoleń bardzo zgubnej.

— Na kościół Śwederowo. Na wezwanie p. Ignacego Świderowskiego składam 5 zł na kościół w Śwederowie i proszę p. Ignacego Woźnego, ul. Śląska nr. 5, p. Józefa Borzycha, ul. Chrobrego nr. 22, p. Stanisława Jenczaka, ul. Nowodworska nr. 15 i p. Juliana Styrbińskiego, ul. Mazowiecka nr. 44 o dalsze składki.
Franciszek Batka.

Bydgoszcz, 27 czerwca.

Otchłań zbrodni jest niezgłębiona — powiada Dostojewski. A o prawdziwości tych słów można się przekonać i w Bydgoszczy.

Ubiegłego tygodnia skradziono rado. Nie z magazynu, nie z mieszkania chochy i biedaka, ale z przytułiska dla niewidomych. Okradziono setki najbardziej biedniejszych i najniezwyklejszych z tego, co w ich czarnej doli stanowiło dla nich największą radość życia.

Różnoracy są zbrodniarze. Ale ten, który to zrobił, jest najgorszym, najniełagodniejszym.

Szkoda ta powinna być jak najprędzej naprawiona. Nie wątpimy, że znajdzie się któryś z licznych u nas przemysłowców radiowych, który ofiarnie powróci tym biedakom tak cenny, tak ukochany przez nich sprzęt. Tem bardziej, że złodziej nie wyniósł kompletnego aparatu, tylko jedną z jego części. Redakcja nasza chętnie służy pośrednictwem w tej sprawie.

Zeszłego tygodnia wielki działacz bydgoski, p. A. B. Lewandowski, z za-

wodu drogerzysty, z powołania radca miejski a z łaski partji poseł do Sejmu, zwrócił się do tutejszego magistratu z telegraficznym poleceniem, aby na cele „propagandy miast” wyasygnował sekretarzowi miejskiemu p. Żernickiemu, kwotę 2000 zł.

Żądaniu temu stało się zadość. A w parę dni potem pojawiła się dla Bydgoszczy tego reklama — w „Głosie Prawdy”. Donosiliśmy zresztą o tem bardzo niezwykłym zjawisku. Dostał przy tej sposobności niezgorszą porcję ciągów eksprezydent Śliwiński. Ale zresztą z ponad Bydgoszczy były ku niebiosom zwały dymów pochwalnych.

Pan Żernicki jako propagator i mediator naszej chwały komunalnej za magistrackie pieniądze w warszawskim organie sanacyjnym — to doskonały temat do kina, o ile ta smutna satyra w ogóle do filmowania się nadaje.

Aby absurdalność tego pomysłu zyskała na sile, dodać należy, że pan Żernicki jest sekretarzem magistratu in suspensio.

Ale może właśnie dlatego miał czas zostać heroldem naszej chwały.

Spiesz

na pocztę i zamów

„Dziennik Bydgoski”

bo pierwszy już

blisko!

— Pierwszy pokaz kwiatowy urzędu bydgoskie Tow. Ogrodnicze w dn. 29 bm. w sali średniej Szkoły Rolniczej przy ul. Bernardyńskiej Wystawa zostanie otwarta o 9 rano i trwać będzie do godz. 3 po poł. Wstęp 50 gr. młodzież szkolna 20 groszy. Wieczorem licytacja kwiatów ciętych.

— Nowa placówka. Pan Bronisław Sergot otwiera dn. 30 bm. sklep rzeźniczy przy ul. Łokietka nr. 25a.

— Ostre strzelanie. 61 p. p. Wlkp. przeprowadza w dniach 2 i 4 lipca na strzelnicy bojowej 15 D. P. (plac ćwiczeń Jachcice) ostre strzelanie bojowe. Drogi w tym kierunku będą strzeżone przez posterunki wojskowe.

— Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami przypomina: aby z następnym porą letniej pamiętać o pojeniu koni, krów, wogóle zwierząt, aby w parkach miejskich naczynia do wody były napełnione dla ptaków, a psy przy budach, aby miały zawsze miskę z czystą, świeżą wodą, bowiem zapobiega to wściekliźnie.

— Z kościoła Klarysek. W czasie trwania wielkich wakacyj odbywać się będzie w niedziele i święta tylko jedna msza św. i to o godz. 9-tej.

— Wspaniały zbiór nagród na regaty międzyklubowe i międzyszkolne w niedzielę 1 lipca rb. oglądać można w oknie Bydgoskiego Domu Towarowego przy ul. Gdańskiej róg Dworcowej. Do szeregu cennych nagród wędrownych, które ufundowali w latach ubiegłych Magistrat miasta Bydgoszczy, Komitet Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego, Dziennik Bydgoski, Polski Związek Tow. Wioślarskich, Ilustrowany Kurjer Codzienny, Prezydent Izby Przem.-Handl. Kasprówicz, pp. Walerjan Adamski, dyr. Jackowski, Czesław Borys, wiceprezydent Izby Przem.-Handl., Roman Stobiecki i Bronisław Kentzer, doszła w tym roku dalsza ilość wspaniałych nagród wędrownych ufundowali je: firma „Przechowo” Młyny i Tartaki Sp. Akc. Przechowo pow. Świecie n. W., p. dyr. Żewicki, Klub Wioślarski „Gryf”, firma „Unia” Zjednoczone Fabryki Maszyn, dawn. C. Blumwe i Syn. Nagrodę honorową na bieg szkolny ufundowało po raz trzeci z rzędu Bydgoskie Towarzystwo Wioślarskie.

— Uwaga — Kupcy Podróżujący. We własnym interesie należy przybyć na zebranie, które się odbędzie w sobotę dnia 30 bm. o godz. 21-ej w „Hotelu Lengninga”. celem omówienia i uprzytomnienia sobie spraw czysto zawodowo-wojaskich i związanych z jego bytowaniem materjałem. Koledzy! W organizacji znajdziecie to, co jednostka dać wam nie może, w złączonej pracy znajdziecie materjalne zadowolenie. Zatem wszyscy kupcy podróżujący, którym zależy na dzwignięciu naszej organizacji, przybędą dnia 30 czerwca o godz. 21-ej do „Hotelu Lengninga” na zebranie. Cześć Kupiectwu! Zarząd.

Nowa pożyteczna placówka młodzieży.

W ub. niedzielę odbyło się z inicjatywy miejscowego ks. administratora Banaszaka, zebranie, celem założenia Stowarzyszenia Młodzieży Męskiej na Czyżkówku. Po południu o godz. 4.30 przy znacznej liczbie zgromadzonych zagał zebranie ks. Banaszak, poczem przewodniczący objął patron okręgowy, ks. Fiedler. Do przyjdym zebrania wybrano: ks. Fiedlera, Kl. Szyperskiego, Podgórskiego i Początki. Następnie wygłosił p. Bojakowski referat organizacyjny. Protektorat objął ks. proboszcz Skończyński, patronat zaś spoczywa w ręku ks. Banaszaka. Na członków zgłosiło się 46 młodzieńców. Po krótkiej naradzie nadano stowarzyszeniu następującą nazwę: S. M. P. „Orzeł” pod wezwaniem św. Kazimierza, Bydgoszcz-Czyżkówko.

Marsz wojski Bydgoszcz — Koronowo.

Towarzystwo Powst. i Wojaków Wilczak-Okole, z inicjatywy swego dzielnego komendanta Wolskiego, urządziło ub. niedzieli już drugi w tym roku marsz wojski 25,1 km. Już o godzinie 5.30 rano stawiło się na miejscu zbiórki 16 zawodników i 8 sędziów. Głównym sędzią był prezes obwodowy p. Grodzki. Zawodnicy, zdążyli ulicą Grunwaldzką przez Czyżkówko do Koronowa.

Jako pierwsi przybyli do celu: Nowak i Wojewódzki w 169,54 minutach; następnie Czaplinski 162,29 min., Wyzjak 163,55 min., Na pierała i Niestatek 164,55 min., Poznański 167,56

REGATY

wielkie międzyklubowe
— i międzyszkolne —

w niedzielę 1 lipca rb.
o godzinie 2⁴⁵ w Brdujściu.

16 biegów w tem 3 biegi eliminacyjne na Olimpiadę i bieg o mistrzostwo Bydgoszczy. 69 łodzi — 326 wioślarzy.
Koncert wojskowy.

— Muzeum Miejskie przy Starym Rynku otwarte codziennie od 10—4, w niedzielę od 11—2.

— Wieczorek maturalistów gimnazjum im. Kopernika. W czwartek dnia 28 bm. odbędzie się wieczorek pożegnalny maturalistów gimn. im. Kopernika w salach Klubu Polskiego przy ul. Cieszkowskiego 2. Zaproszenia zostały już wysłane. Jeżeli który z sympatyków gimn. Kopernika przez przeoczenie nie otrzymał zaproszenia, może je otrzymać u p. olańskiego, Śniadeckich 52a.

Dziwne praktyki p. Kaźmierczaka

Donoszą nam, że p. W. Kaźmierczak, który sprzedał swój skład przy ulicy Mostowej żydowi, krótko przed sprzedażą swego składu, a nawet jeszcze w przeddzień sprzedaży, pobrał w różnych fabrykach większą ilość towarów na kredyt, które następnie wraz z składem rzekomo sprzedał żydowi. Ciekawem bardzo zdaje się być to, że p. Kaźmierczak, widząc, że skład jego przejdzie w inne ręce, korzystał jeszcze z kredytów. Jest cały szereg osób poszkodowanych przez p. K., który gdzieś zniknął z Bydgoszczy. Gdyby to było prawda, to interesującym jest bardzo, jaką rolę odgrywa nowonabywca żyd w całej tej sprawie?...

3000 zł nagrody za ujęcie złodziei.

Policja bydgoska podaje do wiadomości, że trzy tysiące złotych nagrody otrzyma ten, kto wskaże na ślad i pomoże policji do ujęcia trzech sprawców kradzieży biżuterji i futer, dokonanej u Owsieja Lemperta w Łodzi. Sprawcami tymi są: Pietrzaniwicz Wiktor, lat 22, fryzjer z zawodu; Frydman Pinkus pseudonim Benio, lat 21, również fryzjer i Cakier Icek, pseudonim Goldszmyt, lat 31, bez zawodu. Fotografie sprawców oglądać można w biurze policji śledczej; przy ulicy Jagiellońskiej 21, pokój 71, w godzinach urzędowych.

Z kolei przystąpiono do wyborów tymczasowego zarządu, w skład którego weszli: prezes Kl. Szyperski, zast. prezesa — Wincenty Stachowiak, sekretarz — Stefan Wróblewski, zast. sekr. — P. Górecki, skarbnik — Antoni Hapka, gospodarz — Jan Kowański, zast. gospodarza — Wacław Deliński, bibliotekarz — Z. Kowalkowski, naczelnik — Korycki, zast. nac. — Józef Hadres.

Po wyborze zarządu uchwalono jednogłośnie przystąpić do Związku. Następnie składali życzenia: patron okręgowy ks. Fiedler, delegat z Tow. śpiewu „Arion”, w z prezesa S. M. P. „Gwiazda” Miernik, oraz delegat S. M. P. „Wolność” Bielawy Bojakowski. W wolnych głosach załatwiono szereg innych spraw, poczem naznaczono następne zebranie na wtorek, 3 lipca.

Po wspólnym śniadaniu w hotelu p. Nowaka przy Rynku, żegnani przez delegację bratniego Tow. z Koronowa, zawodnicy i sędziowie wrócili samochodami do Bydgoszczy, gdzie w rest. p. Kleinerta wręczono zwycięzcom nagrody na uroczystym posiedzeniu.

Echa Zlotu Młodych Polek w Bydgoszczy.

W pierwszym dniu zlotu o godz. 4 po południu otwarta została w szkole przy ulicy Kordeckiego wystawa robót ręcznych S. M. P. Otwarcia dokonał generalny sekretarz Zw. Młodych Polek ks. kanonik Schulz z Poznania. Wystawa obfitowała w różnego rodzaju roboty kilimowe, hafty i wyszycia, wśród których nie jedne odznaczały się pięknem, artystycznym wykonaniem.

Za najpiękniejsze uznano prace 15-letniej Małkówny (kilim i hafty) z S. M. P. „Promyk” i ona też otrzymała pierwszą nagrodę w postaci porcelanowego serwisu na 12 osób. Drugą nagrodę otrzymała Małkowska z S. M. P. Szwederowo (serwis stołowy), 3 nagrodę Lilówna z SMP „Promyk” (serwis do kawy).

Dalej otrzymały kolejne nagrody: Skubałówna (Iskierka), Pałczewska, (Przedświt), Raczowska (Solec), Stefanówna (Promyk), Piotrowska (SMP z Podgórze pod Toruniem), Latosówna (Czyżkówko), Kamińska (Iskierka), Gołńska (Gwiazda), Witkowska (Solec), Facówna (Rynarzewo), Matejanka (Promyk), Sporna (Gorzyce) itd. Za prace

ilościowe otrzymała nagrodę Mazurkiewiczówna z SMP „Przedświt” (serwis do kawy). Najwięcej, bo aż 800 eksponatów wystawiło SMP „Promyk”.

W zawodach, które odbyły się w godzinach popołudniowych, nagrodę w palancie zdobyło SMP „Promyk” w postaci siatkówki (dar „Dz. Bydg.”); nagrodę w „walce narodów” SMP „Przedświt” (piłkę); nagrodę w palancie SMP Rynarzewo (palant) nagrodę w korowodach SMP „Zorza” (gitare); w śpiewie i ćwiczeniach gimnastycznych zdobyło nagrodę SMP z Mąkowska (mandolina) itd. Ogółem rozdano 75 nagród.

O godz. 8 wieczorem w Teatrze Popularnym w ogrodzie Patzera odegrana została baśń ludowa w 7 obrazach pt. „Dobra córka”. Amatorzy odegrały sztukę bardzo ładnie. Sala była po brzegi wypełniona.

Pierwszy ten zlot Młodych Polek w Bydgoszczy był wspaniałą manifestacją tego ruchu i świadczył o potężnym rozwoju organizacji, która już obejmuje niemal wszystkie miasta i miasteczka całej Polski.

JANUSZ KORCZAK.

Zły cenzus.

Karta z pieczęcią — podpis dyrektora, Przedmiotów skala, które przerobiono, A obok... noty. Dusza Twoja chora Poł się złuda, że nuz... przeoczono Ten brzydki stopień, co wszystko zeszepl. Ty drzysz tak dziwnie?... Łza ci w cku [świeci?]

Chciałeś się uczyć... te noce bezsenne Świadcami były Twojej dobrej woli — Pracy, co z twarzy Twojej te wiosenne Rumienca spiła. O! Jak serce boli, że za tę pracę, gorszą nad katusze Rozdarło serce i zabiło duszę.

Ty nie płacz, błędny; łza ci nie pomoże I nie wymaże stąd tej brzydkiej noty... I nie rozpaczaj, ani na bezdroże Nie schodź — broń Boże — ani swej zgrzyzoty Do serca nie bierz, jeno z nową siłą Weź się do pracy! Zapomnij co było.

Zapomnij... Nie tak łatwo Swe zbolełe Ukoisz serce... ale łzy — niedługo. Przelecaj szybko chwile krótkotrwałe I za rok będzie znów światłość drugie, Daleko lepsze, piękniejsze stokrotnie. Osusz więc łzy Swe i cierp — lecz ochotnie! Bydgoszcz, 28 czerwca.

— Nowa organizacja miłośników muzyki w Bydgoszczy. W ub. tygodniu odbyło się w lokalu p. Boronia przy Placu Poznańskim konstytucyjne zebranie Klubu Mandolinistów „Dźwięk”. Przewodniczył p. Jakubowski, do pióra powołano p. Szeligę. W krótkich słowach przedstawił przewodniczący cel i zadanie mającego się utworzyć klubu. W toku dyskusji wyłoniła się chęć utworzenia samodzielnego klubu, poczem wybrano zarząd, w skład którego wchodzi: prezes — Woźniacki; sekretarz — Szeliga; skarbnik — Bogusławski; dyrygent — Jakubowski i bibliotekarz — Matuszak. Na członków klubu zgłosiło się 24 osoby. Klub nosić będzie nazwę „Klub Mandolinistów „Dźwięk”. Nastąpiło odczytanie statutu, które przyjęto. Lekcje pod kierownictwem cieszącego się sympatją dyrygenta odbywać się będą co poniedziałek i czwartek każdego tygodnia od godz. 19½—21 w lokalu p. Boronia. Po załatwieniu kilku dalszych spraw, zamknął przewodniczący posiedzenie. — Panie, jak i Panów, mających chęć wstąpić do naszego Klubu, proszę zarząd o przybycie na lekcje.

— Zabawa podoficerów rezerwy. Przypomina się jutrzejszą zabawę podoficerów rezerwy Koła Bydgoszcz, która się odbędzie w ogrodzie Patzera. Wstęp do ogrodu bezpłatny. Początek o godz. 3 po poł. Wieczorem w sali „Włoska Noc”.

— Orkiestra inwalidzka urządza w czwartek 28 bm. zabawę latową w sali p. Bäckera. Przygrywać będzie własna urozmaicona orkiestra „Jazzband”. Podczas zabawy moc niespodzianek. Czysty zysk przeznaczony na zakupienie instrumentów. Ceny wstępu bardzo niskie. Początek zabawy o godz. 7 wiecz.

— Ostre strzelanie. Dnia 28 bm. przeprowadzać będzie 62 p. p. wkp. na strzelniczy bojowej 15. Dywizji Piechoty Wlkp. (plac ćwiczeń w Jachcicach) ostre strzelanie,

— Wielka wycieczka Powstańców i Wojsaków do Prądów. Tow. Pow. i Wojsaków Wilczak-Okole urządza w niedzielę 1 lipca wielką wycieczkę do Prądów (4 km), na którą zaprasza wszystkich członków z rodzinami, jak również zwolenników i sympatyków towarzystwa. Zbiórka o godz. 13,30 przy ostatnim przystanku tramwajowym ul. Nakielska, następnie marsz piechotą i wozami do lokalu p. Mikołajewskiego. Tamże w pięknym ogrodzie koncert i dużo niespodzianek dla miłośników i dorosłych. W sali taniec aż do godz. 2 w nocy. Powrót również pieszo i wozami.

— Absolwenci Szkoły Wydziałowej Męskiej w Bydgoszczy urządzą w czwartek o godz. 20-tej, w sali Resursy Kupieckiej przy ul. Jagiellońskiej 25, zabawę. Wiele urozmaiceń. Do tańca będzie przygrywać doborowy jazz-band. Wstęp za zaproszeniem.

— Wielki festyn obywateli Szwederowa w Strzelnicy. W niedzielę 1 lipca od godz. 4 po poł. począwszy urządza w Strzelnicy, ul. Toruńska, Tow. Obywateli ze Szwederowa wielki koncert i zabawę taneczną. Muzyka doborowa będzie przygrywała w ogrodzie. W czasie koncertu odbędą się przedstawienia, tańce, korowody i ćwiczenia gimnastyczne wykonane przez S. M. P. „Gwiazda” i „Białych Orłów”. Czysty dochód na wykończenie budowy nowego Kościoła M. B. N. P. na Szwederowie.

— Wystawa rysunków i robót ręcznych w Gimnazjum Prywatnym żeńskim w Bydgoszczy przy ul. Paderewskiego 19 otwarta od 29 czerwca do 1 lipca br. włącznie w godzinach od 10 do 1 i od 3 do 5.

— S. M. P. „Przedświt” przy farze urządza w święto Piotra i Pawła dnia 29 bm. w sali Resursy Kupieckiej przy ul. Jagiellońskiej zabawę latową. Program bardzo urozmaicony. Początek o godz. 6,30 wiecz.

— Zawody piłki nożnej. W święto Piotra i Pawła 29 bm. odbędą się o godz. 16,30 ciekawe zawody w piłkę nożną pomiędzy Poznańską I drużyną (A-kl.) K. S. „Warta” a I druż. miejscowej „Polonii”. Zawody odbędą się na boisku Stadionu Miejskiego przy ul. Sportowej. O godz. 13,30 i 15 dwa ciekawe przedmeczki.

— Zabawa Kreglarzy. Wszyscy podążymy w niedzielę dnia 1 lipca do Resursy Kupieckiej i tam się spotkamy u naszych kreglarzy. O godz. 9 rano urządza Klub Kreglarzy „Dobry Rzut” w cieniście i pięknym ogrodzie Resursy, wielkie premjowe kulanie w kregle dla pań i panów o 13 bardzo cennych nagród oraz ordery. Kulanie potrwa do godz. 12 w nocy bez przerwy, poczem rozdanie nagród i orderów. Napewno żadnego z miłośników sportu kreglarskiego tam nie zabraknie. Dla naszych pań specjalne nagrody. Od godz. 3 po poł. odbędzie się wielki koncert wojskowy 62 pp., połączony z wielką rewją latową. Wstęp na koncert jest bezpłatny. W czasie koncertu urządzą nasi kreglarze dotąd w Bydgoszczy niebywałe gry dla pań i panów o cenne nagrody. Oprócz tego wiele niespodzianek, które wywołają wiele śmiechu i humoru, bo humor to zdrowie.

Achilles radcy K. Zychlińskiego.

Gonitwa 2-ga z plotami, Dyst. 2.400 mtr: Lalette por. Wójcika; Ekspert por. Wilczyńskiego; Dagobert, K. i K. Waszyńskich; Delegat por. Pieczyńskiego; Wencjanka Bronnikowskiego.

Gonitwa 3-cia z przeszkodami, Dystans 2.800 mtr: Neo Filon, 16 p. ulanów; Parcie, por. Brzezińskiego; Gapeusz, H. Pomernackiego; Dziuba, dr. Zajczkowskiego; Liberty, K. i K. Waszyńskich; Delegat, por. Pieczyńskiego.

Gonitwa 4-ta płaska, Dystans 1.400 mtr: Zbroja, W. Zakrzeńskiego; Lalette, por. Wójcika; Irasatti, W. Daszewskiego; St. Brenchit, Bronnikowskiego; Droga, Bronnikowskiego; Mrok, hr. Mielżyńskiego; Byłe Jaki, pułk. Karatiewa.

Gonitwa 5-ta z plotami, Dyst. 2.400 mtr: Filedefija, gr. of. 5. p. ulanów; Dziadek, J. Stokowski; Impet, W. Daszewskiego; Rakiet, Centr, W. Kaw; Wolynianka, gr. of. 19 p. ulanów; Wydrwigrosz, H. Pomernackiego.

Gonitwa 6-ta płaska, Dystans 1.400 mtr: Gika, W. Daszewskiego; Rosenfels, Bronnikowskiego; Lalette, por. Wójcika; Mandarynka, hr. Mielżyńskiego; Essaul, J. Stokowski; Zbroja, W. Zakrzeńskiego; Siemota, H. Pomernackiego; Zagończyk, L. J. bar. Kronenberga; Telimena, dr. H. Zajczkowskiego; Hajdamak, Z. hr. Wielopolskiego i J. Dembińskiego; Grand Yey, pułk. Brzozowskiego.

Gonitwa 7-ma płaska, Dystans 1.400 mtr: Zupen, L. J. bar. Kronenberga; Farsa, W. Daszewskiego; Pas D. Argent, Bronnikowskiego; Kabalka, hr. Mielżyńskiego; Bursztyn, hr. Mielżyńskiego; Demagog, J. Stokowski; Telimena 2, dr. Zajczkowskiego; Zbroja, W. Zakrzeńskiego.

— Dokąd pojedziemy w sobotę dn. 30 bm. tylko do Strzelnicy na zabawę tegorocznych Absolwentów Szkoły Handlowej w Bydgoszczy. Kto pragnie swoje życie umilić, powinien w sobotę do Strzelnicy spieszyć. Moc niespodzianek, orkiestra doborowa. Wstęp za okazaniem zaproszenia, które można jeszcze otrzymać u kol. Ciszewskiego, Plac Piastowski 3, III ptr. od godz. 12—3 po poł.

Kalendarzyk zebrań Ch. Z. Z.

Zebranie rzemieślników rolnych pow. wydzyskiego odbędzie się w niedzielę, dnia 1 lipca b. r. o godzinie 12,30 w Domu Polskim w Wy-

Z ruchu Ch. D.

W środę dn. 20 bm. odbyło się zebranie Ch. D. Koła północ w sali p. Mellera przy Placu Piastowskim.

O godz. 18,45 zajął prezes Sikora zebranie.

P. prezes Sikora wygłosił obszerny sprawozdanie ze zjazdu Rady Nadzorczej Ch. D. w Warszawie, dał członkom pogląd na obecną sytuację rządu do poszczególnych partij i część referatu prezesa klubu posła p. Chacińskiego. Po referacie wyłoniła się dyskusja, w której przemawiali pp. Teofil Matuszewski, Lewandowski, Strzykała i Kucznerowicz.

W wolnych głosach p. prezes Sikora przedstawił zebranym bardzo ważną sprawę organizacyjną, którą zebrani jednogłośnie przyjęli.

Jan Kiepura

wszechświatowej sławy śpiewak pisze

Koda „Przemysłowa” jest doskonałą dla naszej toalety
Jan Kiepura

Oryginalna tylko z firmy 14825

HENRYK ŻAK w Poznaniu.

Najsmaczniejsze piwa to tylko:

„Przodrój Wielkopolski”

dla matek, dzieci i rekonwalescentów leczniczo-słodowe „Mafus” poleca: (16640)

Browar Bydgoski Sp. z o. o. Bydgoszcz, Ustronie 6, tel. 1603, 1608

Pierwszy dzień wyścigów konnych w Bydgoszczy.

Pierwszy dzień sezonu wyścigowego w Bydgoszczy na torze w Kapuściskach Małych, rozpoczyna się w dniu 29 czerwca br. Koni na tor przybyło bardzo dużo, to też gonitwy zapowiadają się nadzwyczaj ciekawie.

Początek gonitw o g. 16-tej, koniec o g. 19,50.

Dojazd pociągiem kolejowym o g. 15,44,

autobusami od kościoła Klarysek. — Dojazd na tor od fabryki Kabel Polski na lewo przez tor kolejowy.

Wcześniejsza sprzedaż biletów i programów w Kolekturze p. Chamskiego, ul. Pomorska 1 i Hotel pod Orłem.

Poniżej podajemy wynik gonitw na dzień 29 czerwca:

Gonitwa 1-sza płaska, Dystans 1.800 mtr:

Wycieczki parostatkami

do Brdajuścia. W święto Piotra i Pawła

statki kursują tak samo jak w każdą niedzielę.

16883 Lloyd Bydgoski T. A.

Z powodu uroczystości świętych apostołów Piotra i Pawła, następny numer „Dz. Bydg.” wyjdzie w sobotę na niedzielę.

Tow. Powstańców i Wojaków Bydgoszcz „Macierz”. Wycieczka familijna do Myślicinka odbędzie się w niedzielę, dnia 1 lipca br. z różnymi niespodziankami. Zbiórka o godz. 1 po południu, za torem kolejowym przy Szkole Ofic. Bratnie T-wo z Osiejska przybywa z orkiestrą naprzemiennie. Dla członków gratisowe bony na piwo. Autobusy do dyspozycji dla rodzin. Dla dzieci różne gry.

Sokół Okręgu V-go. Pogrzeb członka gniazda I. i b. członka Zarządu Okr. sp. drh. Misiewiczza, odbędzie się w sobotę dnia 31 bm. o godz. 6-tej po poł. na nowym cmentarzu. Upraszamy gniazda Bydg. ze sztandarami o gremjalne stawienie się, celem oddania ostatniej przysięgi wielce zasłużonemu sokołowi. Zbiórka o godz. 5,50 przed kaplicą na cmentarzu.

Zapisy robotników na wyjazd do Francji. Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy w Bydgoszczy (Grzdka 32) podaje do wiadomości zainteresowanych, że skuteczniejszą jest do dnia 9 lipca br. zapisy robotników (górników i ewtl. robotników rolnych na wyjazd do Francji do robót w kopalniach rud żelaznej i w rolnictwie. Rekrutacja odbędzie się dnia 9 lipca br. Kandydatów w celu rekrutacji wykaże się następującymi dokumentami: 1) własnym osobistym (tożsamości), 2) świadectwem wojskowym (roczniki do lat 27-30), 3) listem pow. Komendy Uzupelnienia i 4) listem zwolnienia z pracy.

AM W KINACH.

W piątek i jutro po raz ostatni światomyślnie „doskonale uwypukla” i nieświadomej swej słabej Nadprogram. A. Dziś premiera arcydowcip „Spryt i nóżki” z udziałem pięknej Bellamy. Nadprogram stanowią „Gościnną rodzinę”. „Cały mnie jescze!” przepiękny z udziałem Klary Bow w r. przez wesołą farsę „Daremny trud” i teraz wyświetlane były z powodzeniem. Wyświetla od wczoraj począwszy w sensacyjnej w 16 aktach pt. „Ślad na pustyni”. Wspaniała gra artystów i waleczny na którym rozgrywa się akcja tego filmu, przykuwają doń widza od do końca. Początek o godz. 2,15 po

Z ŻYCIA TOWARZYSTW.

Bydgoskie Towarzystwo Wioślarskie. Celem wzięcia udziału w pogrzebie tragicznie zmarłych druhów sp. K. Amarka i Czepczyńskiego wyznacza się zbiórka wszystkich członków na piątek, 29. bm. o godz. 4,30 po poł. na przystani B. T. W. W. Zbiórka galowy (granatowe spodnie). Upraszają się o liczne przybycie.

Stow. Służby Żeńskiej pod wezw. św. Zyty. W piątek w dniu św. Piotra i Pawła wycieczka do Opławca. Zbiórka o godz. 1,45 przy małym dworcu.

Sokół V Około-Wilczak. Trening dziś o 5-ej po poł. na boisku Patzera. Z powodu zbliżającego się zlotu uprasza się wszystkich o liczne przybycie.

K. S. „Astorja”. Dziś w czwartek, punktualnie o 20-ej krótka zbiórka I. druż. w Domu Czeladzi. W nocy z czwartku na piątek wyjazd do Wejherowa o godz. 2,30. Zbiórka o godz. 2 w nocy.

Walne zebranie „Lutni”. Na rocznym walnym zebraniu koła śpiewackiego „Lutnia”, przedłożono zarządowi kadencję o jeden rok. Jedynie w miejsce p. Nalecza, który z powodu nawału pracy, zrzekł się, wybrano zastępcą dyrygenta p. Kurzyńskiego.

Baczność, Okręg Młodych Polek! Dziś, w czwartek, o godz. 7,30 w kancelarii przy koście. św. Trójcy zebranie w sprawie kwesty Czerwonego Krzyża na niedzielę, 1 lipca. Proszę, żeby jak najwięcej druhen starszych w kwestie wzięło udział. — Patron okręgowy.

K. S. „Iron”. Schadzka informacyjna w czwartek 28 bm. o 7,30 w lokalu Bergmanna, ul. Nakielska róg Czarnckiego. Upraszają się o komplet I, II i III druż.

Klub sportowy „Jutrzenka” przypomina dzisiejszy trening o godz. 5 po poł. na boisku za koszarami ufańskimi. Z powodu niedzielnych zawodów w Nakle, uprasza się członków tak z I-ej jak i II-ej druż. o punktualne przybycie.

Sokół III. Dziś o godz. 19-ej ostatnia lekcja ćwiczeń złotych dla druhen i druhów. Złot odbędzie się w niedzielę 1 lipca. Generalna próba o 7-ej dla wszystkich na boisku Patzera.

Podoficerowie Rezerwy. Upraszają się wszystkich członków o przybycie dnia 29 bm. (w święto Piotra i Pawła) o godz. 2-ej po poł. do ogrodu Patzera.

„Halka”. Lekcja śpiewu dziś w czwartek o 19-ej w lokalu p. Jarnatha. W piątek wyjazd do Nakła, wobec czego pożądanym jest udział wszystkich członków czynnych.

K. S. „Stella”. Dziś, w czwartek o godz. 5 trening przy boisku 61 p. p., po treningu schadzka informacyjna w sprawie zawodów piątkowych z „Brdą”. Komplet I. i II. druż. konieczny.

„Gotów”. W czwartek, 28. bm. o godz. 8 zebranie całego stowarzyszenia. W piątek 29. bm. zbiórka o godz. 13,30 przed Patzercem, celem wspólnej fotografii.

Baczność Hallerczycy. W sobotę zbiórka ze sztandarem o godz. 5 po poł. przy Ognisku. Bierzymy udział w pogrzebie sp. Misiewiczza, b. oficera rekrutacyjnego z Ameryki.

Tow. śpiewu św. Wojciecha. Z powodu wyjazdu druha dyrygenta odwołuje się dzisiejszą lekcję śpiewu. Przyszła lekcja w poniedziałek 2. lipca br. w salce ćwiczeń. Chór, mimo wyjazdu dyrygenta, śpiewać będzie na sumie w święto „Piotra i Pawła” i w niedzielę 1 lipca br. Komplet konieczny.

Zarząd Kat. Tow. Robotn. przy par. Serca Jezusa prosi Szan. członków o liczny udział w pogrzebie sp. Teodory Kurzanowej, który się odbędzie w piątek 29. bm. o godz. 6 po poł. z domu żałoby, Stenkiwicz 22.

Zarząd XXI Okręgu Wlkp. Zw. Kół Śpiew. W sobotę, 30. bm. o godz. 8 wiecz. zebranie prezesów, dyrygentów i delegatów w lokalu „Ognisko”. O liczne i punktualne przybycie uprasza się.

Tow. Terminatorów. Z powodu wystawy prac domowych w Domu Czeladzi zebranie w niedzielę nie odbędzie się. Natomiast odbędzie się za tydzień tj. 8 lipca.

Tow. oświatowe miłośników sceny. Schadzka koleżeńska 30. bm. o godz. 7,30 w hotelu „International” Dworcowa 33. Na porządku obrad sprawa wycieczki i zabawy.

K. S. „Polonia”. Dziś dnia 28. bm. o godz. 20-tej ogólne zebranie członków czynnych wszystkich sekcji w lokalu Resursy Kupieckiej. Przybycie wszystkich konieczne.

K. S. „Amator”. Dziś, trening na Stadionie wszystkich trzech drużyn. Jutro wyjazd I. druż. do Torunia.

Oddział kolarzy Sokół V. Zbiórka w piątek dnia 29. bm. o godz. 7,30 u Patzera.

O. P. N. „Gwiazda”. Zbiórka informacyjna dla II. i III. druż. dziś o godz. 8 wiecz. w sali parafjalnej.

Tow. uczni drogerzystowskich. Zawiadamia się wszystkich członków, iż wycieczka odbędzie się w piątek, 29. bm. o godz. 7,30. Zbiórka przy głównym dworcu. Goście mile widziani.

Przypomina się, że w dniu dzisiejszym odbędzie się schadzka towarzyska na przystani Klubu Wioślarskiego „Gryf” o godz. 20, urocz. małconą koncertem i danciem, na którą zaprasza się członków, sympatyków i gości. Wstęp bezpłatny.

Zebranie zelatorów żywego Różańca Pnień przy kościele św. Trójcy nie odbędzie się dziś, lecz dopiero w przyszłym tygodniu.

S. M. P. „Promyk” oddział starszy i młodszy. Wszystkie druhy ponad 17 lat zbierają się dziś w czwartek o godz. 7 w salce parafjalnej.

Tow. Kobiet „Jutrzenka”. Zebranie w niedzielę się nie odbędzie.

S. M. P. „Zorza”. Zebranie kółka Eucharystycznego jutro 29. bm. o godz. 4,30 w salce parafjalnej.

PROGRAMY RADJOFONICZNE. PIĄTEK, 29 CZERWCA.

Warszawa (1111). Godz. 10.15—11.45: Transmisja nabożeństwa. 12.00: Sygnał czasu, hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie, komunikat lotn.-met. 15.35—15.40: Komunikat meteorolog. 15.40—16.00: „Przegląd wydawnictw periodycznych” — prof. H. Mościcki. 16.00—17.00: Odczyt rolniczy. 17.18.30: Koncert popularny. 18.30—18.55: Rozmaitości. 19.10—19.35: Odczyt. 19.35—20.00: Odczyt z cyklu: „Z doby Sasów i Stanisławów” — dr. K. M. Morawski. 20.15: Koncert wieczorny. 22.00—22.05: Sygnał czasu, komunikat lotn.-met. 22.05—22.20: Komunikat PAT. 22.20—22.30: Komunikaty: policyjne, sportowe, nadprogram. Poznań (344,8). Godz. 10.15—11.45: Transmisja nabożeństwa z Katedry poz. 12.00—12.25: Odczyt rolniczy. 13.00—14.00: Sygnał czasu, koncert popołudniowy. 17.45—18.45: Koncert orkiestry salonowej „Esplanady”. 18.45—19.05: „Silva rerum”. 19.05—19.30: Odczyt „Jak podnieśmy nasz dobrobyt” — p. Krzyżogórska. 19.30—19.55: Odczyt „Szkoła pracy w naucza-

niu historii w wyższym gimnazjum” — dr. Knapsowska. 19.55—20.10: Komunikaty gospodarcze. 20.15—22.00: Transmisja koncertu z Warszawy. 22.00—22.20: Sygnał czasu, komunikaty: met. i sport. 22.20—22.50: Nadprogram. 22.50—24.00: Muzyka taneczna.

Giełda warszawska

z dnia 27 czerwca

Akcje: w złotych:

Bank Polski	178,00—176,00
Bank Dyskontowy	156,00—135,00
Bank Handlowy	000,00—117,00
Bank Zw. Sp. Zarob.	84,00—84,50
Bank Zachodni	34,00—35,00
Spieß	—16,40
Elektrownia w Dąbr.	00,0—780,00
W. T. F. Cukru	62,50—63,00
Łazy	0,00—6,75
W. T. Węgla	95,75—96,00
Lilpop	35,50—34,50
Modrzejów	44,75—44,50
Norblin	00,00—230,00
Ostrowieckie Zakłady	000,00—108,00
Pocisk	00,00—09,45
Rudzki	00,00—47,00
Starochowice	56,00—55,85

Bank Polski płacił dnia 28 czerwca za:

dolary amerykańskie	8,85—8,84
funtów szterlingów	43,30
franki szwajcarskie	171,24
franki francuskie	34,93
marki niemieckie	212,19
guldeny gdańskie	173,26
szylingi austriackie	125,04
liry włoskie	46,67
korony czeskie	26,31

Notowania Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu.

POZNAŃ, dnia 27. 6. 1928 roku.

placono za 100 kg. w zł.

Zyto	46,50—48,00
Pszonica	50,00—52,00
Jęczmień zwykły	46,50—45,50
Owies	43,75—45,75
Maka żytnia 65 proc.	00,00—70,50
Maka żytnia 70 proc.	00,00—68,50
Maka pszenna 65 proc.	70,00—74,00
Otręby żytnie	34,00—33,00
Otręby pszenne	28,00—27,00
Łubin	24,00—23,00
Łubin żółty	25,50—24,50
Seradela	00,00—00,00

Cedula urzędowa giełdy pieniężnej w Poznaniu.

POZNAŃ, dnia 27 czerwca 1928 roku.

8% dolarowe listy Pozn. Ziemst. Kred.	00,00—97,00 (za 1 dolar)
5% pożyczka konwersyjna	66,00
4 proc. listy zastaw. konwert. Pozn. Ziemstwa Kredytowego	00,00—57,90—00, proc.
Brzeski — Auto I—III em	21,—
Dr. Roman May I—V em.	103,00—103,—

Stan wody w Wiśle w dniu 28 czerwca rano: Zawichest 1,30, Warszawa 1,26, Plock 0,85, Toruń 0,88, Fordon 0,92, Chełmno 0,82, Grudziądz 0,96, Korzeniewo 1,32, Piekło 0,34, Tczew 0,26, Einlage 2,32, Schievenhorst 2,50.

Codziennie Wielki Koncert Wojskowy w Grodzie Resursy Kupieckiej ul. Jagiellońska nr. 25. Piątek o godz. 6, w niedzielę i święta o godzinie 5 wiecz. Wstęp wolny. (14078)

Tapicerów

zdolnych na prace łatwiejsze w liczbie około 20 poszukuje zaraz fabryka mebli

Przemysł Drzewny „Strug” Sp. Akc.

w Grudziądzu, ul. Ks. Budkiewicza 2-4.

Zatrudnienie stałe. Koszty podróży zwraca fabryka po wykazaniu kwalifikacji odpowiednich i pracowaniu dni 14 w zakładzie. — Zgłoszenia osobiste lub pisemne pod adresem wskazanym wyżej. (16920)

Saachód Ben 6-cio osobowa limuzyna w dobrym stanie na czystych warunkach i sprzedaż. Oferty pod „Saachód” do filii Hen. Bydg. Toruń. 16918

Leon Dorożyński ul. Długa 49, róg Jezulickiej. Firma chrześcijańska!

Poszukuje cichego wspólnika lub wspólniczkę 30—40 lat z kapitałem 8—10 tys. zł. gotówki. Lokal konsensjonowany ew. stała posada, dobrze płatna od zaraz. Zgł. pod „cichy wspólnik” do Dzien. Bydg. filija Grudziądz.

Sprzedam zaraz dom z interesem w Lipuszu pow. Kościerzyna, 1923 r. wybudowany, 2 składy do interesu, 4 mieszk. familijne, rzeźnia, stajnia, stodola, ogród i 4 morgi roli. Składy nadają się do każdego interesu, rzeźnictwo, piekarnia itd. Cena podług umowy. Wpłata 8—10.000 zł. Kupujący zgłasza się do Paweł Raube, Krag pow. Starogard. (16910)

Tani Bazar Stary Rynek 14 obok apteki. Poleca swój skład papieru. Wielki wybór pocztówek, przybory szkolne i biurowe, sezyboryki, nożyczki, brzytwy, nożyki. Wyroby skórzane teki, torebki, portfele itp. Perfumy, mydła toaletowe, szczoteczki, grzebienie i różne przybory toaletowe, biżuteria sztuczna, zabawki różnego rodzaju w dużym wyborze. (11036)

Bielizna damska i męska wykonuje się szybko i solidnie, z wianych i powierzonych materiałów. „Alicja”, ulica Wesoła 11, telefon 1679. 4483

Zdrowie to skarb, zwłaszcza zdrowie u dzieci. Dajcie im znakomitą Mączkę Logi, będą one zdrowe i silne. Do nabycia w aptekach drogeriach. (10880)

OPRAWĘ KSIĄZEK oraz wszelkie prace wchodzące w zakres introligatorstwa wykonuje starannie, szybko i tanio Introligatornia Drukarnia BYDGOSKIEJ Sp. Akc. (Wyd. „Dziennika Bydgoskiego”) ul. Poznańska 30.

Uciechę w noszeniu obuwia

Jeżeli macie, jeżeli ono będzie wyglądało czysto i nosiło się długo i przyjemnie przez używanie pasty „URBIN” Dla pielęgnowania obuwia oraz dla utrwalenia polysku niema nic lepszego nad „URBIN” niedościgniona pasta do obuwia

Urbin Czarny i w różnych kolorach, na zaplanie wysyła do natychmiast

Od 30. 6. do 11. 7.

10 dni tanich

od 30. 6. do 11. 7.

- Pończochy damskie flor bawełn. z podwójną stopą od zł 0,85
- Pończochy damskie flor jedwabny od zł 2,95
- Pończochy damskie la flor jedwabny od zł 3,45
- Pończochy damskie prima szyfonowe od zł 5,95
- Pończochy damskie prima macco od zł 2,60
- Pończochy damskie sztuczny jedwab od zł 2,85
- Pończochy damskie jedwab do prania „Bemberg“ 6,95, 6,75, 5,95
- Pończochy dziecięce bawełniane merceryzowane od zł 0,90
- Skarpety dziecięce brzeg kolorowy od zł 0,95
- Skarpety męskie kolorowe od zł 0,65
- Skarpety męskie w modnych deseniach od zł 1,35
- Skarpety męskie „Fil d'écoses“ od zł 3,75
- Rękawiczki damskie niciane od zł 2,45
- Rękawiczki damskie imitacja duńskich od zł 3,40
- Rękawiczki damskie skórkowe od zł 6,45
- Rękawiczki męskie niciane od zł 2,60
- Rękawiczki skórkowe „Napa“ od zł 8,95
- Rękawiczki dziecięce niciane, kolorowe od zł 1,95

Swetry damskie i dziecięce w najmodn. fasonach i kolorach **zniżka do 20 procent.**

Artykuły kąpielowe

- Trykoty kąpielowe wielki wybór od zł 3,85
- Kapy kąpielowe wielki wybór od zł 1,25
- Kapy kąpielowe do pływania od zł 3,35
- Prześcieradła frotté od zł 18,00
- Ręczniki frotté od zł 2,95
- Pantofle prima rajtowe damskie od zł 3,85

Plaszcze i peleryny kąpielowe damskie i dziecięce 10% zniżone.

- Bluzki, białe zefirowe, koszulk. z długimi rękawami zł 7,95
- Bluzki, zefirowe, w paski kolorowe zł 7,95
- Bluzki, woal szwajcarski krótkie rękawy zł 7,95
- Bluzki, opalowe długimi rękawami zł 8,95
- Bluzki, prima woal, z długimi rękawami zł 11,50
- Bluzki crepe de chine i kolorowe z długimi rękawami zł 29,50
- Sukienki dziecięce prima kangarowa wełna od zł 7,95
- Kamizelki dziecięce, kolorowe wełna z jedwabiem od zł 15,00
- Pajacyki dziecięce, kolorowe czysta wełna od zł 9,75
- Pajacyki dziecięce rypsowe od zł 2,95
- Kapelusiki dziecięce rypsowe od zł 0,95
- Żempry jedwabne od zł 22,50
- Żempry prima kangarowa wełna od zł 19,75
- Kostjumy damskie prima kangarowa wełna od zł 39,75
- Serwetki haftowane okrągłe, male od zł 0,44

- Serwetki haftowane czworokątne, male zł 0,54
- Serwetki haftowane czworokątne 25x25 zł 1,25
- Serwetki haftowane 25x25 okrągłe zł 1,30
- Serwetki haftowane 35x35 okrągłe zł 2,10
- Serwetki haftowane podłużne i okrągłe zł 2,25
- Chusteczki damskie z kolorowym brzegiem zł 0,38
- Chusteczki damskie haftowane zł 0,44
- Chusteczki damskie batystowe z gip. koronką zł 0,90
- Chusteczki męskie białe zł 0,39
- Chusteczki z kolorowym brzegiem zł 0,42
- Chusteczki męskie białe, batystowe zł 0,69
- Chusteczki malowane ręczna praca zł 0,95
- Fartuchy damskie białe wiedeńskie zł 2,15
- Fartuchy damskie kolorowe od zł 3,95
- Keszulki męskie macco i siatkowe od zł 4,20
- Kalesony męskie macco i siatkowe od zł 4,50

Ceny wszystkich niniejszem ogłoszeniem nie objętych artykułów 10% zniżone.

- Koszule damskie dzienne z ząbkami od zł 1,95
- Koszule damskie z dobrego materiału strojne od zł 3,95
- Majteczki damskie z ząbkami zł 2,95
- Majteczki damskie przybran. z klock. wstawką i koronką zł 3,95
- Koszule damskie nocne klock. koronką 6,95, 5,95
- Kaftaniki damskie przybrane koronk. klock. i haftem 6,60, 4,95
- Kombinacje majteczkowe pięknie przybrane zł 2,95
- Kombinacje majteczkowe z koronką i stawką zł 3,95
- Paski z podwiązkami od zł 3,25
- Czepki batystowe, kolorowe i białe przybrane koronką zł 1,45
- Czepki wołowe przybrane koronką i wstawką zł 2,45
- Kaftaniczki niemowlęce igliczkowe roz. 7 6 5 4 2,40 2,20 2,05 1,95 zł 1,85
- Majteczki dziecięce igliczkowe roz. 7 6 5 4 3,60 3,40 3,20 3,00 zł 2,80
- Borta do bielizny od zł 0,06
- Koronki i wstawki klockowe od zł 0,14
- Hafty za mtr. od zł 0,25

Parasole i torebki z powodu likwidacji tego artykułu **do 50 procent zniżone.**

Bydgoszcz Plac Teatralny 3

Zygmunt Wiza

Poznań ul. 27 Grudnia

P. T. Interesowanym donoszę, że moje sprawozdania rewizyjne zawierają przede wszystkim informacje potrzebne władzom skarbowym i są redagowane podług wskazówek Ministerstwa Skarbu dla buchalterów skarbowych. Podług odnośnych okólników każda zaszczość książkowa, wzbudzająca wątpliwości z punktu widzenia ustaw skarbowych, musi być szczegółowo wyjaśniona, aby władze skarbowe mogły również zająć odpowiednie stanowisko niezależnie od zapatrywania buchaltera.

Nadmieniam, że dotychczas niema innych przepisów normujących formę i treść protokołów rewizyjnych, a nasze kompetencje nie są ściśle ograniczone.

W takich warunkach i ze względu na korzyści stosuje się do przepisów Ministerstwa Skarbu i proszę wszystkich, którym nie podoba się taki sposób redagowania protokołów, aby raczyli nie korzystać z moich usług. Również oświadczam, że na prace sądowe zupełnie nie reflektuję.

Stefan Smolnicki
rewizor ksiąg handlowych.

16798

Dr. Proebstel i S-ka

farbuje
czyści
plisuje

18565

Filje i Agentury w większych miastach Wielkopolski.

Filja w Bydgoszczy: ul. Gdańska nr. 141

Filja w Inowrocławiu: ul. św. Jakoba nr. 18.

Radość i wesele w domu

jest tam, gdzie znajduje się
piano fabrykatu

A. DRYGAS

Poznań - Warszawa

(16843)

Magazyn sprzedaży

Bydgoszcz, ulica Długa 18.

Berliet

lekki, otwarty 6 osobowy, gotowy do jazdy, dobrze utrzymany korzystnie do oddania. 16886

E. Stadle - Automobile, Bydgoszcz, Gdańska 160 Tel. 1602.

1a. kosy westfalskie

„Kuhlmann'a“ 16929

gwarantowane, w długości od 85 do 120 cm oraz pierścienie, młotki i babki do kos, dostarcza natychmiast ze składu tylko dla odsprzedawców

„FERRUM“ Sp. Handl. Bydgoszcz, ul. Cieszkowskiego 20, I., tel. 6-65.

APARAT

do gięcia oraz cięcia żelaza do ca 30 mm grubości **poszukuje**

„RIKA“ Bydgoszcz ulica Marcinkowskiego nr. 9. Tel. 172

Dla chorych, rekonwalescentów, matkowskich i karmiących matek

Porte

wyśmienitej jakości w beczkach i butelkach poleca

Browar Toruński Toruń. (11)

BROWAR TORUŃSKI W TORUNIU

Gen. zastępcтво w Browarze Kuntersztyn Filja: Bydgoszcz, ul. Pomorska 3 Telefon 115.

Browar Kuntersztyn T. A. Filja Bydgoszcz Pomorska 35, telef. 115

poleca swoje

za wyśmienite uznanie jasne i ciemne

piwo eksportowe

w beczkach i butelkach

11483

Ponierajcie Dziennik Bydgoski!

Szanownej Publiczności podaję do łaskawej wiadomości, iż w sobotę, dni 30-go czerwca rb. otwieram przy ul. Łokietka 25a

sklep rzeźnicki i specjalnych wyrobów wędlin.

Staraniem mojem będzie, pójść śladem ojca mego Józefa Sergota, który przez około lat 30 posiadał taki sklep przy ul. Gdańskiej. Szan. Publiczności jest jeszcze w żywej pamięci, że ojciec mój nigdy nie starał się o wielkie zyski, lecz jedynie o to, by swych Odbiorców zadowolić wyrobami najlepszej jakości.

Kierując się tą samą zasadą, proszę o łaskawe poparcie mego przedsiębiorstwa.

Bronisław Sergot.

16814)

Uchwała. W sprawie nadzoru sądowego nad majątkiem Retkowo, własnością pani Irany Kobierzyckiej w Retkowie znosi się z dniem 1 lipca 1927 r. nadzór sądowy nad tą majątkością. 16724
Szubin, dnia 13 czerwca 1928 r. Sąd Powiatowy.

Licytacja.

Dnia 2 lipca br. o godzinie 13-tej odbędzie się w Majętności Witosław sprzedaż za gotówkę

14 koni roboczych.

Zarząd Majętności. (16752)

Przetarg przymusowy.

W sobotę, dnia 30. 6. br. o godz. 11 przed południem, sprzedawac będę w Chełmnie, Rynek 25 największą ilość towaru jako: mydła toaletowe, perfumy, wody kolońskie i t. p.

całkowite urządzenie drogerji i większą ilość towaru jako: mydła toaletowe, perfumy, wody kolońskie i t. p. 16845 Bartosiński, kom. sądowy w Chełmnie.

W dniu 14-go lipca br. o godzinie 10-tej rano odbędzie się na składnicy celnej (gmach Ekspedycji Towarowej):

sprzedaż licytacyjna zalegających towarów:

balony do fabrykacji żarówek, podwozia samochodu, pompy, 2) środek do klejenia, koniczyna, rośliny żyjące, koto paszowe, pod 2) powrotny wywóz za granicę. Bliższe dane w ogłoszeniu wywieszonym w Urzędzie Celnym. Wzywa się odbiorców do wykupienia towarów przed terminem licytacji najpóźniej w dniu licytacji, bowiem stracą prawo rozporządzenia towaru. 16832

Urząd Celny Bydgoszcz.

Powiatowy Wydział Powiatowy (dział drogowy) w Mogilnie wakuje od 1 sierpnia 1928 posada

pomoconika technicznego.

Warunki:

- wykształcenie średnie techniczne lub ukończenie kursów zawodowych równorzędnych z ukończeniem średniej szkoły technicznej
- znajomość ustaw i przepisów porządkowych na drogach publicznych
- niepełzający wiek lat 40.

Do posady tej przywiązane są pobory XI. wzgl. X. grupy plac funkcyjnarzyszy państwowych z 15% dodatkiem komunalnym.

Podanie wraz z uwierzytelnionymi odpisami świadectw i własnoręcznie napisanym życiorysem należy wnieść do Wydziału Pow. do 7-go lipca 1928.

Podania nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi. Mogilno, dnia 22 czerwca 1928 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
(—) Słaby, starosta. (16725)

Przetarg ofertowy.

Komendant Wojewódzkiej Policji Państwowej w Poznaniu ogłasza niniejszem przetarg ofertowy na dostawę około

38 ton węgla górnośląskiego I. kl. w sortymentach kostka I lub II franko piwnica poszczególnych Komisariatów policyjnych miasta Bydgoszczy. Dostawa winna być uskuteczniłą najdalej w ciągu 4 tygodni od dnia otrzymania zamówienia. Dostawca winien na żądanie udowodnić pochodzenie węgla.

Zamknięte i zapieczętowane oferty z dokładnem podaniem obowiązującej ceny i wskazaniu kopalni z której węgiel pochodzi, należy składać w Komendzie Policji Państwowej miasta Bydgoszczy, gmach Urzędu Wojewódzkiego do dnia 28 czerwca 1928 r. z napisem na kopercie „Oferta na dostawę węgla”.

Otwarcie ofert nastąpi w Komendzie Wojewódzkiej Policji Państwowej w Poznaniu, Plac Wolności 12 w dniu 5-go lipca o godzinie 11, pokój 47, przyczem mogą być obecni oferenci. (16726)

Przetarg

na rozbiórke

murów spalonej murów. parowozowni

na stacji Bydgoszcz wyznacza się na 10-go lipca o godzinie 11-tej w Oddziale Drogowym Pol. Kol. Państw. w Bydgoszczy, ulica Dworcowa nr. 28/29 pokój 113.

Bliższych wyjaśnień przetargu udzieli wyżej wskazany urząd.

Naczelnik Oddziału Drogowego Bydgoszcz
inżynier Maydeil. 16729

Przetarg

na sprzedaż

szopy z muru pruskiego

znajdującej się przy dworcu kolejki Powiatowej w Bydgoszczy, wraz z rozbiórka i wywózka otrzymanego z rozbiórki wszelkiego materiału i gruzu.

Powyzszy obiekt wskaze zawiadowca III. gr. drogowego odcinka w Bydgoszczy ul. Zygmunta Augusta 6. Oferty w zapieczętowanych kopertach na ezy złożyć do dnia 7-go lipca do godziny 11-tej w Oddziale Drogowym Pol. Kol. Pastw. w Bydgoszczy ulica Dworcowa nr. 28/29, pokój 113.

Naczelnik Oddziału Drogowego Bydgoszcz
inżynier Maydeil. 16728

Sprzedaż drewna.

Państw. Nadleśnictwo Bydgoszcz pow. Bydgoszcz

sprzeda w drodze licytacji w dniu 6 lipca 1928 r. o godzinie 9-tej rano w sali Resursy Kupieckiej w Bydgoszczy przy ulicy Jagiełłowskiej nr. 25

drewno użytkowe i opałowe

z leśnictw: Stryżek, Bielice, Trzciniar, Biedaszkowo i Przyjezierze, oraz w dniu 12 lipca 1928 r. o godzinie 10-tej rano w lokalu p. Bettina w Łochowie, z leśnictw: Przyjezierze, Łochowo i Zamość. (16727) Warunki sprzedaży ogłoszono przed licytacją. Płacę należy natychmiast rachmistrzowi obecnemu przy sprzedaży.

Nadleśniczy Państwowy.

Dopóki zapas starczy!

Oferujemy z naszych składnie do natychmiastowej dostawy

saletre chilijska

Towar wysyłamy w każdej ilości za zaliczeniem kolejowem. (16810)

Rolnik Sirzelno
telefon 85 1 76.

Bez trudu i mozolu

perze każda gospodyni ogólnie znanymi i zaprowadzonymi środkami marki

„BLASK”

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna
„BLASK” Sp. Akc. POZNAŃ.

TANIO NA RATY!

Płaszczki damskie i męskie
Ubrania - Ubranka
Suknie damskie.

LUCJAN SZULC
Jana Kazimierza nr. 2.

Wielki skład

Centryfug „Milena”

od 35 do 330 litr. wydajności na godzinę.

Cichy bieg

Najdokładniejsze odfuszczenie 26576

Dogodne warunki spłaty

Bracia Ramme, Bydgoszcz

ulica św. Trójcy 14 b. Tel. 79.

Bez trudu każdy oszczędzi dużo pieniędzy gdy używa w gospodarstwie domowem tylko (4846)

Mydło Mixa i Mixin extra

Od roku 1867 jest zasadą mego przedsiębiorstwa dostarczyć zawsze tylko co najlepsze po niskich cenach.

Ernst Mix, mydło Bydgoszcz.

Na raty
miesięczn.
18 zł
pierwsza wpłata 36 zł

Kromczyński, Poznań
Al. Marcinkowskiego 5.
16 66

ELEKTROTECHNIKA

15251 właśc. Karol Wrycz-Rekowski

poleca jako specjalność
3 i 4 lampowe Radioaparaty

na dogodnych warunkach spłaty.

Stacja ładowania i wypożyczalnia akumulatorów
Bydgoszcz, ul. a Kościelna 2.

Piegi,

oraz wszelkie wyrzuty skórne
usuwa radykałnie; wybiela i wydelikaca skórę,
nadaje nawet zniszczonej cerze młodocianą świeżość znany od 40 lat
IDEALNY KREM „BENIGNINA” Dra
TOALETOWY STENZLA
Zadac w aptekach i perfumerjach
Główny skład wysyłkowy:
Apteka Marjacka we Lwowie

POSADY WOLNE

Poszukuje się dzielnego

kierownika fachowca

z długoletnią praktyką do fabrykacji kartonów i wyrobów papierowych. Oferty pod „K. 10” do filji Dziennika Bydgoskiego, Dworcowa nr. 2. (9180)

Na odpowiednie stanowisko, tylko odpowiednia osoba!

Poszukujemy (16812)

dzielnych zastępców

zaofiarowując im dobrą i pewną egzystencję

Diabolo-Separator Sp. z o.o.
Poznań, Wodna 14.

Do mej praktyki dentystycznej poszukuje od 1. wzgl. 15. 7. br. pierwszorzędnej i samodzielnej (16828)

asystentki (ta)

biegłej w operatywie jak i w technice. Lask. zgl. z podaniem warunków, przy wolnym stole z fotografią do:

Fr. Matyczzyk, dentysta
Leszno Wilk., ul. Dworcowa 19, II.

Dzielnego pomocnika malarskiego
obeznane go w wszelkich prac. jak pisanie sztyldów etc. także szklarza, który pracował na budowli ewtl. na stałą posadę zaraz poszukuje. 16867
Otto Klemz, Puck (Pomorze).

Przetarg przymusowy.

W sobotę 30 b. m. o godz. 9.30 przed połud. sprzedaje publicznie przy **Starym Rynku 4** u p. Błażkiewicza (16906)

1 maszynie do pisania

za gotówkę najwięcej dającymu.

Bydgoszcz, dnia 28. 6. 28.

Kowalski, kom. sąd. Bydgoszcz, ul. Długosza 8.

Przetarg przymusowy.

W sobotę 30 b. m. o godz. 10 przed południem sprzedam publicznie przy **ul. Gdańskiej 157** u firmy Zakł. Graficzne

1 biurko

za gotówkę najwięcej dającymu.

Bydgoszcz, dnia 28. 6. 28.

Kowalski, kom. sąd. Bydgoszcz, ul. Długosza 8.

Przetarg przymusowy.

W sobotę 30 b. m. o godz. 10.30 przed połud. sprzedam publicznie przy **ul. Gdańskiej 38**

1 szafę żelazną

za gotówkę najwięcej dającymu.

Bydgoszcz, dnia 28. 6. 28.

Kowalski, kom. sąd. Bydgoszcz, ul. Długosza 8.

Przetarg przymusowy.

Dnia 30. czerwca 1928 o godz. 11^{1/2} sprzedam w Bydgoszczy, przy **ul. Ossolińskich 9**, najwięcej dającym za gotówkę napewno:

- 1. **Bufet dębowy**
- 2. **Leżankę**
- 3. **6 krzesel.**

16934)

Orzechowski, komornik sądowy.

Poważna firma polska w W.M. Gdańsku poszukuje zaraz

rutynowanej stenotypistki

polsko-niemieckiej

ze znajomością języka francuskiego. Oferty należy kierować do Redakcji Dziennika Bydg. pod Nr. „16911“.

Korespondenta (kl) samodzielnego, który zarazem odwiedzałby sklepy delikatesów i kolonialne na Bydgoszcz z kaucją do 500 zł. Zgł. do filii Dzien. Bydg. Dworcowa 2 pod „L. 11“.

Ucznia 16829 z porządnego domu z odrazą powiedniem wykształceniem i znajomością języka polskiego i niemieckiego poszukuje. Aug. Zawitowski, Chełmno, skład kolonialny i restauracja.

Krawcowa

rutynowana szyje sukienki damskie i dziecięce po przystępnych cenach. **Kujawska 95**, parter lewo, II drzwi. (16882)

Wdowa

po inwalidzie w wieku 35-45 lat, inteligentna i gospodarna, która się nadaje jako gospodyni na leśniczówkę i nie patrzy na duży zarobek jak na dobre traktowanie. Posada stała. Tylko rzetelnie myślące osoby zechcą się zgłosić pod „Gospodarna“ do Dz. Bydg. 16909

POLECENIA

Najtaniej zakupisz wszelkie artykuły sportowe, wózki dziecięce, rowery damskie i męskie na raty i za gotówkę. Długa 50, tel. 948. 16856

Obuwie kupisz najkorzystniej w wielkim wyborze z własnego wyrobu i także na dogodnych warunkach spłaty. Skład Obuwia, Długa 3. (16833)

Kanapy leżanki, materace, powinny być dobre, trwałe, tanie, takie poleca nawet na raty Tapicernia Jagiellońska 4, drugie podwórce. (16853)

Wygoda. Zakład krawiecki przy ul. Gdańskiej 148 wykonuje wszelkie garnitury na miarę i przyjmuje do czyszczenia i odprasowania damskiej i męskiej garderoby. Dla „Szatniówki“ ceny niższe. (9198)

SPRZEDAŻE

Oferta sprzedaży Majątek 3500 mórg, pod plug 1700, łak 130, lasu 1550, reszta woda, park, gorzelnia, martwy inwentarz kompletny, żywy 52 koni, 18 zrebniat, 50 bydła rogatego, 80 świń, 150 owiec. Budynki gospodarcze jak i dom mieszkalny w dobrym stanie. Stacja i szosa w miejscu. Cena 1.500.000 zł., wpłaty 800.000 zł. Majątek 2200 mórg cudowne położenie, ziemia pszenna, roli 1300 mórg, łak 600, lasu 70, wody 50, reszta park i podwórce. Martwy inwentarz kompletny, żywy 40 koni, 20 wół, 100 bydła rogatego, 60 świń, 500 owiec. Światło i siła elektryczna. Cena 1.400.000 zł., wpłaty 800.000.

Lokomobila w dobrym stanie, 9 konna siła, korzystnie na sprzedaż. Kaźmierczak, Parlin, pow. Mogilno. 16834

Bilard korzystnie sprzedam. Wiad. w filii Dz. Bydg. Dworcowa 2. (9227)

Lodownia dobrze zaprowadzona w większym mieście, z powodu choroby tania na sprzedaż. Of. pod „W. St. 4“ do Dz. Bydg. (16874)

Sprzedam z powodu choroby wytwornie lodów w pełnym biegu. Oferty do filii Dz. Bydg. Dworcowa 2, pod „S. Z.“ (9245)

Fortepian krótki, salonowy sprzedam „Lamus“ Gdańska 151. 9237

Dachówki około 1000 sztuk korzystnie na sprzedaż. — Pazderski, Piękna 23. 9222

Gospodarstwo prywatne, 66 mórg bez długu z pełnym zniwem, żywym i martwym inwentarzem zaraz na sprzedaż. Cena i wpłaty podług umowy. Fr. Pasternacki, Dzwierzno Małe, stacja kol. Runowo kr. (16880)

Dom II piętr. dochód 340 m. cena 49.000, wpłaty 38.000 dom 2-piętr. dochód 720 m. 75.000 wpłaty 40.000 zł. Felicita, Świętojańska 6. Nowe zlecenia pożądane. 16937

Dom I p. z rolą i ogrodem w pięknym położeniu, 4 pokoje wolne, wpłaty 18 tys. zł. Adres wskaże filia Dz. Bydg. Dworcowa 2. 9155

Domek z ogródkiem tania na sprzedaż. Stroma nr. 52. 9240

2 domy w każdym skład, w rynku sprzedam za 24 tys. zł. Zgłoszenia pod „D. 722“ do Dz. Bydg. 16891

Tartak parowy, 30 PS, z bocznica kolejową w należytym porządku sprzedam natychmiast. Pomorze. 23 tys. Zgłosz. biuro Pogoń Dworcowa 80, tel. 18-15. Znaczek na odpowiedź. 16536

Dom w centrum Bydgoszczy, 3 składy, 130 tys. zł, połowa wpłaty i wieloletni przychód sprzedam w Gdańsku 103, przystanek tramwajowy przed biurem. 9226

Dom w Toruniu, skład kolonialny, 4 pokojowe mieszkanie do objęcia. Miesięczny dochód 400 zł, bez diugu, sprzedam lub zamienię na gospodarstwo ewentualnie dopłacę. Cena według umowy. Oferty do filii Dz. Bydg. Toruń pod „Dom“. (16915)

Młyn oraz 104 morgi ziemi I kl 2 domy mieszkalne, wila 5 pokojowa, we wszystkich budynkach światło elektryczne za 135.000 zł. wpłaty 80.000 zł. Felicita, Świętojańska nr. 6. 16936

Zakład fryzjerski dla pań i panów z przyległym pokojem z powodu wyjazdu za 3500 zł na sprzedaż. Zgł. Broniec, Gdańska 51. (16859)

Pomocnik na duże szutki potrzebuje zaraz Paweł Witke, Toruń Szeroka 32. 16919

Sprzedawczka oraz uczennica do oddziału sprzętów kuchennych może się zaraz zgłosić. Antoni Błęja, Długa 15, skład żelaza i sprzętów kuchennych. 16939

Stolarze potrzebni. Ks. Skorupki nr. 104. (9235)

Bluralistka pisząca na maszynie potrzebna zaraz. „Rolpol“, Gamma 2. (9217)

Ekspedjentka wysokiego wzrostu do konfekcji damskiej i dziecięcej potrzebna. Szulcowa, Gdańska 43. 9246

Murarka potrzebuje Konieczny, Sniadeckich 46. 9215

Potrzebna od zaraz siła pomocnicza aptekarska — żeńska lub męska — umiejąca taksować, pisać na maszynie i na aparacie Maasa. Zgłoszenia z podaniem referencji uprasza się do Dzien. Bydg., pod „Siła pomocnicza aptekarska“. 16942

Dziewczyna do wszelkich prac domowych i dziecięcych do dzieci potrzebne. Weln. Rynek 3. (16938)

Chłopiec na wioskę do pracy, 15-letni zaraz potrzebny. Zgł. w sobotę od 12-1 w poł. ul. Wileńska 8 parter lewo. 16898

Poszukujemy ucznia (uczennice) z ukończoną szkołą handlową. Własnoręcznie pisane ogłoszenie skierować do Browaru Bydgoskiego, ulica Ustronie 6. (16884)

Dobermany młode niezwykle ładne sprzedam. Świętojańska nr. 16, II p. tr. lewo, 2-6. 9224

Skład towarów krótkich z mieszkaniem 3 pokojowym z łazienką przy ul. Gdańskiej zaraz na sprzedaż. Zgł. Grundtke, Sniadeckich 33. (9226)

Rower męski „Brennabor“ na sprzedaż. Sobieskiego 13, parter prawo. 16899

POSADY WOLNE

Pomocnik szklarski potrzebny. Zgł. W. Nowak, szklarnia, Gdynia.

Dzielnego stolarza dla krzesel poszukuje G. Habermann, fabryka mebli, Unji Lubelskiej nr. 9/11. (16892)

Stolarze na meble, tylko czystą pracę poszukuje Habermann, fabryka mebli, Unji Lubelskiej 9/11. (16893)

Dzielnego poliera murarskiego, 10 murarzy i robotników poszukuje do nowej budowl niatychmiast praca zapewniona. Władysław Józefowicz, Pomorska 27. 9239

Pomocnik na duże szutki potrzebuje zaraz Paweł Witke, Toruń Szeroka 32. 16919

Sprzedawczka oraz uczennica do oddziału sprzętów kuchennych może się zaraz zgłosić. Antoni Błęja, Długa 15, skład żelaza i sprzętów kuchennych. 16939

Stolarze potrzebni. Ks. Skorupki nr. 104. (9235)

Bluralistka pisząca na maszynie potrzebna zaraz. „Rolpol“, Gamma 2. (9217)

Ekspedjentka wysokiego wzrostu do konfekcji damskiej i dziecięcej potrzebna. Szulcowa, Gdańska 43. 9246

Murarka potrzebuje Konieczny, Sniadeckich 46. 9215

Potrzebna od zaraz siła pomocnicza aptekarska — żeńska lub męska — umiejąca taksować, pisać na maszynie i na aparacie Maasa. Zgłoszenia z podaniem referencji uprasza się do Dzien. Bydg., pod „Siła pomocnicza aptekarska“. 16942

Dziewczyna do wszelkich prac domowych i dziecięcych do dzieci potrzebne. Weln. Rynek 3. (16938)

Chłopiec na wioskę do pracy, 15-letni zaraz potrzebny. Zgł. w sobotę od 12-1 w poł. ul. Wileńska 8 parter lewo. 16898

Poszukujemy ucznia (uczennice) z ukończoną szkołą handlową. Własnoręcznie pisane ogłoszenie skierować do Browaru Bydgoskiego, ulica Ustronie 6. (16884)

Fryzjer męski oraz damski nad Morze od 9. VII. potrzebny. Feglerski, Długosza 15 II piętro. (9203)

Lakiernik ra powozy i samochody znajdzie stałą posadę. Wł. Mikołajczak, Toruń, ulica Grudziądzka 29. Tel. 599. 9200

Męska pomocnicza siła biurowa w wieku do 20 lat ze znajomością języka polskiego i niemieckiego może się zgłosić do firmy „Karpacz“ Sw. Florjana 1. (16875)

Gospodarz na mniejszy majątek z dobrymi świadectwami i tylko kawaler potrzebny zaraz. Wiadomość u portjera hotel Lengning. 16877

Marszantka tylko pierwszorzędną siłą na stałą posadę może się zgłosić. Oferty z podaniem referencji możliwie z fotografią, przyjmuje Majewski, Bydgoszcz, Mostowa 2. (16885)

Do dzieci lepsza dziewczyna z życiem poszukiwana. Zubieński, Senatorska 26.

Dziewczyna do prac domowych od 11 do wieczora potrzebna zaraz. Sniadeckich 11 II p. tr. lewo. (9207)

Krawcowa na płaszcze damskie potrzebna. Szulcowa, Gdańska 43. 9247

Służąca uczciwa, pracowita z gotowaniem i praniem potrzebna zaraz. Grygier, Malborska 2. (16860)

Chłopiec do pomocy w rzeźnictwie potrzebny. Długa nr. 48, III p. tr. (16858)

Parobek z rodziną, stajenny do krów, zarazem doiciele, natychmiast może się zgłosić. Ed. Gerth, Gogolin poczta Wtelno. 16836

Potrzebna dziewczyna do wszelkich prac domowych i ogrodowych zaraz. Zgłoszenia ul. Bocianowo 28, I lewo. 16890

Retuszerka laborantka zaraz potrzebna. Gdańska 162, fotograf. 9214

Służąca do wszelkiej pracy domowej umiejąca gotować potrzebna od 1 lipca. Dworcowa 18c II piętro prawo. 9248

Kobieta lub dziewczyna do dwóch dzieci i prowadzenia domu potrzebna. Sniadeckich nr. 47a. Zgł. od 7-8. (9249)

Dziewczyna z dobrej rodziny, która umie gotować, prac i prasować, do dwóch osób potrzebna. Grodzka 17 I piętro, Morwińska. (16901)

Kobieta do szycia worków na maszynie poszukiwana. Bydgoska Centrala Paszy. Bydgoszcz. Dworcowa 18d, telefon 1135. 9250

Poszukuje dobrą kucharkę. Koronkowska, Gdańska 2. (9251)

Wolontariusz i uczeń może się zaraz zgłosić. Antoni Błęja, skład żelaza, Długa 15. 16940

Chłopiec do posyłek może się zgłosić w biurze, Nowy Rynek r. 8, I p.

Ucznia ślusarskiego poszukuje zaraz. Zgł. od 12-14, mistrz budowy maszyn, B. Malicki, Pomorska 30 a. I p. lewo. (16865)

Potrzebna służąca do wszelkiej pracy. Kościelna 4, skład obuwia. (16894)

Poszukuje chłopaka od lat 17, który chciałby wyuczyć się jako nawijacz. C. Wujec, ul. Marcinkowskiego nr. 11. 16931

Kilka kobiet i mężczyzn potrzebuje do sprzedaży lodów. Zduny 11. (9228)

Dziewczyna do posyłek potrzebne. Sniadeckich 46, Handel Skór. 9216

POSADY POSZUKUJĄ

Ośmioklasista pragnie kondycji na wsi. Łaskawe oferty skierować pod „H. K.“ do Dz. Bydg. 16851

Wychowawczyni freblanka z praktyką i doświadczeniem poszukuje posady najchętniej na majątku od I. VII. ewtl. 15. VII. Oferty proszę nadsyłać pod Aleksandrów-Kujawski, Post-resta. St. Bednarkówna. 16917

Osoba córka nauczycielska w średnim wieku, znająca się znakomicie na gospodarstwie domowym, dobrze wychowana poszukuje zajęcia, najchętniej do samotnej osoby lub na probostwie. Zgł. do Dz. Bydg. pod „Nauczycielka“. 16902

Kupiec energiczny, ksiązkowy-bilansista, dobry korespondent polsko-niemiecki poszukuje poważniejszej posady. Zgłosz. do filii Dz. Bydg. Toruń pod „Kupiec“ 16916

DZIERŻAWY

14 mórg łąki do wydzierżawienia. A. Błęja, Długa 15. (16941)

Ubikacje z wodociągami, kanalizacją i światłem elektrycznym w warsztacie mechanicznym, mniejszą fabrykę, ewtl. biuro w śródmieściu wynajmę. Oferty pod „U. 100“ do filii Dz. Bydg. (9058)

POKOJE

Pokój umebł. z osobnym wejściem do wynajęcia. Piotra Skargi 7, niski parter lewo. (9225)

Pokój umebł., ładny widok. Nakielska 8, I p. tr. lewo. 16858

Pokój umebł. z osobnym wejściem do wynajęcia. Kwela, Sniadeckich 48a. (9210)

Dwa pokoje umebłowane do wynajęcia Sniadeckich 11, podwórce parter lewo. (9201)

Pokój umebłowany, słoneczny do wynajęcia. Plac Piastowski 11 II p. tr. lewo. (9201)

Pokój umebł. od 1 lipca do wynajęcia. Matejki 8 I p. tr. prawo. (9209)

Pokój mały z utrzymaniem. — Krasieńskiego 14 parter. 9205

Pokój umebł. dla solidnego pana od 1 lipca b. r. do wynajęcia. Ul. Gdańska 136 II piętro. (9208)

Pokój umebł. od 1. 7. do wynajęcia. Kręta 3 (Stary Rynek), II p. tr. (16855)

Pokój umebł. do wynajęcia. ul. Marcinkowskiego nr. 8b, II p. tr. prawo. (16881)

Pokój umebł. z osobnym wejściem do wynajęcia. Plac Poznański 14, II piętro. 16882

Pokój umebł. do wynajęcia. Chwytwo 13 a, III p. tr. lewo. 16870

Pokój do wynajęcia, Gdańska 107. 16874

Pokój do wynajęcia, ul. Łokietka nr. 26, II p. lewo. (16862)

Dobrze umebł. pokój od 1. 7. do wynajęcia. Lipowa 5a, II piętro. (9238)

1-2 umebł. pokoje dla panów do wynajęcia. Wileńska 6, II p. tr. lewo. 9233

Pokój na biuro umebłowany przy Dworcowej oddam. Adres wskaże „Ostoja“. Dworcowa 59, tel. 1105. (16910)

Pokój umebłowany z osobnym wejściem do wynajęcia. Kolasiński, Orła 4. (16903)

Pokój umebł. zaraz do wynajęcia. Wileńska 8, II p. tr. lewo. 9221

Pokój umebłowany dla pana zaraz do wynajęcia. Hetmańska nr. 7 II. Stenzel. (16897)

Pokój słoneczny dla 1 lub 2 panów do wynajęcia. Sienkiewicza 13 I p. 9236

Pokój umebł. z elektr. światłem do wynajęcia Hetmańska nr. 3i I p. prawo. (16895)

Do wynajęcia duży jasny pokój na biuro. Pomorska 60, I p. tr. lewo. 9234

Umeblowany pokój dla 2 panów, z utrzymaniem lub bez. Hetmańska nr. 17, parter prawo. 9231

Dwa pokoje umebł. z całym utrzymaniem zaraz do wynajęcia. Sniadeckich 48, II p. tr. prawo. 9230

Pokój próżny lub umebł. z urządzeniem kuchni poszukuje młode małżeństwo, okolica obojetna. Zgłosz. do filii Dz. Bydg. Dworcowa 2, pod „Czysta domowa“. (9248)

Pokój umebłowany. Sw. Trójcy nr. 12 d, pr. prawo. (16873)

Pokój umebł. z osobnym wejściem, z utrzymaniem lub bez do wynajęcia. Grunwaldzka 151. 16935

Ładny pokój od 1. 7. 23. do wynajęcia. Sniadeckich 33, III p. tr. (16924)

Dobrze umebł. pokój do wynajęcia. 3 Maja 9 I piętro lewo. (9223)

Pokój umebł. do wynajęcia. Chocimska 10, Lewandowski. 16905

Pokój umebł. do wynajęcia. Dworcowa 18c, III p. tr. 9218

Pokój umebłowany z osobnym wejściem do wynajęcia. Sienkiewicza 39 II pr. 16905

ROZMAITE

3 sale wykładowe na godziny wieczorowe za zapłatą potrzebne. Zgłosz. Gdańska nr. 137, III. 16896

Dnia 5 września 1927 r. została mi skradziona karta rejestracyjna na nazwisko Jan Podgórski, urodzony 12 lipca 1908. (16838)

Ostrzeżenie. Ostrzegam przed nabywaniem weksli z moim podpisem, wystawionych Firmie Jankowskiej, Zakłady Radjotechniczne w Bydgoszczy, za które nie odpowiadam z powodu rozwiązania umowy z powyższą Firmą. Emil Lohin. 16879

Przyjmę dziecko na wychowanie. Adres wskaże Dz. Bydg. 16878

Buldog (mała suczka) zaginęła. Oddać proszę Malborska nr. 1. (16861)

3-5000 zł hipoteki na posiadłość wiejską poszukuje się. Zgłoszenia M. Cichon, ul. Chocimska 11, telef. 936. 16887

Prośba. Kto pożyczycy 150 zł. na ubranie dla dzieci, które mają wyjechać na wakacje. Pod zastaw meble. Zgł. do Dz. Bydg. pod „150 zł.“ 16936

Przetarg
ofertowy. W dniu 2 lipca br. odbędzie się przetarg w Centr. Szkole Podoficerów Pilotów Lotn. na większą ilość odpadków mundurowych, z koców i t. p. Reflektujący na zakup złożą oferty z podaniem cen na poszczególne rodzaje odpadków do godz 9 dnia 2. 7. b. r. (16837)

POLECENIA
Fotografia
legitymacyjna 1 zł, 6 pocztówek 3 zł poleca „Wiola“ Sienkiewicza 44. (9128)

Dziecko
ładnie ubrać można w magazynie (13035)
F. Szukowej,
Gdańska 43.
Bieliznę męską
ładną i luksusową wykonuje „Alieja“, Wesola nr. 11, tel. 1679. (5712)

Meble
Jadalnie, sypialnie, pokoje kąskie i różne meble w wielkim wyborze od najwykwintniejszych do pojeźdycznych. Ceny i warunki najkorzystniejsze. Dobrzyński, Długa 4. (14280)

SPRZEDAŻE

300 mórg
dobrej ziemi, z zabudowaniem i inwentarzem żywym i martwym, cena za morg. 300 zł, wpl. 45 tys. 225 mórg ziemi pszenburacz, z pełnym inwentarzem żywym i martwym i zabudowaniem, cena 120 tys. zł, wplaty 70—80 tys. — 150 mórg ziemi pszenburacz, z zabudowaniem, pełnym żywym i martwym inwentarzem, cena 70 tys. zł, wplaty 50 tys. — 103 mórg ziemi z zabudowaniem i inwentarzem, cena 42 tys. zł, wplaty 35 tys. — 40 mórg ziemi pszen., 26 tys. zł. — 30 mórg ziemi pszen. 17 tys. zł. — 28 mórg ziemi przy Bydgoszczy, 10,500 zł, tak samo młyn wodny i parowe na dogodnych warunkach poleca **Małek**, Bydgoszcz, Dworcowa 2. Telef. 699. 14973

Gospodarstwo
250 mórg, pierwszorzędne ziemi pszenno-jęczmieńna, budynki maszynowe prawie nowe, inwentarze kompletne, blisko kolei i miasta sprzedam za 150.000 złotych wpiata podług umowy. Szawłowski, Mała Cerkwica powiat Sępólno, stacja kolejowa i pocztowa Kamień. 16477

Gospodarstwo
50 mórg przelanej ziemi, inwentarze i zabudowania kompletne, za 30 000 zł, wplaty 15.000, resztę hipoteka na 7 lat, sprzedam Bydgoskie biuro pośrednicze, Bydgoszcz, Dworcowa 50. Nowe zlecenia stale pozadane. (16767)

Na sprzedaż
dom w centrum ze sklepem i ubikacjami fabrycznymi, dochód roczny 11 tys. zł, cena 73 tys. zł, wplaty 50 tys. zł — dom piętr. w centrum z ogrodem, cena 30 tys. zł — dom w rynku, mieszkania 4-5-6 pokoi, dochód roczny 11.000 zł, cena 100 tys. zł — dom II ptr., przy kupnie wolne mieszkanie 4 pokoi, cena 25 tys. zł — dom III ptr. ze sklepem, mieszka. 3-4 pokoi, cena 75 tys. zł poleca taksamo wile z ogrodami **Małek**, Bydgoszcz, Dworcowa 2, telef. n 699. 14972

Kamienica
3piętrowa, 2 składy, ogród, dochód 750 zł, cena 30.000 — Dom 2 piętrowy z ogrodem 25.000. — Dom piętrowy 12.000 oraz młyn, cegielnię sprzedam biuro Centralne Dworcowa 69, tel. 850, Nowakowski. (9164)

Dom
2 piętrowy na sprzedaż. Słomski, Wysoka 3/4. 14296

Młyn
wodno-motorowy, 2 pary walcy, 2 pary kamieni, przemiał 70 centnarów, położenie ładne, blisko dużego miasta, dom 6 pok., budynki maszynowe, ogród owocowy 3 morgow, przy tem 28 mórg dobrej ziemi, cena 60.000, wplaty 25—30 tys. Jak również wiele innych poleca najpoważniejsze biuro „Pogoń“ Dworcowa 80, tel. 1815. (16272)

Gospodarstwo
52 morgi z żywym i martwym inwentarzem, 10 mórg łąki, 5 mórg sadu owocowego w dużej wsi kościelnej koło szosy zaraz na sprzedaż. Wplata 25—27.000 złotych. A. Strehlau, Czarze, powiat Chelmino. (16302)

Domów
gospodarstw, majątków ziemskich w każdej cenie i każdej wielkości dla poważnych reflektantów poszukuję. Szarek, Dworcowa 90. 9190

Dom
trzypiętrowy z oficyną, dwupiętrowy, skład rzeczniczy i warsztat zaraz na sprzedaż. Zgł. Dąbrowski Grudziądz, Wybickiego 4. 16777

Oberża
stara zaprowadzona z 18 morgami roli, z powodu starości natychmiast na sprzedaż. Zgł. pod „Oberża“ do Dz. Bydg. (16323)

Willa
las, uroczysko jeziora, okolica Starogardu, do odstąpienia na letnisko, 4 pokoje i kuchnia, telefon. Zgłoszenia pod „Ozon“ do Dz. Bydg. 16781

Dom
piętrowy z składem i zabudowaniem, światłoelektryczne, przytem około 2 morgi ziemi ogrodowej, wśród dużej kościelnej wsi, nadający się na każdy interes i rzemiosło, zaraz na sprzedaż. Cena podług umowy. P. Reimus, Nowa Cerkiew pow. Starogard. (16826)

Dom
dwupiętrowy, ogród, śródmieście, wolne czteropokojowe mieszkanie, 35.000; dom dwupiętrowy, skład kolonjalny, śródmieście, 45.000; dom rodzaj wili, dwupiętrowy, trzy mieszkania dziewięć-pokojowe, 140.000, wplaty 90.000; Szarek, Dworcowa 90, telefon 1909. 9189

Kamienica
III piętrowa z oficynami i ogrodem bez długu na sprzedaż. Ul. Gdańska 99, właściciel Danek. (3951)

Oberża
skład kolonjalny, sala, 25 mórg ziemi, wieś kościelna, na sprzedaż za 30 000 zł. Nowakowski, Dworcowa 69, tel. 850. (9165)

Zakład
fryzjerski damsko-męski dobrze prosperujący korzystnie na sprzedaż. Zakład fryzjerski, Lidzbark, ul. Krótka pow. Brodnica. (16675)

Skład
duży tow. kol. i blawatów w najlepszym położeniu handlowym w powiatowym mieście przy głównej linii kolejowej. nadaje się dla blawatnika i dla kupca tow. kolon. zaraz do oddania. Do przejęcia potrzeba 8—12.000 zł. (Pierwszorzędny). Zgł. do Dz. Bydg. pod „A. M.“ 16660

Sprzedam
domek murowany z ogrodem na przedmieściu w Bydgoszczy. Wiadomość w Dz. Bydg. (16615)

Z powodu
nabycia samochodu ciężarowego sprzedam tania platformę jak nowa, powóz pokryty z osiami patent. i kołami gumowymi. P. Stürz, Chelmino, ul. Dominikańska 8. 16370

Interes
szewski z mieszkaniem zaraz do odstąpienia. Nabilaka 128. 16347

Kolonjalka
z mieszkaniem w mniejszym mieście przy ruchliwej ulicy do odstąpienia. Zgłoszenia pod „M. M.“ do filii Dzien. Bydg. Dworcowa 2. (9121)

Nadzwyczajna okazja!
Sprzedam skład kolonjalny, towarów krótkich, sprzętów kuchennych, do tego dwa pokoje z kuchnią, z powodu choroby natychmiast, cena 4500. Oferty pod „Pilno“ do Dz. Bydg. 16346

Żniwiarko-wiązalka
amerykańska, bardzo mało używana oraz ciężki rebooczny wóz za boczen sprzedam. B. Pestka, Dom. Koślinka, pow. Tuchola. 16824

Samochód
„Ford“ do jazdy gotów, sprzedam zaraz. Oferty do filii Dz. Bydg. Dworcowa nr. 2, pod „L. 2500“. 16820

Rower
męski tania na sprzedaż. Leszczyńskiego 6. 16803

Maszyna
do pisania, oraz przyrządy do roweru (dziecięca) tania na sprzedaż w składzie kolonjalnym, ul. Kościuszki 41. 9068

Auto
małego typu, dwuosobowe korzystnie na sprzedaż. Dworcowa 82, w podwórzu. (16334)

Rower
męski i damski sprzedam tania. Gdańska 58. (9035)

Sprzedam
ubrania, trzewiki używane męskie, kostjum, trzewiki damskie, oraz kanarki. Gamma 8, I piętr. lewo. 9181

Kuchnie
tania na sprzedaż. Plac Piastowski 7. (16831)

Rower
damski i męski mało używany (Torpedo) korzystnie na sprzedaż. Pomorska nr. 60, oficyna prawy parter. (9187)

Spodnie białe
kamgaru, średnia wielkość tania sprzedam. Śniadeckich 6, III piętr. prawo. 9181

Maszyna
do pisania, radja sprzedam. Gamma 8, I piętro lewo. (9192)

Rower
męski tania na sprzedaż. Jagiellońska 37 w podwórzu parter lewo. 16839

Młoda
króliki rasowe (szynszyle) sprzedam. Okole, Kraszewskiego 1b. 16850

Pies wilk
podwórzowy bardzo ostry na sprzedaż, ul. Dworcowa 80 w podwórzu. (16816)

KUPNA

Dom
z ogródkiem w dobrej okolicy z wolnym mieszkaniem kupie. Oferty pod „Domek“ do Dzien. Bydg. 16702

szukam
domów i majątków każdego rodzaju, Sokołowski, Plac Wolności 2. (9124)

Poszukuję
używanego aparatu z napełniaczem do wyrobu wody seilerskiej. Zgłoszenia pod „Aparat“ do Dzien. Bydg. 16780

Każdą ilość
mleka kupuje jeszcze Mleczarnia Diethelm, ulica Piotra Skargi 4. Tel. 432. 16750

Piec
używany kafilowy kocioł, rozbiórą lub przenośny. Konopna 18. 16841

NAUKA

Zapisy
do nowych klas (IV-VIII) „Matura“. Gdańska 137 III (godz. 5—7). 15304

Szkola kroju
nowoczesnego systemu została otwarta, nagrodzona medalami na wystawie paryskiej. — Przyjmujemy codziennie zapisy na kursy kroju, szycia i modelowania nowym systemem prof. K. Lewańskiego. Po ukończeniu uczennice otrzymują odpowied. świadectwa, zdolniejsze mogą otrzymać korzystne podyady nauczycielek kroju. Przyjmujemy szycie po cenach niskich. Bydgoszcz, Gdańska 147, I p. 16318

Lekcji
gry na fortepianie udzielam. Nakielska 19, II pr. Zgł. przyjmuje się jeszcze od godz. 11—12 i 4—5. 13540

Student
Uniw. Pozn. przyjmie na wakacje korepetycje na wsi. Specjalność matematyka, fizyka. Zaworski, Poznań, Głogowska 55a. 16344

POSADY WOLNE

Dzielnicy
przedstawiciel na Pomorze i Poznańskie u panów kupców i w drogejach, dobrze zaprowadzony zyjący w uregulowanych stosunkach i mogący stawić kaucję może się natychmiast zgłosić. Sprzedaż ze samochodu. Wysokie zastugi. Julian Król, Bydg. Nowy Rynek 11. 16659

Podróżujący
na poboczne zastępstwo potrzebny. Welke, Nowy Rynek 10. (16808)

Dekarze
na dachówkę mogą się zgłosić, praca do zimy. Winc. Suwalski, mistrz dekarzski, Śniadeckich 27. 16739

Podmistrz
brukarski, który samodzielnie wykonuje prace może się zgłosić na stałą pracę do firmy A. Bukowski, ul. Toruńska 31. (16630)

Dwóch
młodszych czeladników blacharskich na stałą pracę przyjmie zaraz A. Ciesiołka, Chojnice (Pomorze), ul. Człuchowska 14. 16789

Tapicer
może się zaraz zgłosić. Otto Blum, fabryka mebli, Więcbork. (16677)

Księżkowa
rutynowana znająca polski i niemiecki, pisząca na maszynie potrzebna. Zgłosz. osobiście piątek między godziną 2—4. Ruskowski, Bydgoszcz, Paderewskiego nr. 37. 16701

Uczeń
władający językiem polskim i niemieckim może się zgłosić. Hotel Gelhorn, Dworcowa 39. 9195

Wolontariusza
lub ucznia do składu żelaza zaraz potrzebuję. — W. Pioch, Chodzież, Rynek 16. (16325)

Pomocnika
fryzjerskiego damsko-męskiego poszukuję zaraz. Błaszczyk, Dworcowa 18d. 16708

2 fryzjerki
poszukują na stałą posadę. Płaca tygodniowa 25—35 złotych i wolne utrzymanie. Zakład fryzjerski dla pań i panów, Jeziorski, Chojnice, ul. Człuchowska nr. 14. (16053)

Szofer-portier
potrzebny. Zgł. z świadectwami o godz. 18—19, ul. Gdańska 5, II ptr. lewo. 9179

Woznica
dobry pielegnarz koni potrzebny zaraz. A. Brunk, Lisiogon, pow. Rydzyszcz. 9138

Potrzebna
kucharka hotelowa, znająca dobrą kuchnię, w średnim wieku, czysta i pracowita. Zgłoszenia z podaniem warunków i dołączeniem świadectw do Hotel Eilers, Tuchola (Pomorze) W. M. (16782)

Blacharza
przyjmie fabryka „Prodimetal“ Bydgoszcz, Błonia nr. 8. (16317)

Służąca
do wszystkiego z bardzo dobrym gotowaniem, od 1 lipca potrzebna. Zgłoszenia tylko od 3—5. Mielcarzewiczowa, 29 Stycznia nr. 10 I piętro. (9134)

Kucharka
ewtl. kucharka z znajomością kuchni warszawskiej i dobrymi świadectwami potrzebną od 1. VII. 28 r. Kas. Ofic. 62 p. p. Włp. Jagiellońska 78. (16705)

Kobieta
uczciwa i pracowita do posług w godzinach przed południowych może się zaraz zgłosić. Śniadeckich nr. 25 III piętro. (16712)

Potrzebna
pracznica domowa na wyjazd, znająca prasowanie bielizny męskiej. Tamże może się zgłosić dziewczę przychoalnie do dzieci. Czarnoocka, Ulańska nr. 1. 16801

Dziewcze
do prac domowych na kilka godzin dziennie potrzebne, ul. Chocimska 1a, II ptr. (9135)

POSADY POSZUKANIA

Inteligentna
lat 24, poszukuje posady do pomocy pani albo do dzieci, może być na wyjazd, którym paniom zależy na uczciwej pomocy, zechcą laskawe oferty przesłać do Dzien. Bydg. pod „Inteligentna“. (16827)

Dziewczyna
z wioski, uczciwa, umiejąca gotować, poszukuje miejsca u starszego państwa. Adres wskaże Dz. Bydg. (15800)

Ekspedjent
branży blawatów, poszukuje posady zaraz lub później. Zgłoszenia przyjmuj: F. Noetzel, Warlubie, Dworcowa nr. 8, pow. Świecie. (16822)

Kamasznik
poszukuje posady zaraz. Oferty pod „Kamasznik“ do filii Dz. Bydg. Dworcowa 2. 9212

Osoba
w starszym wieku szuka posady do pomocy w gospodarstwie na majątku lub do dzieci. Ma dobre referencje. Oferty do filii Dzien. Bydg. Dworcowa 2 pod „L. S.“ 9193

Dzielnicy
nadmłynarz, w średnim wieku z małą rodziną, poszukuje posady od 1 sierpnia 1928 r. jako nadmłynarz. Ostatnia posada 8 lat jako kierownik i nadmłynarz. Jestem obeznany z najnowszym typem maszyn elektrycznym światłem i motorem. Laskawe oferty do Dzien. Bydg. pod „Nadmłynarz 150“. 16697

Młoda
francuzka poszukuje posady jako nauczycielka francuskiego w lepszej rodzinie najchętniej na majątku, miejscowość obojętna. Of. pod „Francuzka“ do filii Dzien. Bydg. 9185

Uczniwa
panienka skromnych wymagań poszukuje jakiegokolwiek posady, najchętniej jako ekspedjentka w składzie z utrzymaniem. Zgł. z warunkami do Dz. Bydg. pod „Początkująca“. (16770)

DZIERZAWY

Dzierżawa
jednomieszkanowego domu z większym podwórzem. Gdzie, wskaże filja Dzien. Bydg. (9117)

Wydzierżawia
majątek w powiecie Wyrzyskim, 350 mórg ziemi pszenno-buraczanej, budynki maszynowe, inwentarz żywy i martwy kompletny, z morgi 2 eta, na 10 lat, do objęcia potrzeba 50 000 zł. Zgłoszenia Gordon, Nakło. 9193

Poszukuję
od zaraz dzierżawy gospodarstwa od 80—50 mórg na przedmieściach bydgoskich. Zgł. spieszne do Dzien. Bydg. pod „Sz. Z.“ 9132

Wydzierżawia
restaurację z koncesją, domem mieszkalnym, sala do zabaw (parkiet) i scenę, kręgielnie, 2 morgi ogrodu owocowego korzystnie. Działkowo, restauracja „Strzelnica“ (Pom.), Lewandowski. 16848

Wila
na sprzedaż albo do wydzierżawienia. Oferty pod „G. W.“ do filii Dz. Bydg. Dworcowa 2. 9197

MIESZKANIA

Poszukuję
mieszkania od 7—10 pokoi ewtl. oddam 3 pokojowe. Zgł. do Dz. Bydg. pod „Solidny lokator“. 16815

Mieszkania
1—3 pokojowe wakaże „Pośrednictwo“, Hetmańska 25. (9184)

Poszukuję
2—3 pokoje z kuchnią czynsz placę za rok lub 2 lata z góry. Adr. wskaże Dzien. Bydg. (16184)

Mieszkania
2—3 pokojowe za czynszem do 3 lat lub wypożyczeniem 3 000 zł poszukuje „Pośrednictwo“, ul. Hetmańska 25. (9183)

Zamiana
Poznań na Bydgoszcz 4 pokoi, mieszkanie komfortowe, pokój dla służącej, wszelkie wygody, kąpielka, 2 balkony, elektr. oświetl., w śródmieściu, na takie same w Bydgoszczy w centrum, nie wyżej II piętra. Oferty do Dzien. Bydg. pod „Centrum“. 16583

Poszukuję
2 pokoje z kuchnią lub używalnością, umeblowane lub próżne. Zgłoszenia do Czesław Kaden, Teatr Miejski. 9211

POKOJE

Pokoje
umebl. z osobnym wejściem poleca „Norma“ ul. Gdańska 24. (16712)

Pokój
mały z utrzymaniem do wynajęcia. Krasieńskiego nr. 14, parter. (9084)

Pokój
umebl. z utrzymaniem do wynajęcia. Świętojańska 1, II p. prawo. (9103)

Pokój
ładnie umeblowany, elektryczność, łazienka. Paderewskiego 10, parter. lewo. (9120)

Pokój
umebl. dla 2 panów do wynajęcia. Gdańska 130, parter. (9075)

ładny
umeblowany pokój do wynajęcia. Warszawska 15, Kurkierewicz. (16352)

Pokój
umebl. z kuchnią do wynajęcia. Malborska 8, Głowacki. (16854)

Pokój
inteligentnemu panu oddam. Jezuicka 6, II ptr. lewo. 9199

Pokój
umebl. do wynajęcia, ul. Mazowiecka 29, III ptr. Walent. (9206)

Pokój
dla 2 panów od 1. 3. do wynajęcia, ul. Toruńska nr. 189, II ptr. lewo. 9188

Pokój
umebl. dla 2 panów, ul. Grodzka 16, I ptr, II schody w sieni. 16395

Pokój
umebl. dla pana od 1. 7. do wynajęcia. Jackowskiego 15-16, II ptr. prawo. 16842

Dla przyjezdnych
na lato 1 lub 2 pokoje umebl. do wynajęcia, ul. Świętojańska 13, I ptr. 9182

Pokój
umebl. do wynajęcia, ul. Kościuszki 2, III ptr. 16849

Pokój
wspólny do wynajęcia. Zapytać się od godz. 5. Przyrzeczca 3, I ptr. lewo. 16346

RÓŻNE

Wyjacje
zagranicę w początku lipca. Zukowska, Gabinet Kosmetyczny, Cieszkowskiego 20. (9186)

Czytalciel
P. P. Kupcy i Przemysłowcy! Nadarza się wam nieobjęta umysłem ludzkim okazja kilkakrotnego powiększenia dochodowości waszych przedsiębiorstw. Kierujcie interesami na wzór zagranicy. Będąc dopuszczonym do tej tajemnicy, można dokonywać obrzajających kolosalne sumy. Dla podróżnych i ludzi świetnego dobrego zarobku żywiena poprawa egzystencji. Szczegółowe prospektu wysłać darmo „Riurohanad“, Świecie n/W., skrytka pocztowa 10. 16374

Letnisko
w zdrowej suchej miejscowości, obok lasu, 15 min. jazdy koleją wynajmuje się 3 pokoi z werandą i używaniem kuchni. Adres wskaże filja Dz. Bydg. 8937

Leśniczówka
4 km. od Gdańska, 20 km. od Gdyni oddaje 3 pokoje na letnisko. Komunikacja świetna. Of. pod „Leśniczówka“ do Dz. Bydg. 16771

Restauracja
pod „Lwem“, Toruń, Łazienna 19, wydaje pierwszorzędne smaczne obiady po 1.20 zł. Podczas obiadu koncert. Kuchnia warszawska. F. Skubiński 16009

Obiady
smaczne z trzech dań 1 zł. kuchnia wysmienita. Restauracja Hotelu Rios. (3329)

2000 zł
włoży zbożowicz do młynar, handlu mąką lub zbożem przy współpracy ewtl. wezmę w dzierżawę dobry interes. Oferty do Dzien. Bydg. pod „N. N.“ (16330)

Skradzoną
torebkę z paszportem na nazwisko Dominika Robein unieważniam. 16741

Skradziony
numer rowerowy 831 pow. Bydg. unieważniam. Adam Woźniak, Fordon. (9024)

MATRYMONIALNE

Panna
lat 27, przystojna, ciemno-blondynka, posiadająca kompletną wyprawę, bieliznę, umebl. do 3 pokoi i 2000 zł gotówki, życzy poznać pana na dobrym stanowisku celem zamążpójścia. Wdowiec z jedynym dzieckiem niewykuczony. Panowie dobrego usposobienia, religijni, mogą złożyć oferty pod „L. W.“ do Dz. Bydg. 16819

Wdowiec
lat 35, z dwojga dziećmi w posiadaniu dobrze prosperującego interesu det i hurt. wyrobów tytu niowych z miesięcznym obrotem 30.000 w mieście powiat. poszukuje towarzyszki życia. Panny lub wdowy bezdzietne w wieku do lat 30 z miłym charakterem, religijne i chające dzieci, posiadające do 20.000 zł majątku na powiększenie interesu lub też nieruchomości dołączeniem fotografii którą się zwraca, zechce nadesłać swe oferty pod „Scisla dyskrecja“ do Dzien. Bydgoski. (1613)

Wskutek tragicznego wypadku zmarł nieoczekiwanie nasz długoletni współpracownik **ś. p.**

WACŁAW CZEPCZYŃSKI

W zmarłym tracimy niestrudzonego współtowarzysza pracy, człowieka o prawym charakterze i wielkim poczuciu obowiązku.

Pamięć o Nim zachowamy zawsze w czci!

**Doł Towarzystwo Akcyjne
dla Fabrykacji Lakierów i Farb.**

16918

†
We wtorek, dnia 26 czerwca br. o godz. 10-ej przed południem, zasnęła w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najukochańsza, najdroższa córka, siostra, szwagierka, ciotka i kuzynka **ś. p.** (16864)

Marta Krupska

w 23 roku życia, o czem donosi w nieutulonym smutku pogrążona **Rodzina.**

Pogrzeb odbędzie się w piątek o godzinie 16-tej z domu żałoby ul. Orła 44.

KLEPSYDRY

wykonuje szybko i starannie
Drukarnia Bydgoska
ul. Poznańska 30.

ZAKŁAD DENTYSTYCZNY

uprawniony przez Departament Służby Zdrowia w Warszawie

Zenon Lipczyński

Inowrocław (16868) Król. Jadwigi 12
Poleca się do wykonywania prac wchodzących w zakres dentystyki. — Warunki dogodne —
Wykonanie akuradne i terminowe.

†
Śmierć sroga i nieubłagana wyrwała z pośród naszego grona nagle i niespodziewanie **ś. p.**

Wacława Czepczyńskiego

sekretarza Związku Drogerzystów Rzplitej Polskiej i sekr. i skarbnika Szkoły Drogeryjnej w Bydgoszczy

który we wtorek, dnia 26 czerwca br. zginął śmiercią tragiczną, uległ katastrofie samochodowej.

W Zmarłym traci Związek jednego z najruchliwszych i najgorliwszych swoich członków, a kochanego i serdecznego kolegę, którego pamięć w gronie naszym nigdy nie wygaśnie.

Związek Drogerzystów Rzeczypospolitej Polskiej, Okręg II. Bydgoszcz.

Eksportacja zwłok odbędzie się w piątek, dnia 29. 6. br. o godzinie 5-tej po południu z domu Resursy Kupieckiej ulica Jagiellońska 25. (16943)

†
Dnia 26 czerwca br. rozstał się z tym światem przedwcześnie, śmiercią tragiczną członek nasz

ś. p.

Czesław Kaczmarek

W Zmarłym tracimy jednego z zasłużonych znacznych druhów, członka, który od samego założenia naszego Towarzystwa do ostatniej chwili swego życia darzył nas zawsze szczerą życzliwością i stale współpracował z nami nad rozwojem wioślarstwa bydgoskiego. Przedwczesny Jego zgon jest dla nas stratą bolesną.

Nad Jego świeżą mogiłą stoimy pogrążeni w głębokim smutku. (16888)

Pamięć o Nim w szeregach wioślarzy nigdy nie wygaśnie. Niech Mu ta ziemia lekką będzie!

Bydgoskie Towarzystwo Wioślarzkie.

†
Dnia 26 czerwca br. zmarł przedwcześnie, śmiercią tragiczną, członek nasz

ś. p.

Wacław Czepczyński

W Zmarłym tracimy długoletniego, zacnego i szczerze oddanego nam druha.

Cześć Jego pamięci! (16889)

Niech Mu ta ziemia lekką będzie!

Bydgoskie Towarzystwo Wioślarzkie.

†
W środę, dnia 26 czerwca b. r., zmarł śmiercią tragiczną mój najdroższy mąż, ojciec, syn, brat, zięć i szwagier **ś. p.**

Czesław Kaczmarek

przeżywszy lat 39. 16930

W ciężkim smutku pogrążeni

Żona z synkiem i rodzina.

Bydgoszcz, Jabłonowo, Katowice, Gdańsk i Szamotuły.

Pogrzeb odbędzie się piątek, dnia 29. bm., o godzinie 17 z domu Resursy Kupieckiej. — Msza św. żałobna odbędzie się w sobotę, 30. bm., o godz. 8.30 w kościele Klarysek.

†
Dnia 26 czerwca 1928 r., o godz. 20.30, rozstał się z tym światem z powodu nieszczęśliwego wypadku samochodowego mój jedyny i najdroższy syn, nasz kochany kuzyn

ś. p.

Wacław Czepczyński

w 36 roku życia.

W ciężkim smutku pogrążona

Matka i rodzeństwo.

Bydgoszcz, Wronki, Gnieszno, Szamotuły, dnia 28. VI. 1928r.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 29 czerwca, o godzinie 17, z domu Resursy Kupieckiej na nowy cmentarz. Msza św. żałobna odbędzie się w sobotę, dnia 30. b. m., o godz. 8.30, w kościele Klarysek. (16928)

Żona wolno idzie — proszę
A pan przed nią dźwiga kosze?
Odmiaza się przecież przyda,
Nie idę przecież do żyda
Lecz do składu tak sławnego
Jak jest firma Sikorskiego!

.....
Płócenka na pościelu, bielizna, zefiry, batysty, madapolamy, nansuki, inletry, dreliszki zawsze najtaniej poleca 16311

Fr. Sikorski
ul. Dworcowa 31.

Publiczna sprzedaż.

W sprawie spornej sprzedaje w przetargu publicznym najwięcej dającym w poniedziałek, d. 2 lipca b. r. o godz. 15-ej w domu burze przy ulicy Dworcowej nr. 95
30 tonn maki żytniej Excelsior.

W. Sannik
zaprzyśnięty sennal handlowy przy izbie przemysłowo-handlowej w Bydgoszczy. 16933

†
Dnia 27-go czerwca b. r. zmarł nasz długoletni członek druh **ś. p.** 16869

Edmund Misiewicz

W Zmarłym tracimy jednego z najgorliwszych członków.

Cześć Jego pamięci!

Zarząd Tow. Gimn. Sokół — Bydgoszcz I.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę. — Godzinę i miejsce zbiórki podamy w następnym numerze.

